

مؤسسه ملی پژوهش‌های اجتماعی

مروری بر آثار منتشرشده مؤسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی

۱۴۰۴ - ۱۳۹۴ <

مروری بر آثار منتشرشده مؤسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعے

نشانی: تهران، خیابان ملاصدرا، بین خیابان شیرازی و خیابان شیخ
بهایی، پلاک ۱۱۳

تلفن: ۰۲۱-۸۸۶۱۶۶۲ کدپستی: ۱۹۹۱۷۱۵۸۶۶

وب سایت: www.ssor.ir

دسترسی به کتابهای مؤسسه در سامانه طاغچه:

taaghche.com ←

◀ انتشارات مؤسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی به‌عنوان بازوی علمی این مؤسسه، نقش بنیادینی در گسترش دانش تخصصی و توسعه ادبیات علمی حوزه رفاه و تأمین اجتماعی بر عهده دارد. این انتشارات در مسیر جدید فعالیت خود، با نگاهی تحول‌گرا و پژوهش‌محور، تلاش کرده است تا مجموعه‌ای گسترده از منابع معتبر و کاربردی را برای پژوهشگران، مدیران، سیاست‌گذاران، دانشگاهیان و علاقه‌مندان این حوزه فراهم آورد.

در سایه تلاش‌های مداوم و حرفه‌ای در حوزه نشر علمی مبتنی بر استانداردهای حرفه‌ای و تولید محتوای مستند و معتبر، انتشارات مؤسسه به‌عنوان مرجع تخصصی حوزه رفاه و تأمین اجتماع شناخته شده است. آثار منتشرشده در این مجموعه شامل: کتاب‌ها، گزارش‌های تحلیلی و منابع پژوهشی؛ به‌طور گسترده در حوزه‌های دانشگاهی، مراکز کارشناسی، فرآیندهای برنامه‌ریزی عمومی و سطوح مختلف تصمیم‌سازی مورد استفاده قرار می‌گیرد. این منابع، با فراهم‌سازی داده‌ها و تحلیل‌های قابل اتکا، بخش مهمی از نیازهای پژوهشی حوزه رفاه و تأمین اجتماعی را برآورده ساخته و به تقویت پیوند میان دانش تخصصی، سیاست‌پژوهی و اجرا کمک می‌کنند. ■

قانون تأمین اجتماعی و قوانین و مقررات مرتبط

اداره کل امور حقوقی و قوانین سازمان
تأمین اجتماعی

سال انتشار ۱۴۰۴

◀ از آنجاکه آگاهی از قوانین و مقررات، مقدمه‌ای ضروری برای اجرای درست و بهره‌مندی کامل از مزایای نظام تأمین اجتماعی است، گردآوری و تدوین مجموعه‌ای جامع، منسجم و به‌روز از قوانین و مقررات مرتبط، ضرورتی انکارناپذیر می‌باشد. بر همین اساس، کتاب قانون تأمین اجتماعی و قوانین و مقررات مرتبط با هدف ارائه‌ی مرجعی معتبر و کاربردی برای کارشناسان، بیمه‌شدگان، کارفرمایان، حقوق‌دانان و تمامی علاقه‌مندان به حوزه تأمین اجتماعی تدوین شده است.

در این مجموعه، آخرین قوانین و مقررات مربوط به سازمان تأمین اجتماعی گردآوری شده و کلیه اصلاحات و الحاقات انجام‌شده تا زمان نگارش، به‌طور کامل اعمال گردیده است. تلاش شده تا متن‌ها با حفظ اصالت حقوقی، به‌گونه‌ای تنظیم شوند که سهولت استفاده و دسترسی سریع به اطلاعات مورد نیاز را فراهم آورند. ■

مجموعه بخشنامه‌های تنقیحی سازمان تأمین اجتماعی

 اداره کل امور حقوقی و قوانین سازمان
تأمین اجتماعی

 سال انتشار ۱۴۰۴

« سازمان تأمین اجتماعی به‌عنوان یکی از مراجع مقررات‌گذار و بخشنامه‌محور در کشور نقش زیادی در ایجاد حجم وسیعی از بخشنامه‌های مرتبط با تأمین اجتماعی دارد. تراکم این بخشنامه‌ها در سالیان متمادی باعث شده بود که ضرورت مقررات‌زدایی در این سازمان احساس شود و به همین دلیل «طرح تجمیع، تلخیص و تنقیح بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های سازمان» به اجرا گذاشته شد. به موجب این طرح بیش از ۲۰۰۰ مورد بخشنامه، دستوراداری، دستورالعمل و...، تلخیص و تنقیح شده و نهایتاً در قالب ۴۳ بخشنامه جامع، ابلاغ شده است. طرح مذکور نه تنها در داخل کشور مورد تحسین و تقدیر مراجع مختلف قرار گرفته، بلکه از سوی اتحادیه بین‌المللی تأمین اجتماعی (ISSA) نیز گواهی دریافت جایزه تجارب موفق را داشته است.

تداوم طرح مزبور نیز در قالب «شورای مقررات زدایی و وحدت رویه سازمان» با حضور نمایندگان ذی‌نفعان به منظور اصلاح و رفع موانع و خلاهای

بخشنامه‌های تنقیح شده، انجام می‌شود و با هدف حفظ جامعیت و یکپارچگی بخشنامه‌ها هرگونه بخشنامه جدید مرتبط با بخشنامه‌های تنقیحی در چهارچوب بخشنامه‌های جامع تنقیح شده اعمال می‌شود، به‌نحوی که هیچ‌گونه بخشنامه مستقلی مرتبط با بخشنامه‌های جامع و تنقیحی صادر نخواهد شد. این کتاب شامل بخشنامه‌های جامع تنقیح شده در حوزه بیمه‌ای با اصلاحات و الحاقات بعدی آنها لغایت مرداد ماه ۱۴۰۴ می‌باشد. ■

یکصد و بیست مقاله در حقوق تأمین اجتماعی

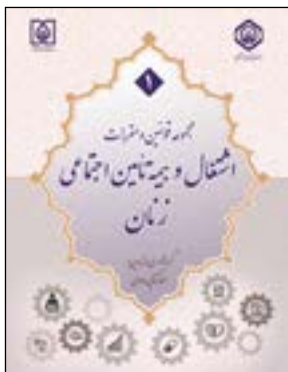
اداره کل امور حقوقی و قوانین سازمان
تأمین اجتماعی

سال انتشار ۱۴۰۴

◀ باتوجه به اهمیت روزافزون تأمین اجتماعی در نظام حقوقی کشور و نیاز مبرم به بازنگری، تحلیل و ارتقای قوانین و مقررات مربوط به آن، لازم است تا بدنه علمی کشور، به ویژه پژوهشگران، اساتید و دانشجویان حقوق، توجه بیشتری به این حوزه مبذول دارند. متأسفانه حقوق تأمین اجتماعی هنوز آن گونه که شایسته است در محافل علمی و دانشگاهی مورد توجه قرار نگرفته و کمتر به صورت منسجم و تخصصی به آن پرداخته شده است. درحالی که توسعه و کارآمدی نظام تأمین اجتماعی بدون پشتوانه علمی و حقوقی ممکن نخواهد بود.

اداره کل امور حقوقی و قوانین در طی سال های فعالیت خود، نقش مؤثری در غنی سازی ادبیات حقوقی این حوزه ایفا کرده است. یکی از این اقدامات انتشار فصلنامه ی «قانون تأمین اجتماعی» بوده است. مقالات منتشرشده در این فصلنامه، از سوی صاحب نظران و پژوهشگران حوزه حقوق تأمین اجتماعی نگاشته شده و حاوی دیدگاه ها، نقدها، و راهکارهای ارزشمندی برای بهبود نظام تأمین اجتماعی

کشور است. با این حال، پراکندگی مقالات و تنوع موضوعی آن‌ها، دسترسی نظام‌مند به این منابع ارزشمند را برای پژوهشگران دشوار ساخته بود. اثر پیش‌رو با هدف تجمیع و سامان‌دهی مقالات منتشر شده در فصلنامه «قانون تأمین اجتماعی» به صورت موضوعی، فراهم آمده است تا بستری علمی و سازمان‌یافته برای مطالعه و تحلیل این حوزه فراهم شود. در این مجموعه، تلاش شده است تا مقالات در موضوعات اصلی همچون کلیات، مبنای و مفاهیم بنیادین در حقوق تأمین اجتماعی، حق بیمه و سابقه بیمه‌ای، تعهدات بلندمدت (مستمری از کارافتادگی، بازنشستگی و فوت)، تعهدات کوتاه مدت (غرامت و کمک‌ها) و درمان، مقررات کیفری حوزه تأمین اجتماعی و سایر موضوعات طبقه‌بندی شوند تا خوانندگان بتوانند با سهولت بیشتری به موضوعات مورد نظر خود دسترسی یابند. ■

مجموعه قوانین و مقررات اشتغال و بیمه تأمین اجتماعی زنان

گردآوری و تدوین | احمد کتابی رودی

سال انتشار | ۱۴۰۴

➤ در این مجموعه ۲ جلدی به دو دسته از حقوق و تکالیف اجتماعی زنان که به نوعی با یکدیگر وابستگی و پیوستگی موضوعی دارند، پرداخته شده و تمامی قوانین و مقررات معتبر کشور در ارتباط با این دو موضوع یعنی «اشتغال» و «بیمه تأمین اجتماعی» پس از بررسی حدود ده هزار عنوان قانون، مصوبه و بخشنامه در صد سال اخیر، استخراج شده و در دسته بندی موضوعی گردآوری شده اند. ابتدا در جلد اول تحت عنوان «قوانین و مقررات مرتبط با اشتغال» به موضوعاتی از قبیل مشوق های اشتغال، به کارگیری و استخدام، ساعات کار، حقوق و دستمزد، مرخصی، مأموریت و انتقال و سایر امور شغلی و استخدامی پرداخته شده و قوانین و مقررات مرتبط با زنان در این موضوعات تجمیع شده اند و سپس در جلد دوم تحت عنوان «قوانین و مقررات مرتبط با بیمه تأمین اجتماعی» احکام مرتبط با زنان به تفکیک در موضوعات: مشوق ها و معافیت های بیمه ای، بازنشستگی، ازکارافتادگی، بازماندگان، کمک عائله مندی و اولاد، کمک بارداری، زایمان و شیردهی و نهایتاً خدمات درمانی گردآوری شده اند. ■

مروری بر برنامه نگهداشت تجهیزات پزشکی

مترجمان: مهدی نریمانی - کسری البرزی

سال انتشار: ۱۴۰۴

◀ باتوجه به اهمیت مدیریت نگهداشت تجهیزات پزشکی، لازم است که سازمان‌های بهداشتی و درمانی این موضوع را به عنوان یک اولویت در نظر بگیرند و برای اجرای برنامه‌های جامع و مؤثر در این زمینه سرمایه‌گذاری کنند. در این راستا کتاب حاضر با عنوان «مروری بر برنامه نگهداشت تجهیزات پزشکی» که ترجمه‌ای از سند "Medical equipment maintenance programme overview" منتشر شده توسط سازمان جهانی بهداشت است، باهدف آشنایی کارشناسان و مدیران شاغل در حوزه تجهیزات پزشکی با اصول و مبانی نگهداشت این تجهیزات و ارتقای سطح دانش و مهارت ایشان در این زمینه ترجمه گردیده است. کتاب حاضر به عنوان مرجعی کاربردی، به زبانی ساده و قابل فهم، به تشریح مفاهیم و اصول کلیدی نگهداشت تجهیزات پزشکی می‌پردازد. ■

تأمین اجتماعی در مسیر بهره‌وری

معاونت اقتصادی و سرمایه‌گذاری سازمان
تأمین اجتماعی

سال انتشار ۱۴۰۳

◀ سازمان تأمین اجتماعی به‌عنوان امانت‌دار بخشی از دارایی‌های خانواده بزرگ تأمین اجتماعی کشور می‌تواند از مسیر ارتقای بهره‌وری، سبب‌ساز رشد تولید و کاهش تورم در عرصه‌های مختلف اقتصادی شود. کتاب تأمین اجتماعی در مسیر بهره‌وری ابتدا به کلیات مفاهیم بهره‌وری، معیارها، تعاریف، تاریخچه و چرخه بهره‌وری در این بخش پرداخته سپس به مطالعه تطبیقی بهره‌وری در ایران و دیگر کشورهای جهان از سه منظر بهره‌وری کل عوامل تولید، بهره‌وری نیروی کار و بهره‌وری سرمایه می‌پردازد در ادامه مدل‌های بهره‌وری را طبق دسته‌بندی‌های متعارف توضیح داده و مدل منتخب ارزیابی شرکت‌ها و مؤسسات تابعه تأمین اجتماعی را به صورت تفصیلی شرح داده است و همچنین گزارش ارزیابی بهره‌وری در شرکت‌ها و مؤسسات تابعه سازمان تأمین اجتماعی را منعکس می‌کند. ■

نقد عقل فایده‌گرا

مؤلف | آلن کیه

مترجم | امیر رضایی

سال انتشار | ۱۴۰۳

◀ کتاب نقد عقل فایده‌گرا، حاصل نگارشی جمعی به‌سرپرستی آلن کیه، اقتصاددان و جامعه‌شناس فرانسوی و از رهروان جنبش ضدفایده‌گرایی است. جنبش ضد فایده‌گرایی یک حوزه بینارشته‌ای در جامعه‌شناسی، انسان‌شناسی، اقتصاد و فلسفه سیاسی است که به نقد فایده‌گرایی و سلطه اقتصادگرایی در حوزه علوم اجتماعی و انسانی می‌پردازد

کتاب در دو بخش و یک نتیجه‌گیری شده است. بخش اول به مبانی و پیشینه شکل‌گیری ایده فایده‌گرایی می‌پردازد و به ریشه‌های آن در فلسفه، اقتصاد، جامعه‌شناسی و دیگر حوزه‌های مطالعاتی می‌پردازد و درنهایت تلاش می‌کند تا فرایند تعمیم‌یافتن فایده‌گرایی از اقتصاد به دیگر حوزه‌های زندگی اجتماعی را تشریح کند. بخش دوم کتاب به پیدایش فایده‌گرایی مدرن و تعمیم آن به حوزه‌هایی مانند اصلاحات دینی، علم، تاریخ و مطالعات جهان سوم می‌پردازد. سپس، مبانی نقد فایده‌گرایی را مبتنی بر ایده‌هایی مانند عدم قطعیت عقل، فایده‌گرایی و دموکراسی، بحث هدیه و حالت‌های سوژگی متعدد مطرح می‌کند. درنهایت در بخش نتیجه‌گیری انتقادات اصلی از فایده‌گرایی بر پایه دیدگاه‌های موس در مورد فایده‌گرایی هنجاری و سرمشق‌های هدیه ارائه می‌شود. ■

مالیه بازنشستگی

مؤلف | ام. بارتون و ارینگ

مترجم | عباس خندان

سال انتشار | ۱۴۰۳

◀ کتاب «مالیه بازنشستگی» به یک مشکل ظریف اما ساختاری و مهم در سیستم‌های بازنشستگی سنتی می‌پردازد و آن را مسبب بخشی از مشکل ناپایداری صندوق‌های بازنشستگی معرفی می‌کند. این مشکل چیزی نیست جز «شیوه سنتی محاسبات اکچوئری» که پیش از نظریات مدرن پورتفولیو مطرح شد و در طرح‌های بازنشستگی با مزایای معین به کار گرفته می‌شود. شیوه سنتی محاسبات اکچوئری میزان تعهدات و همچنین ریسک صندوق‌ها را بسیار کمتر از آنچه هست برآورد می‌کند و دقیقاً به همین دلیل است که سیستم‌های DB تعهدات بدون پشتوانه زیاد و ریسکی بالاتر از مقدار بهینه را در خود دارند. کتاب حاضر با وجود برخورداری از ساختار علمی و دقیق در مباحث و محاسبات، چالش‌ها و راه حل‌های موجود را با زبانی صریح تشریح می‌کند. از همین رو این کتاب در کنار ارزش علمی و دانشگاهی می‌تواند به عنوان یک نسخه اجرایی از سیاست‌های جامع و منسجم توسط سیاست‌گذاران و مدیران صندوق‌ها مورد استفاده قرار گیرد. ■

کیفیت خدمات

 اتحادیه بین‌المللی تأمین اجتماعی
(ایسا)

 مترجم | اتحادیه امور بین‌الملل

سازمان تأمین اجتماعی

 سال انتشار | ۱۴۰۳

➤ مجموعه رهنمودهای اتحادیه بین‌المللی تأمین اجتماعی به‌منظور کمک به سازمان‌های تأمین اجتماعی برای توسعه و بهبود عملکرد خدمت، تدوین و تنظیم‌شده است.

سازمان‌های تأمین اجتماعی از منظر توسعه کیفیت خدمت در جایگاه‌های مختلفی قرار دارند. باوجوداینکه هر سازمان برای اجرای یک نظام تأمین اجتماعی اثربخش و کارآمد تلاش می‌کند، سازوکارهای خدمت‌رسانی و همچنین تجربیات مشتریان کاملاً از یکدیگر متفاوت هستند. کیفیت خدمت به‌منزله سرمایه‌گذاری در زمینه کارایی و اثربخشی خدمت‌رسانی تأمین اجتماعی است که موجب افزایش اعتماد و اطمینان بیشتر به نظام تأمین اجتماعی و دستاوردهای اجتماعی بهتر می‌شود. هدف رهنمودهای کیفیت خدمت، کمک به سازمان‌های تأمین اجتماعی برای بهبود عملکرد خدمت است. بر این اساس، عملکرد خدمت عبارت است از: ایجاد ارزش برای اعضا، مزایا بگیران، و سازمان‌های مرتبط (برای مثال: همه مخاطبین اعم از شهروندان، اعضا، کارفرمایان، ارائه‌دهندگان خدمت و شرکای اجتماعی) به واسطه اقدامات و فرایندهای کسب و کار روزمره سازمان تأمین اجتماعی. ■

سازمان تأمین اجتماعی در آیین برنامه جامع تحقق سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی

تهیه و تدوین | دبیرخانه دائمی سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی

سال انتشار | ۱۴۰۳

کتاب سازمان تأمین اجتماعی در آیین برنامه جامع تحقق سیاست‌های کلی باهدف تبیین مجموعه اقدامات سازمان تأمین اجتماعی در راستای برنامه جامع تحقق سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی ابلاغی مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) تهیه‌شده است.

این کتاب با استفاده از ظرفیت خرد جمعی و منبعث از بیش از ۷۰۰ پیشنهاد حوزه‌های صفی و ستادی سازمان؛ تلاش می‌نماید تا از فرصت تاریخی که مقام معظم رهبری در سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی مبتنی بر حاصل چند سال مطالعه کارشناسی صاحب‌نظران حوزه رفاه و تأمین اجتماعی فراهم نموده‌اند؛ با رفتارسازی و تغییر نگرش درون‌سازمانی به‌عنوان نقطه آغاز حرکت؛ به تحقق سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی جامعه عمل بپوشاند.

مخاطبان این اثر: ۱- حوزه‌های مختلف تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری کشور برای بازنگری در خصوص برخی قوانین مصوب پیشین و خطوط راهنمای تصویب قوانین آتی؛ ۲- همه مدیران و کارشناسان سازمان تأمین اجتماعی برای اقدام در خصوص اصلاح و تغییر رفتارها و رویه‌های درون‌سازمانی؛ ۳- زمینه‌سازی برنامه‌های تحولی آتی حوزه بازنشستگی مطابق سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی می‌باشد. ■

مجموعه مقالات ذیل سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی

تهیه و تدوین: مؤسسه عالی پژوهش

تأمین اجتماعی

سال انتشار: ۱۴۰۳

◀ ابلاغ سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی از سوی رهبر معظم انقلاب اسلامی (مدظله‌العالی)، بستری برای اصلاح، تحول، تدقیق، تعمیق، گسترش، جهت‌دهی، هم‌راستاسازی و یک‌پارچه‌سازی خدمات ممکن تأمین اجتماعی در کشور فراهم کرده و روشن است که گام اول در تحقق سیاست‌های مذکور، شناخت وجوه یا ابعاد مختلف آن‌ها با استفاده از رویکرد جامع ذکر شده است.

باتوجه به رسالت موسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی، از ابتدای ابلاغ سیاست‌های مذکور، این مهم در قالب «اطلس پژوهش‌های سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی» در دستور کار قرار گرفته که در کتاب مجموعه مقالات ذیل سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی، مجموعه‌ای از مقالات تولید شده درخصوص سیاست‌های مذکور برای بهره‌برداری مخاطبان محترم درج شده است. ■

چکیده پژوهش‌های ذیل سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی

تهیه و تدوین | مؤسسه عالی پژوهش
تأمین اجتماعی

سال انتشار | ۱۴۰۳

◀ با ابلاغ سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی از سوی رهبر معظم انقلاب اسلامی در تاریخ ۱۴۰۱/۱/۲۱، مسیر تازه‌ای برای اصلاح، تحول و یکپارچه‌سازی نظام تأمین اجتماعی کشور ترسیم شد. کتاب «چکیده پژوهش‌های سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی»، چکیده‌ای از پژوهش‌های ذیل سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی است که در مؤسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی انجام شده و به بررسی ابعاد گوناگون این سیاست‌ها می‌پردازد. این مطالعات، موضوعاتی چون ظرفیت‌شناسی، روش‌ها و سطوح پیاده‌سازی، شاخص‌های ارزیابی، اثرسنجی، پیامدشناسی و تدوین «پیوست تأمین اجتماعی» را پوشش می‌دهند. ■

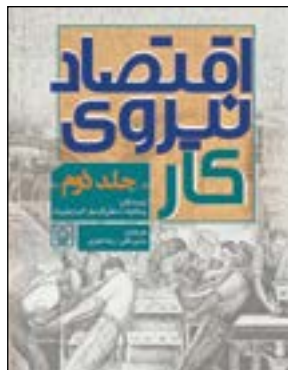
اقتصاد نیروی کار (جلد اول و دوم)

نویسندگان | پیرکا هوک، استفان کارسیلو،
آندره زیلبربرگ

مترجمان | حسن طائی، رضا اخباری

سال انتشار | ۱۴۰۲

◀ از ویژگی‌های این کتاب دو جلدی می‌توان به ارائه دانش جدید و به‌روزرسانی باورهای کارشناسی؛ جامعیت و پوشش موضوعات همزمان با حفظ هماهنگی و انسجام مطالب؛ تلفیق نظریه و عمل با ارائه شواهد تجربی بسیار؛ شناسایی مطالعات موردی در باب انواع سیاست‌های بازار کار؛ افزایش دقت و احتیاط در استفاده از نظریه‌ها، روش‌ها و ابزارها برای تبیین مسائل گوناگون بازار کار؛ دقت در ترکیب مطالب فنی - اقتصادی و اجتماعی - اقتصادی؛ ارائه توصیف آماری در ابتدای اکثر فصول و موضوعات و سپس استنباط آماری مناسب، اشاره کرد. بخش اول رفتار عرضه و تقاضای نیروی کار ارائه شده این بخش به شرح چگونگی تعاملات میان عرضه و تقاضا در بازارهای رقابتی جهت تبیین دستمزد و اشتغال پرداخته است. همچنین در این بخش نحوه کارکرد مکانیزم‌های رقابتی در تحریک سرمایه‌گذاری در تحصیلات و آموزش نشان داده شده است.

بخش دوم به رقابت ناقص در بازارهای کار می‌پردازد. در این بخش نشان می‌دهد که چطور هزینه‌های جست‌وجوی شغل و اطلاعات نامتقارن نحوه رفتار کارگران و کارفرمایان را شکل می‌دهد. همچنین این بخش بینشی را در زمینه نقش اتحادیه‌ها و وجود تبعیض فراهم می‌آورد. بخش سوم به ارائه دیدگاه معاصر اقتصاد کار در زمینه پدیده بیکاری و نقش آن در فرآیند مهم ایجاد و تخریب مشاغل می‌پردازد که در هر لحظه از زمان در اقتصادهای مدرن روی می‌دهد. بخش چهارم شامل سه فصل است که به سیاست‌های عمومی و ابزارهای در دسترس سیاست‌گذاران می‌پردازد. هدف این بخش پرداختن به موضوع رفتار عقلایی است و اثر ابزارهای سیاستی را تحلیل می‌کند. این تحلیل از منظر بین‌المللی و با تأکید بر وجود عدم تجانس قوی میان کشورها انجام می‌شود. ■

آشنایی با نظام مالی بیمارستانی بر اساس گروه‌های مبتنی بر تشخیص در قاره اروپا

نویسندگان | رینهارد باس، الکساندر کیسلر،
ویلم کوئنتین، میریام ویلی

مترجمان | میرحجت نجفی نسب، مصطفی
جعفری پور

سال انتشار | ۱۴۰۲

سیستم‌های پرداخت مبتنی بر گروه‌های مرتبط با تشخیص (DRG) یکی از انواع سازوکارهای پرداخت به بیمارستان، در کنار روش‌های پرداخت سرانه، بودجه‌های گلوبال و ترکیبی از هر دو است. اگرچه امروزه سیستم‌های پرداخت مبتنی بر DRG عمدتاً به عنوان مکانیزم بازپرداخت شناخته می‌شوند، اما هدف اصلی آن‌ها امکان مقایسه عملکرد بیمارستان‌ها بوده است. امروز گروه‌های DRG عمدتاً توسط خریداران (سازمان‌های بیمه‌گر) برای بازپرداخت به فراهم‌کنندگان خدمات بیمارستانی به کارگیری می‌شوند اما می‌توان از آن‌ها برای بازپرداخت مراقبت‌های غیر بیمارستانی و سرپایی (مانند گروه‌های APG) نیز استفاده کرد. طبق تعریف DRG بیماران بستری را با توجه به متغیرهای زیر طبقه‌بندی می‌کنند: تشخیص اصلی و ثانویه، سن و جنس بیمار، اعمال جراحی انجام‌شده، وجود بیماری‌های هم‌زمان و عوارض. کتاب «آشنایی با نظام تأمین مالی بیمارستانی بر اساس گروه‌های مبتنی بر

تشخیص در قاره اروپا» نوشته رینهارد باس و همکاران، تجارب برخی از کشورهای اروپایی در زمینه استفاده از روش پرداخت DRG را در اختیار پژوهشگران، دانشجویان، سیاست‌گذاران، مدیران و عموم مردم قرار می‌دهد. این کتاب در دو بخش تنظیم شده است. بخش اول (از ابتدا تا فصل دهم) به اجزای ضروری سازنده نظام‌های پرداخت بیمارستانی مبتنی بر DRG و تأثیرات این نظام‌ها بر کیفیت و کارایی ارائه خدمات و استفاده از نوآوری فناورانه می‌پردازد. بخش دوم (از فصل یازدهم تا فصل بیست و سوم) شامل اطلاعاتی با ساختار شفاف و مفصل در خصوص مهم‌ترین ویژگی‌های نظام DRG در ۱۲ کشور اروپایی است که در پروژه Euro DRG شرکت کرده‌اند. مطالعه تجربیات هر یک از این کشورها در خصوص اجرای پرداخت DRG، شواهد و اطلاعات مناسبی در اختیار خوانندگان و علاقه‌مندان به این موضوع قرار می‌دهد. ■

رویکرد بیم‌سنجی به نظام‌های سلامت

نویسنده | امیر تیمور پاینده نجف‌آبادی

سال انتشار | ۱۴۰۲

◀ جمعیت جهان و ایران به‌سرعت در حال پیرشدن است. پیرشدن نظام‌های سلامت یکی از کانون‌های اصلی تمرکز سیاست‌گذاران هستند؛ موضوعاتی از این قبیل که دسترسی آحاد جامعه به خدمات ضروری سلامت چگونه است، کارایی و هزینه‌ارائه این خدمات به چه شکل است، و یا هزینه‌اعمال هر تغییر پیشنهادی در نظام سلامت به چه میزان است، همواره از دغدغه‌های اصلی سیاست‌گذاران است. پاسخ به این پرسش‌های کلی و بسیاری از پرسش‌های جزئی ذیل آنها با اتکا به دانش اکچوئریال (بیم‌سنجی) ممکن است که نیازمند درک درستی از چندین حوزه مرتبط شامل آمار، اقتصاد، مدیریت ریسک، حسابداری، جمعیت‌شناسی و ریاضیات مالی و نیز اصول مدل‌سازی، ارزیابی و طبقه‌بندی ریسک است. در واقع، تمام تصمیمات سیاست‌گذاران در مورد نظام‌های سلامت باید مبتنی بر جنبه‌های مقداری گزینه‌ها و سناریوهای ممکن و همچنین ارزیابی اثرات آنها اتخاذ شود.

کتاب رویکرد بیم‌سنجی به نظام‌های سلامت، بر اساس تجربیات نویسنده در تدریس دروس مختلف در بیمه (نظیر ریاضیات بیمه‌های درمان، نظریه ریسک، مدل‌های زیان، مدل‌سازی تصادفی، استنباط آماری برای بیمه، نظریه باورمندی، فرایندهای لوی، مبانی بیمه) و تحقیق در شاخه‌های مختلف بیمه تهیه شده است.

در این کتاب مبانی بیم‌سنجی نظام‌های سلامت عمومی، اختصاصی و خصوصی بررسی شده است. علاوه بر آموزش بخش‌های مختلف نظام‌های سلامت با ارائه پروژه‌های کاربردی سعی می‌کند ذهن خواننده را درگیر چگونگی به‌کارگیری مفاهیم فراگرفته شده در عمل کند. به همین دلیل برخی از پروژه‌ها مسائل جدیدی هستند که اولین بار توسط نویسنده مطرح شده است و ممکن است حل دقیق آنها مستلزم انجام یک کار پژوهشی دقیق باشد.

در فصل اول کتاب برخی از مفاهیم مقدماتی و پیش‌نیازهای سایر فصل‌ها ارائه شده است. به همین دلیل مطالعه دقیق آن به تمام خوانندگان توصیه می‌شود. بخش اول بر نظام‌های سلامت عمومی متمرکز شده است. بخش دوم کتاب به تحلیل بیم‌سنجی نظام‌های سلامت خصوصی می‌پردازد.

در یک پیوست نسبتاً مفصل چگونگی استفاده از نرم افزار R و بسته‌های بیم‌سنجی که آن با تحلیل نظام‌های سلامت مرتبط هستند، شرح داده شده است. ■

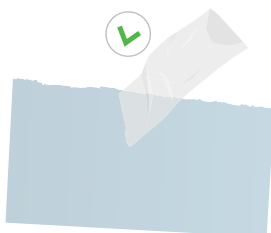
سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی

تألیف و گردآوری | علی حیدری

سال انتشار | ۱۴۰۲

◀ قلمروی "سیاست اجتماعی" و "رفاه اجتماعی" تا پیش از ابلاغ سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی، فاقد یک سند بالادستی به موجب اصل ۱۱۰ قانون اساسی بود. اگرچه در سایر سیاست‌های کلی نظام به برخی از بخش‌های قلمروی رفاه اجتماعی نظیر اشتغال، مسکن، آموزش و پرورش و بهداشت و درمان (سلامت) پرداخته شده بود. ولیکن در سیاست‌های کلی موصوف نگاه بخشی و یا از منظر کلان همان بخش‌های رفاه اجتماعی مطرح بود و در آن‌ها کمتر به رویکردهای معطوف به افراد و خانوارها به‌ویژه اقشار فرودست جامعه پرداخته شده بود. در فرایند تدوین، تصویب و ابلاغ سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی، مطالعات زمینه‌ای زیادی صورت گرفت و اسناد پشتیبان آن بالغ‌بر چند هزار صفحه می‌باشد. بخشی از این فرایند طی شده و اسناد پشتیبان آن، پیش از ابلاغ سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی و در قالب کتاب "ابر سیاست (سیاست‌های کلی رفاه و تأمین اجتماعی، بایستگی‌ها و شایستگی‌ها)" در سال ۱۴۰۰ از سوی

مؤسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی منتشر گردید. پس از آن مقرر شد متن ابلاغی سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی (۱۴۰۱/۰۱/۲۱) و همین‌طور تبیین احکام مندرج، الزامات تحقق، شاخص‌های مربوط به رصد میزان تحقق، تدوین پیش‌نویس برنامه جامع تحقق و تبیین وضع موجود تأمین اجتماعی (امدادی، حمایتی و بیمه‌ای) در قالب کتاب حاضر منتشر گردد و مورد مطالعه و بهره‌برداری دست‌اندرکاران، فعالان و صاحب‌نظران حوزه رفاه و تأمین اجتماعی قرار گیرد. ■

رهنمود ارتقاء اشتغال پایدار

 نویسنده | اتحادیه بین‌المللی تأمین اجتماعی (ایسا)

 مترجم | محمدرضا فرهادی پور

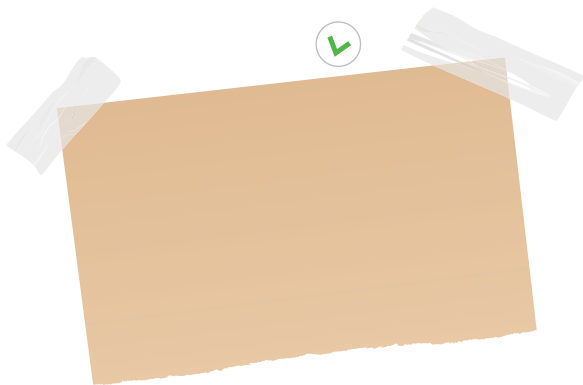
 سال انتشار | ۱۴۰۲

◀ کار برای تمام ابعاد زندگی، تمام شهروندان و جامعه ضروری بوده و یک عامل کلیدی در جهت بهره‌وری اقتصادی و ایجاد ثروت به‌شمار رفته و به حفظ ثبات و توازن اجتماعی کمک می‌کند. اغلب گفته می‌شود که کار شایسته بهترین نوع تأمین اجتماعی است، اما چطور می‌توان تضمین کرد که همه‌ی مردم از آن برخوردار باشند؟

بازارهای کار در سراسر جهان با چالش‌هایی بی‌سابقه روبرو شده‌اند: سطح بسیار زیاد و مهار نشدنی بیکاری و اشتغال ناقص، تکه‌تکه‌شدن مشاغل و نرخ بالا و مداوم اشتغال در بخش اقتصاد غیررسمی، ورود و خروج دیرهنگام از بازار کار، مهاجرت، سالمندی جمعیت و نیاز به کارگران ماهر. تمام این چالش‌ها در حالی روی می‌دهد که جهان به سرعت در حال «دیجیتالی‌شدن» است، پدیده‌ای که با تغییر ماهیت کار، سرعت تغییرات را افزایش می‌دهد.

در حالی که در گذشته تک‌شغله بودن یک هنجار اجتماعی بود، اما اکنون، تغییرات شغلی متناوب حتی در میان حرفه‌های مختلف و بین بخش‌های رسمی و غیررسمی اقتصاد، جزئی از مشخصات بیشتر مشاغل به‌شمار می‌رود. کارفرمایان بخش‌های دولتی و خصوصی نیز برای همگام شدن با سرعت این تکامل بر تحصیلات و آموزش مداوم تمرکز کرده و آنها را مبنای اشتغال‌پذیری پایدار نیروی کار در نظر می‌گیرند.

در این رابطه ادارات کارایی و سازمان‌های تأمین اجتماعی نیز در حال تصحیح فرایندهای کاری و اداری خود هستند تا بتوانند به سرعت با شرایط جدید تطبیق پیدا کنند و به جای سازمان‌های واکنشی صرف به سازمان‌های فعال و کنش‌گرا تبدیل شوند. ■

تعارض منافع در صنعت دارو

✎ نویسندگان | بوروی هانوری و همکاران

✎ مترجمان | علی کاظمی کربانی، ستار رضایی

✎ سال انتشار | ۱۴۰۱

◀ نظام سلامت یکی از مهم‌ترین بخش‌های هر جامعه است. به دلیل پیچیدگی بازار سلامت و ساختارهای مالی و نیز شیوه دسترسی جامعه تحت پوشش به خدمات سلامت، این حوزه همواره در معرض چالش‌های جدی قرار دارد. یکی از این دشواری‌های مهم در نظام سلامت در همه کشورهای به‌طور کلی و صنعت دارو به‌طور خاص مقوله تعارض منافع است. از منظر سازمان جهانی سلامت، یکی از کارکردهای نظام سلامت تولید منابع مورد نیاز سلامت مانند دارو است. صنعت دارو به سبب اهمیت تحقیق و توسعه در آن ارتباطات پیچیده‌ای با پژوهشگران و مؤسسات علمی دارد. بنابراین مقوله تعارض منافع در این حوزه از نظام سلامت بسیار پررنگ و حائز اهمیت است، به‌طوری که سوءمدیریت این مقوله ممکن است به فساد و در نهایت تهدید سلامت افراد جامعه منجر شود. این کتاب حاصل پروژه تحقیقاتی چهارساله‌ای در زمینه تعارض منافع در صنعت دارو است که شامل گزیده‌ای از مقالات ارائه‌شده و بحث‌شده در بیانیه اختتامیه کنفرانسی است که در دسامبر ۲۰۱۹ در پاریس برگزار شد؛ لذا اثری کاملاً علمی و مبتنی بر شواهد است که اعتماد به مباحث صورت‌گرفته و ارقام ذکرشده در آن را افزایش خواهد داد. با توجه به تعدد حضور نویسندگان در این کتاب، از دیدگاه‌های مختلف به مقوله تعارض منافع نگریسته شده است. ■

آینده سیاسی تأمین اجتماعی در جوامع رو به سالمندی

مؤلف | وینچنزو گالاسو

مترجم | ابوالفضل عباسی دره‌بیدی

سال انتشار | ۱۴۰۱

جمعیت جهان و ایران به سرعت در حال پیرشدن است. پیر شدن جمعیت برای هر کشوری می‌تواند مخاطره مهمی باشد که باید در سطوح مختلف سیاست‌گذاری آن کشور مورد توجه قرار گیرد؛ این موضوع، با وجود اهمیت آن، نه‌تنها در عرصه جهانی، بحث تازه‌ای نیست بلکه در کشور ایران نیز از سال‌ها پیش مورد بحث قرار گرفته و متون متعددی در این زمینه منتشر شده است؛ اما دشواری موضوع، تازه از زمانی آغاز می‌شود که مجادله به سطوح انضمامی‌تر و تخصصی‌تر وارد می‌شود و انتظار می‌رود اصلاحاتی متناسب با شرایط مذکور تدوین و اجرا شود.

آنچه ما را وامی‌دارد که کارشناسان حوزه تأمین اجتماعی، دانشجویان رفاه و سیاست‌گذاری اجتماعی، متخصصان و کنشگران حوزه اقتصادی کشور و سیاست‌گذاران و مجریان را به مطالعه کتاب حاضر دعوت کنیم، چندجانبه‌گی و جامعیت کتاب حاضر و توجه به بخش‌های مغفوله سایر متون موجود در این زمینه است. این کتاب به اقتصاد سیاسی توجه ویژه‌ای داشته است؛ در این کتاب اصلاحات بازنشستگی، به وجوه مالی و اقتصادی فرو کاسته نشده است و به پایداری سیاسی تصمیمات و اصلاحات تمرکز شده است. ■

اقتصاد در پاندمی‌ها

مؤلف | توماس آر. سدلر

مترجم | ستار رضایی

سال انتشار | ۱۴۰۱

اقتصاد در پاندمی‌ها تئوری‌های اقتصادی را در دوران بیماری کووید-۱۹ به کار می‌گیرد و ابعاد خرد و کلان قبل از پاندمی کووید-۱۹، دوران پاندمی و پس از آن را بررسی می‌کند.

این کتاب با استفاده از ابزارهای اصلی اقتصادی مانند تجزیه و تحلیل نهایی، تجزیه و تحلیل هزینه-فایده و هزینه فرصت، گستردگی پیامدهای اقتصادی ناشی از پاندمی را بررسی می‌کند. کتاب نشان می‌دهد که مبادله بین سلامت و اقتصاد منجر به مشکلات عدیده‌ای مانند افزایش تعداد بیماران و بیکاری خواهد شد. همچنین با رویکردی بین‌المللی و مقایسه‌ای نشان می‌دهد که از آنجایی که کشورها سیاست‌های اقتصادی، مداخلات و زمان‌بندی‌های متفاوتی را در هنگامه بیماری اجرا کردند، پیامدهای آن بر مبنای میزان رکود، روند بازایی، دسترسی به تجهیزات پزشکی، بهداشت عمومی و پیک‌های بیماری متغیر بوده است.

نکات آموزشی مانند مطالعات موردی کشورها، اصطلاحات کلیدی، پیشنهاد منابع علمی برای مطالعه بیشتر و پرسش‌های چالشی برای مطالعه انفرادی یا گروهی در سرتاسر متن و کتاب وجود دارد. این کتاب درسی همچنین منبع ارزشمندی برای دوره‌های پیشرفته کارشناسی و کارشناسی ارشد در زمینه اقتصاد پاندمی‌ها، اقتصاد کلان، اقتصاد سلامت، سیاست عمومی و حوزه‌های مرتبط خواهد بود.

تحلیل هزینه-منفعت و ارزیابی مراقبت‌های سلامت

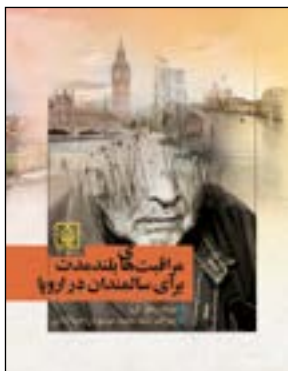
مؤلف | رابرت جی برنت

مترجم | شهرام توفیقی

سال انتشار | ۱۴۰۱

◀ سیاست‌گذاران و تصمیم‌گیرندگان نظام سلامت در تمام دنیا با محدودیت منابع و نیازهای نامحدود افراد جامعه روبرو هستند. این چالش همیشگی در کنار پیشرفت علم پزشکی و ظهور فناوری‌های جدید و گران‌قیمت درمانی در سال‌های اخیر باعث شده است که تخصیص منابع بخش سلامت به یک موضوع مهم و چالش‌برانگیز تبدیل شود. با توجه به اینکه اقتصاد بخش سلامت یکی از مهم‌ترین اجزای کاربردی نظام سلامت تلقی می‌شود ضروری است دانش و ابزار لازم برای استفاده صحیح از تکنیک‌های ارزیابی اقتصادی تصمیم‌ها و مداخلات این حوزه فراهم باشد.

این کتاب، که یکی از بهترین کتاب‌های مرجع در خصوص انجام مطالعات ارزیابی اقتصادی با تمرکز بر تحلیل هزینه-منفعت در حوزه مراقبت‌های سلامت است، توسط رابرت جی برنت، استاد اقتصاد دانشگاه فورد‌هام نیویورک، به رشته تحریر درآمده است. نویسنده در این کتاب تلاش می‌کند تا پیوند بین تحلیل هزینه-منفعت و جریان متعارف ارزیابی مراقبت‌های سلامت، که عموماً تحت تسلط غیراقتصاددانان است، را تقویت کند تا درک عمومی از تحلیل هزینه-منفعت را در این حوزه ارتقا بخشد. سراسر کتاب مملو از مطالعات موردی است تا روش‌شناسی‌های مختلف به نحو ملموسی به تصویر کشیده شوند.

مراقبت‌های بلندمدت برای سالمندان در اروپا

مؤلف | بنت گرو

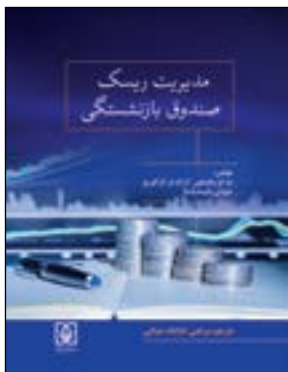
مترجم | سید مجید موسویان احد آبادی

سال انتشار | ۱۳۹۹

◀ نیاز به مراقبت‌های بلندمدت یک پیش‌آیند یا مخاطره است که پوشش آن به‌طور ویژه در جوامع رو به سالمندی از اهمیت زیادی برخوردار است. در حال حاضر، ارائه این خدمت، که در زیرمجموعه مزایا یا خدمات بلندمدت قرار می‌گیرد، در کشورهای توسعه‌یافته بیشتر مورد توجه است، چراکه این کشورها هم‌اکنون با پدیده سالمندی جمعیت و فشار اقتصادی ناشی از آن بر دولت‌ها مواجه هستند. ایران، گرچه اکنون در پنجره جمعیتی قرار دارد، در آینده‌ای نزدیک با سالمندی جمعیت مواجه خواهد شد: تعداد سالمندان در ایران روبه‌افزایش است، به‌طوری‌که سهم ۵/۳ درصدی جمعیت بالای ۶۰ سال از کل جمعیت کشور در سال ۱۳۵۵ به دلیل کاهش میزان مولید، پیشرفت‌های علوم پزشکی و کاهش مرگ‌ومیر و در نتیجه، افزایش امید زندگی به ۹/۳ درصد در سال ۱۳۹۵ رسیده است و مطابق با چشم‌انداز جمعیت جهان (۲۰۱۹) پیش‌بینی می‌شود که به ۳۰

درصد در سال ۲۰۵۰ افزایش یابد.

این کتاب مطالعات تجربی مفصلی را از رژیم‌های رفاهی ۱۱ دولت عضو اتحادیهٔ اروپا (شامل مجارستان، لیتوانی، لهستان، پرتغال، دانمارک، ایتالیا، انگلستان، یونان، آلمان و فنلاند) ارائه می‌دهد و نشان می‌دهد این کشورها مراقبت‌های بلندمدت را چگونه سازماندهی و ارائه می‌کنند و اینکه آیا چشم‌انداز سرمایه‌گذاری اجتماعی برای این خدمت وجود دارد یا خیر. این کتاب در دوازده فصل به‌طور ویژه چگونگی تمرکز دولت‌های رفاه بر مراقبت‌های بلندمدت در سال‌های اخیر با توجه به سالمندی جمعیت و تمایل به کنترل افزایش مخارج عمومی را توضیح می‌دهد. به‌طور مشخص، در این کتاب توسعه و گسترش مراقبت‌های بلندمدت برای سالمندان پس از بحران مالی توصیف می‌شود و مرز بین دولت و جامعهٔ مدنی در شیوه‌های مختلف دولت‌های رفاه برای ارائهٔ این مراقبت مورد بحث قرار می‌گیرد. ■

مدیریت ریسک صندوق بازنشستگی

مؤلفین | مارکو میکوتچی،

گرگ ان گرگوریو، جووانی باتیستا ماسالا

مترجم | مرتضی اعلایان صباغی

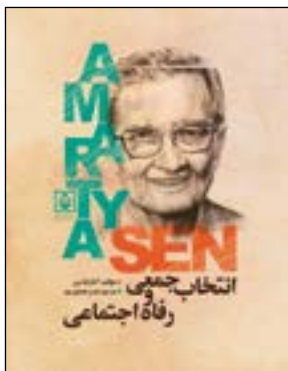
سال انتشار | ۱۳۹۹

◀ نااطمینانی و ریسک، ویژگی‌های ذاتی جهان پیرامون فعالیت‌های اقتصادی و مالی هستند. گرچه در مورد نااطمینانی به دلایل گوناگون، از قبیل وجود عوامل ناشناخته یا غیرقابل پیش‌بینی، امکان استنباط و استنتاج ریاضی و آماری وجود ندارد و تعیین احتمال رویدادها ممکن نیست، درباره ریسک، احتمال وقوع رویدادها شناخته‌شده یا قابل شناخت و اندازه‌گیری است و، از این رو، ریسک را می‌توان مدیریت کرد. بر اساس ادبیات، مدیریت ریسک فرایند سنجش یا ارزیابی ریسک و سپس طرح استراتژی‌هایی برای اداره آن است.

صندوق‌های بازنشستگی، مانند سایر نهادهای اقتصادی و مالی، پیوسته با تغییرات و تحولات مواجه‌اند؛ تحولات جمعیتی و نوسانات اقتصادی همواره بر عملکرد و وضعیت این صندوق‌ها اثر می‌گذارند. سالمندی جمعیت و وضعیت اقتصادی در بسیاری از کشورها منجر به کاهش نسبت پشتیبانی و افول وضعیت مالی

صندوق‌های آن‌ها شده است. این شرایط، که برای صندوق‌های بازنشستگی ایران نیز ناآشنا نیست، مدیریت ریسک در طرح‌های بازنشستگی خصوصی و عمومی را با پیچیدگی‌های زیادی همراه می‌کند.

نظر به اهمیت موضوع مدیریت ریسک در صندوق‌های بازنشستگی و به‌منظور تجهیز کارشناسان و مدیران به ابزارهای فنی برای اندازه‌گیری و مدیریت ریسک‌های پیش‌روی صندوق‌ها، ترجمه کتاب «مدیریت ریسک صندوق‌های بازنشستگی: مدل‌سازی مالی و اکچوئریال» در دستور کار مؤسسه قرار گرفت. کتاب یادشده مجموعه‌ای از ۲۶ فصل است که گستره وسیعی از دیدگاه‌های مربوط به مدیریت ریسک صندوق‌های بازنشستگی را پوشش می‌دهند. این کتاب حاصل اندیشه و گفتمان بیش از پنجاه مؤلف و صاحب‌نظر در موضوعات صندوق‌های بازنشستگی، مدیریت ریسک و علوم اکچوئریال است. این کتاب توانسته است با در نظر گرفتن شرایط صندوق‌های گوناگون در کشورهای مختلف، مقایسه‌ای راهبردی برای مدیریت ریسک بازنشستگی فراهم آورد. ■

انتخاب جمعی و رفاه اجتماعی

مؤلف | آمارتیا سن

مترجم | هرمز همایون پور

سال انتشار | ۱۳۹۹

◀ در سال‌های اخیر، اقتصاد رفتاری هم در سطح تخصصی و هم در سطح دانش عمومی، با استقبال گسترده‌ای در کشور همراه بوده است و به ویژه با دریافت جایزه نوبل از سوی ریچارد تیلر و ترجمه کتاب «سقلمه» از وی، رویکرد بدیل اقتصاد عقلانی مورد توجه بسیاری از مخاطبان قرار گرفته است؛ اما مواجهه متخصصان و کارشناس حوزه رفاه و تامین اجتماعی با اقتصاد رفتاری، بیشتر در حد بهره‌برداری عمومی بوده است و در تبیین نظرات آنان نفوذ چندانی نیافته است. یکی از مهمترین بدیل‌های عقلانیت اقتصادی که علی‌رغم اهمیت آن در حوزه رفاه اجتماعی، ذیل غلبه جهانی عقلانیت اقتصادی مهجور مانده است، «انتخاب جمعی» است. این موضوع یکی از غایبان بزرگ حوزه نظری متون فارسی است و مطالعه و تأمل اساسی در مورد آن از ضرورتی انکارناپذیر برخوردار است. طراح ایده انتخاب جمعی آمارتیا کومارسن اقتصاددان و نوبلیست مشهور است؛ وی

که همواره یکی از نام‌های درخشان در آسمان اقتصاد معاصر بوده است و به همراهی چشم‌پسته با روند جهانی تن نداده است، در ایران نیز فردی کاملاً شناخته شده است و کتاب‌های متعددی از او ترجمه شده است؛ موسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی نیز کتاب «در باب نابرابری اقتصادی» را در دهه ۱۳۸۰ از وی منتشر کرده است.

آمارتیا سن در دهه ۱۹۷۰ که خاستگاه زمانی نئوکلاسیک‌ها بود، بحث «انتخاب جمعی» را مطرح کرد و حال پس از چند دهه به ویرایش و بازنویسی کتاب مذکور روی آورده است. آمارتیا سن با اتخاذ رویکرد غالب در این کتاب، مفهوم انتخاب را با ابعاد دموکراتیک‌تری همراه می‌سازد و به نظر می‌رسد این موضوع، نوش‌داروی مهمی برای جهان امروز ماست.

موسسه با ترجمه این اثر از یک سو در پی فتح بابی برای بحث و بررسی بیشتر درباره منطق تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری است؛ و از سوی دیگر به دنبال ایجاد بستری برای پیوند بیشتر اقتصاد و اخلاق و تنظیم رفاه اجتماعی بر محور مذکور است.

انتخاب جمعی اگرچه پیش‌فرض‌های برخی رویکردها از جمله رویکردهای اقتصاد جریان اصلی را به چالش می‌کشد اما ژرف‌تر از آن است که به یک رویکرد تکین ارجاع دهد؛ در واقع این موضوع، بنیان‌های نظری را هدف قرار می‌دهد و بدین ترتیب بستری برای بازتعریف حقوق و تکالیف فراهم می‌آورد که فارغ از مواضع نظری، امکان بحث درباره این موضوع و صورت‌بندی مجدد مواضع نظری را ایجاد می‌کند.

به نظر می‌رسد انتقال محل نزاع از مباحث روبنای نظری و ایدئولوژیک به موضوعات زیربنایی و استدلال‌های بنیادین می‌تواند ضمن ایجاد نقاط اساسی برای دستیابی به اتفاق نظر، زمینه همگرایی برای گفت‌وگویی جدید در حوزه رفاه و تأمین اجتماعی را ممکن سازد. ■

نابرابری چه می‌توان کرد؟

 مؤلف | آنتونی بی. اتکینسون

 مترجم | یوسف چاوہ پور

 سال انتشار | ۱۳۹۸

◀ نابرابری پدیده‌ای گسترش‌یافته و از مهمترین چالش‌های اجتماعی همه کشورها است. تغییرها در لایه‌های نابرابری روی زندگی تک‌تک افراد جامعه اثر می‌گذارد و عدالت را با چالش مواجه می‌کند. پژوهشگران بسیاری به دنبال شناخت نابرابری و ارائه راه‌حلی برای کاهش آن بوده‌اند.

کتاب «نابرابری؛ چه می‌توان کرد؟» به وسیله آنتونی اتکینسون، از سرشناس‌ترین پژوهندگان این حوزه، نوشته شده است. اتکینسون سال‌ها از پیشروان پژوهش در پهنه نابرابری بوده و در این کتاب تجربه نظری و عملی خود را در پاسخ به مشکل‌های مرتبط با نابرابری ارائه داده است. ایده اصلی این کتاب بر پایه اهمیت مسئله نابرابری در جامعه‌های گوناگون استوار است که باید درباره آن کارهای اساسی انجام شود. او در این کتاب به دنبال ارائه مجموعه‌ای فراگیر از برنامه‌ها و سیاست‌ها برای کاهش سطح نابرابری در جوامع است.

نویسنده در سه بخش گوناگون کتاب به شناسایی شواهدی وجود نابرابری، پیشنهادها

مداخله برای وارونه کردن روند افزایش نابرابری و پاسخ به نقدهای مرتبط با این پیشنهادها می‌پردازد. وی در این کتاب تجزیه و تحلیل پویایی از شاهدهای تاریخی قرن گذشته در کشورهای گوناگون ارائه و نشان می‌دهد که میزان نابرابری در جامعه‌های گوناگون بالا است و نیاز دارد به تراز قابل قبولی برسد.

او سپس ۱۵ پیشنهاد را مطرح می‌کند که دربرگیرنده حوزه‌های فناوری، تقسیم سرمایه، مالیات، اشتغال و تأمین اجتماعی است. از میان آنها چهار پیشنهاد به‌طور مستقیم مرتبط با تأمین اجتماعی است که شامل مزایای کودک، درآمد مشارکتی، تجدید ساختار بیمه اجتماعی و ارتقای کمک‌های بین‌المللی می‌شود. نویسنده در این پیشنهادها تأکید ویژه‌ای روی مسئولیت دولت‌ها و نیز توانایی آنها در کاهش نابرابری دارد. در نهایت، بخش سوم کتاب از پیشنهادها در مقابل نقدها دفاع می‌کند.

سخن پایانی اینکه «نابرابری: چه می‌توان کرد؟» کتابی گیراست که مقررات سیاستی تا حدی رادیکال را در راستای کاهش سطح نابرابری و بهبود شکاف توزیع حقوق و دستمزد که اکنون در بسیاری از کشورها وجود دارد بررسی کرده است. وجه تمایز این اثر بیشتر در ارائه راه‌حل‌هایی است که درباره مشکلات نابرابری نگاشته شده است.

این کتاب گستره گسترده‌ای از مخاطبان عمومی و متخصصان را به خود جذب کرده است؛ به گونه‌ای که اقتصاددانان شاخصی، همچون پل کروگن و توماس پیکتی آن را تحسین کرده‌اند. امیدواریم ترجمه فارسی این اثر بتواند پرسش‌های مخاطبان درباره نابرابری را به خوبی پاسخ گوید و نیز مورد توجه سیاستگذاران جامعه در پهنه‌های مرتبط قرار گیرد. ■

راهنمای قانون‌گذاری در تأمین اجتماعی

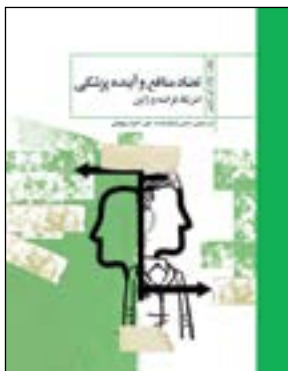
تألیف | محسن قاسمی، اسماعیل
انصاری

سال انتشار | ۱۳۹۸

➤ ناآشنایی با فرایند و اصول قانون‌گذاری به‌عنوان یک علم کاربردی نوین از یک‌سو و عدم آگاهی کافی از مبانی و اهداف بیمه‌های اجتماعی، اصول و الزامات فنی این نوع بیمه‌ها (الزامات محاسبات بیمه‌ای)، آموزه‌ها و توصیه‌های علمی اقتصادی، مدیریتی و جامعه‌شناختی و اصول و الزامات حقوقی حاکم بر حوزه بیمه‌ای تأمین اجتماعی از سوی دیگر و نیز بعضاً جهت‌گیری‌های سیاسی، جناحی و گروهی، موجب پیدایش معضلات بزرگی همچون انباشتگی نامنظم و سردرگم‌کننده شمار بسیار زیاد قوانین و مقررات و پراکندگی آن‌ها، تعارض‌ها، تزاخم‌ها، مغایرت‌ها و ابهام‌ها در مفاد قوانین و مقررات در عین وجود برخی خلأهای قانونی، باز شدن راه تقلب نسبت به قانون در برخی موارد، برهم خوردن شدید تعادل منابع درآمدی و مصارف نهادهای بیمه‌گر، تشدید در رویه‌های اداری و قضایی در حوزه بیمه‌ای تأمین اجتماعی، دخالت قوه مقننه در امور اجرایی و یا صلاحیت‌های تشخیصی نهادهای متولی بیمه‌های

اجتماعی و در یک کلام، درجاتی از ناکارآمدی و ناکارایی در نظام حقوقی تأمین اجتماعی کشورمان شده است.

کتابچه راهنمای قانون گذاری در تأمین اجتماعی که در مقابل دارید، می تواند ابزار مؤثری برای رفع این معضل به شمار آید. این راهنما مشتمل بر دو فصل است: در فصل نخست، ابتدا به اصول و فنون عام قانون گذاری که مجموعه ای از خطوط راهنمای (بایدها و نبایدهای) ماهوی و شکلی ناظر بر گزینش درست محتوای قواعد حقوقی و ساختار شکلی این قواعد و نیز اجرای دقیق و کامل مراحل سه گانه قانون گذاری است، پرداخته شده و سپس الزامات خاص حوزه بیمه های اجتماعی که مجموعه ای از بایدها و نبایدهای «اجتماعی، ساختاری- اداری»، «حقوقی» و «اقتصادی و فنی- بیمه ای» است، مطرح شده است. آنگاه در فصل دوم، آسیب های نظام قانون گذاری در تأمین اجتماعی بر اساس یافته های فصل نخست تبیین شده است و سرانجام در مقام نتیجه گیری، پس از مروری بر یافته های آسیب شناسی، بایدها و نبایدهای قانون گذاری در حوزه تأمین اجتماعی احصاء گردیده و در نهایت، چک لیست قانون گذاری در بیمه های اجتماعی به عنوان ابزار ارزیابی و اصلاح پیش نویس لوایح، طرح ها و مصوبات مربوط به بیمه های اجتماعی، ارائه شده است. ■

تضاد منافع و آینده پزشکی

امریکا، فرانسه و ژاپن

مؤلف | مارک. ای رادوین

مترجمان | عباس وثوق مقدم، علی
اخوان بهیبهانی

سال انتشار | ۱۳۹۸

◀ نظام سلامت با توجه به جایگاه خاص و ویژه‌ای که دارد همواره در معرض بروز مشکلات و مسائل پیچیده‌ای است که اگر برای آن اصلاحات و تنظیم قوانین مناسبی در نظر گرفته نشود سلامتی و امنیت جامعه را به مخاطره می‌اندازد. یکی از این چالش‌های جدی که در همه نظام‌های سلامت ظرفیت بروز آن وجود دارد مسئله تعارض منافع است که خود موجب بروز مشکلات جدی و تشدید فساد در بخش سلامت می‌شود. موقعیت تعارض منافع، لزوماً به فساد منتهی نمی‌شود اما بستر وقوع فساد را مهیا می‌کند و زمانی اتفاق می‌فتد که پزشک یا هر فرد شاغل در حوزه سلامت منافع ثانویه فردی را بر منفعت مالک (اولیه) که برای آن استخدام شده است و به او اختیار داده شده، ترجیح دهد. منفعت ثانویه می‌تواند منفعت فردی، گروهی یا سیاسی و به شکل مالی یا غیرمالی باشد یا ممکن است جهت جلوگیری از یک ضرر شخصی اتفاق بیفتد. در واقع می‌توان گفت منفعت ثانویه هرگونه منفعتی است که در رقابت با منفعت اولیه قرار گیرد.

وجود عوامل زمینه‌ساز تعارض منافع که در نظام سلامت وجود دارد از جمله ساختار خاص نظام مالی آن، عدم وجود شفافیت، وجود معضل دوشغله بودن و عدم وجود نظام یکپارچه اطلاعات، این حوزه را نسبت به سایر بخش‌های اقتصادی، بیشتر با موقعیت‌های تعارض منافع مواجه می‌کند که این مسئله، سبب جلب توجه برخی از ذی‌نفعان موجود در این نظام جهت ظهور و بروز روابط مختلف اقتصادی خارج از چهارچوب‌های حرفه‌ای و شغلی می‌گردد و تمایل آن‌ها را به کسب منافع و درآمدی بیشتر، افزایش می‌دهد. اثرات زیان‌آور تعارض منافع در عملکرد نظام سلامت کشور کاملاً ملموس و وجود آن چه در سطح سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری‌های ملی و چه در سطح خرد یعنی ارائه‌دهندگان خدمت قابل مشاهده است. به نظر می‌رسد این پدیده در اجرایی نشدن طرح‌ها اساسی و مهمی از جمله طرح پزشک خانواده، نظام ارجاع و اصلاح نظام پرداخت سهم داشته است. ■

تحلیل عدالت در سلامت با استفاده از داده‌های پیمایش خانوار

مؤلفین | اوون اودونل و دیگران

مترجمان | ستار رضایی، یحیی سلیمی

سال انتشار | ۱۳۹۷

«چستی عدالت همواره از پرسش‌های مهمی است که در ذهن بشر بوده و هست و در طول سالیان بسیار پاسخ‌های فراوان و متنوعی در این باره ارائه شده است. با این حال متخصصان از تعابیر متفاوتی برای توضیح عدالت در نظام سلامت استفاده کرده‌اند: «هرگاه پیامدهای سلامت ناشی از عدم توازن قابل جبران در توزیع امکانات و در دسترسی گروه‌های مختلف اجتماعی یا جوامع مختلف باشد، بی‌عدالتی در سلامت رخ داده است. به عبارت دیگر، عدالت در سلامت وقتی رخ می‌دهد که همهٔ آحاد جامعه بتوانند سلامت کامل خود را حفظ کنند و وضعیت اقتصادی و اجتماعی آنها در میزان سلامت آنها تأثیری نداشته باشد». همچنین انجمن بین‌المللی عدالت در سلامت، این مفهوم را این‌گونه بیان می‌کند: «عدالت در سلامت یعنی فقدان تفاوت‌های سیستماتیک و بالقوهٔ قابل حل در یک یا چند جنبه از سلامت در یک جمعیت و زیرگروه‌های

اقتصادی، اجتماعی، جمعیت‌شناختی و جغرافیایی». برابری یکی از مهم‌ترین معیارها و شاخص‌ها برای داوری درباره موفقیت سیاست‌های بخش بهداشت است؛ اساساً برابری به‌نوعی با انصاف و عدالت هم‌معنی است. عدالت جزء جدایی‌ناپذیر دیدگاه ما از جهان است؛ زیرا انسان موجودی اجتماعی است و پدیده‌ها را به‌طور نسبی و مقایسه‌ای در نظر می‌گیرد. عدالت به هر نحوی که تعریف شود بنیانی و اساسی است، به‌ویژه اگر در عرصه بهداشت مطرح شود که برای سلامت و تندرستی ما نیز حیاتی است. منظور از عدالت یا برابری، دسترسی یکسان به خدمات یا امکان استفاده تک‌تک افراد از خدمات سلامت در موارد نیاز است؛ عدالت در توزیع، عدالت در پرداخت، عدالت در دسترسی، عدالت در تأمین مالی از شاخص‌های مهم در ارزیابی عدالت در سلامت است. کتابی که پیش رو دارید با عنوان تحلیل عدالت در سلامت با استفاده از داده‌های پیمایش خانوار در نوزده فصل به رشته تحریر درآمده است و مترجمان نیز آن را ترجمه کرده‌اند. این کتاب مجموعه‌ای کامل از موضوعات و روش‌های کاربردی مرتبط با سنجش و تفسیر عدالت و برابری در سلامت است که در کنار هر کدام از این روش‌ها از مثال‌های داده‌های واقعی استفاده شده است و کدهای دستوری نرم‌افزار استاتا نیز آورده شده است. تنوع روش‌های بحث‌شده در این کتاب برای پژوهشگران جوان و علاقه‌مند، موضوعات جدیدی را مطرح می‌کند که با استفاده از این کتاب و با توجه به مثال‌های ذکرشده در آن به‌راحتی قابل بررسی است. این مجموعه را به پژوهشگران نظام سلامت، مدیران نظام سلامت، دانشجویان گروه‌های مختلف علوم پزشکی از قبیل دانشجویان رشته‌های اقتصاد سلامت، مدیریت خدمات بهداشتی-درمانی، سیاست‌گذاری سلامت، اپیدمیولوژی، آموزش و ارتقای سلامت و نیز به سایر فراگیرانی که می‌خواهند با موضوعات نابرابری و بی‌عدالتی در سلامت آشنا شوند، توصیه می‌کنیم. ■

تأمین اجتماعی و جهانی شدن اقتصاد

مؤلف | پال جی. جی. ولنفس

مترجم | سید وحید میرهبیگی

سال انتشار | ۱۳۹۸

این کتاب، ابعاد کلیدی تأمین اجتماعی را در دنیایی بررسی می‌کند که از ویژگی‌های آن یکپارچگی منطقه‌ای و جهانی شدن اقتصاد است، و تعریف آن از تأمین اجتماعی شامل استانداردهای بازار کار نیز هست. پیشرفت‌های نظری تازه، و همچنین ایده‌های نوین ارائه‌شده و دیدگاه گسترده‌تر به کار گرفته شده در این کتاب برای فهم پویایی اقتصادهای بازار اجتماعی در اقتصاد جهانی اهمیت دارند. با توجه به برخی قواعد اساسی و ابعاد جدید سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی و همچنین استانداردگذاری اجتماعی، استدلال می‌شود که بخشی از چالش حفظ و بهبود شرایط ملی کار و نظام‌های تأمین اجتماعی، از یک سو، به کارآمدسازی دقیق نظام‌های اجتماعی، و از سوی دیگر به صدور استانداردهای اجتماعی ارتباط دارد؛ در اینجا منظور استانداردهای بهداشت شغلی است. بعضی از کشورهای اتحادیه اروپا نمونه‌های مناسبی از پیوندزین بهره‌وری

حاصل از تخصیص بازار با دغدغه عدالت و همبستگی هستند؛ با این حال، بحران یورو اعتبار کشورهای منطقه یورو را در این زمینه تضعیف می‌کند. نظام‌های تأمین اجتماعی راهی سیاسی برای پرداختن به ریسک‌های فردی در زندگی هستند و چنین نظام‌هایی می‌توانند از طریق ارجاع به اصول رالزی توجیه شوند، مخصوصاً با ارجاع به این ایده که در یک وضعیت طبیعی فرضی که در آن هیچ کس از جایگاه خویش از لحاظ درآمد و منزلت در دنیای واقعی خبردار نیست افراد مایل‌اند بعضی از اصول تأمین اجتماعی را بپذیرند؛ اصولی مانند بیمه بیکاری، بیمه درمانی، و نظام‌های بازنشستگی. هنگام بحران بانکی دو سوی اتلانتیک که اعتماد سرمایه‌گذاران خصوصی و خانوارها را نسبت به بازارهای سرمایه و بانک‌ها در اروپا و آمریکای شمالی کاهش داد، نظام‌های بازنشستگی خصوصی عمدتاً بی‌اعتبار شدند. در نتیجه، در اروپا و احتمالاً در ایالات متحده، و کانادا، افراد تمایل یافته‌اند که به‌منظور تأمین مالی نظام‌های بازنشستگی بیشتر به دولت تکیه کنند، اما این عمل نیز مسائل تازه‌ای به بار آورده است: آیا می‌توان از نظام‌های سیاسی انتظار داشت که اصلاحات طرح‌های بازنشستگی حساب‌جاری را به‌نگام انجام دهند (مثلاً به تناسب افزایش سن بازنشستگی) و آیا افزایش بالقوه نرخ‌های حق بیمه تأمین اجتماعی، طی به‌اوج‌رساندن اختلاف‌های مالیاتی، به اشتغال، رشد اقتصادی، و رفاه آسیب نمی‌رساند؟ تفاوت میان مزد ناخالص و مزد پس از کسور در بسیاری از کشورهای OECD در حال افزایش است. ■

اصلاح رفاه اجتماعی ایالات متحده: تحولات سیاست گذاری از ۱۹۸۱ تاکنون

نویسنده | ریچارد کی. کاپوتو

مترجمان | علی اصغر سعدآبادی،
فاطمه محمدی، سید وحید میره بیگی

سال انتشار | ۱۳۹۷

◀ کتاب اصلاح رفاه اجتماعی ایالات متحده: تحولات سیاست گذاری از ۱۹۸۱ تاکنون، تغییرهای رفاه اجتماعی فراهم شده برای خانواده‌های کم‌درآمد آمریکایی از ۱۹۸۱ (ظهور دولت رونالد ریگان) تا ۲۰۱۰ (مصادف با دوره دوم دولت باراک اوباما) را بررسی می‌کند. کتاب شامل دو بخش است: بخش اول (فصل ۱ تا ۶) بر تغییرهای برنامه‌های رفاهی متمرکز است. همچنین، این بخش به تحول برنامه اعتبار مالیاتی درآمد کسب‌شده (مصوب ۱۹۷۵) نظر دارد. افزون بر مرور این تحولات، رواج‌یافتن برنامه‌های اعتبار مالیاتی درآمد کسب‌شده و کمک موقت به خانواده‌های نیازمند و سایر برنامه‌های اجتماعی و نیز الگوهای این برنامه‌ها در قالب نتایج یک پژوهش بررسی می‌شود.

فصل‌های ۷ تا ۱۰ که بخش دوم کتاب را تشکیل می‌دهند، با در نظر گرفتن بی‌ثباتی درآمدی افزایش‌یافته در اقتصاد جهانی (اقتصادی که از نظر بین‌المللی

رقابتي تر و از لحاظ مالي داراي وابستگي متقابل مي شود) نوآوري ها در اشتغال و يادگيري را بررسي مي کنند. نکته اصلي بخش دوم گذار از برنامه هاي آموزش و يادگيري شغلي به عنوان استراتژي هاي ضد فقر به برنامه هاي توسعه نيروي کار است. از طريق برنامه هاي توسعه نيروي کار افراد نيازمند و خانواده هاي آنها در کنار کارگران يدي و کارگران اداري داراي درآمد متوسط به کار گماشته و توانمندسازي مي شوند. اين بخش با بحث پيرامون برنامه هاي سياست اجتماعي که به خانواده هاي کم درآمد مزايي مي دهند و چالش هاي مربوط به آن پايان مي پذيرد؛ چالش هايي که دولت اوباما در هنگام خروج ايالات متحده از رکود اقتصادي ۲۰۰۹-۲۰۰۷ با آن روبه رو است. بخش دوم با بحث درباره بازنگري در سياست هاي رد شده پيشين که مي توانست خانواده هاي کم درآمد را منتفع سازد (مانند مقرري خانوادگي و يا درآمد تضمين شده) پايان مي يابد. ■

رهنمود ارتباطات در سازمان‌های تأمین اجتماعی

نویسنده | اتحادیه بین‌المللی تأمین
اجتماعی (ایسا)

مترجم | مریم حسینی

سال انتشار | ۱۳۹۷

◀ کلید موفقیت سازمان تأمین اجتماعی در ارتباط با ذی‌نفعان داخلی و خارجی مرتبط (مانند ذی‌نفعان، بیمه‌پردازان، کارفرمایان، شرکای اجتماعی، سیاست‌مداران، کارکنان تأمین اجتماعی، رسانه‌ها و غیره) اشتراک اطلاعات، دانش، تخصص، تجربه و نظرات و در نهایت، ایجاد ارزش افزوده برای تمامی طرف‌های درگیر است.

رهنمودهای ارتباطات اتحادیه برای اداره امور اجرایی سازمان‌های تأمین اجتماعی چهارچوبی کلی برای حکمرانی مطلوب و مدیریت نظام‌مند عملکردهای ارتباطی ارائه می‌کند. این استانداردهای حرفه‌ای بین‌المللی از طریق مشاوره گسترده با متخصصان و اعضای اتحادیه بین‌المللی تأمین اجتماعی در سراسر جهان تهیه شده است.

رهنمودها در پنج بخش سازماندهی شده‌اند: اصول ارتباطات، مدیریت و حکمرانی،

واحد ارتباطات، ارتباطات داخلی و ارتباطات خارجی. در هر بخش رهنمودهای خاصی بر اساس عوامل زیر گروه‌بندی شده‌اند: رهنمود، ساختار و سازوکار. همچنین رهنمودها شامل ابزار خودارزیابی سازمان‌های تأمین اجتماعی هستند و با مراجع فنی و نمونه‌هایی از عملکردهای مطلوب مرتبط هستند. در این رهنمودها واحد ارتباطات به مسئولیت‌های کارکنان سازمان برای اجرا و عملیاتی کردن ارتباطات، صرف‌نظر از ساختار سازمانی آنها اشاره دارد. چنین وظایفی می‌تواند توسط کارکنان سازمان و یا کارگزاری‌های خارجی طرف قرارداد انجام شود. در اغلب سازمان‌ها برخی از وظایف ارتباطی به واحدهای کسب و کار یا واحدهای تخصصی که فعالیت‌های خاصی را انجام می‌دهند واگذار می‌شوند. ■

رهنمود وصول حق بیمه و رعایت مقررات و بخشنامه‌ها

نویسنده | اتحادیه بین‌المللی تأمین اجتماعی (ایسا)

مترجم | عبدالرحیم شهلائی

سال انتشار | ۱۳۹۲

➤ وصول حق بیمه و رعایت مقررات و بخشنامه‌ها، وظیفه و کارکرد اصلی نظام‌های تأمین اجتماعی است و نقشی کلیدی در دستیابی به پایداری مالی کل نظام ایفا می‌نماید.

کتابچه رهنمودهای ایسا در خصوص وصول حق بیمه و رعایت مقررات و بخشنامه‌ها بر پایه اصول به رسمیت شناخته شده، تجارب موفق و گزارش‌های اتحادیه بین‌المللی تأمین اجتماعی و دیگر سازمان‌های بین‌المللی همچون سازمان جهانی کار (ILO)، سازمان همکاری‌های اقتصادی و توسعه (OECD) و بانک جهانی تدوین شده، به سفارش مؤسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی به زبان فارسی ترجمه شده و از سوی انتشارات این مؤسسه به چاپ رسیده است.

این رهنمودها برای همه مؤسسات و سازمان‌های دخیل در کارکردهای وصول حق بیمه و رعایت مقررات و بخشنامه‌های تأمین اجتماعی در نظر گرفته شده‌اند.

مخاطب آنها مسئولین و مدیران انجام این عملیات و مدیران عالی سازمان اند. همچنین این رهنمودها می‌توانند برای مدیران عامل و اعضای هیئت‌مدیره مؤسسات مفید باشند. واحدهای وصول حق بیمه و رعایت مقررات و بخشنامه‌ها مسئول اجرای این کارکردها هستند.

رهنمودهای مطرح‌شده شامل رهنمودهایی در زمینه‌های زیر است:
حکمرانی؛ راهبرد؛ فرایندهای عملیاتی؛ کنترل ثقل؛ همکاری با سازمان‌های خارجی؛ توسعه آگاهی، فرهنگ تأمین اجتماعی و مسئولیت پرداخت حق بیمه؛ تکامل برنامه، ارزیابی و بهبود مستمر. ■

رهنمود کیفیت خدمت

نویسنده | اتحادیه بین‌المللی تأمین اجتماعی (ایسا)

مترجم | مجید حسن زاده

سال انتشار | ۱۳۹۷

این مجموعه رهنمودها به منظور کمک به سازمان‌های تأمین اجتماعی برای توسعه و بهبود عملکرد خدمت تدوین و تنظیم شده است. سازمان‌های تأمین اجتماعی از منظر ایجاد و توسعه کیفیت خدمت در جایگاه‌های مختلفی قرار دارند. با وجود اینکه هر سازمان برای اجرای یک سیستم تأمین اجتماعی اثربخش و کارآمد تلاش می‌کند، سازوکارهای خدمت‌رسانی و همچنین تجربه‌های مشتریان کاملاً از یکدیگر متفاوت هستند. کیفیت خدمت به منزله سرمایه‌گذاری در زمینه کارایی و اثربخشی خدمت‌رسانی تأمین اجتماعی است که موجب افزایش اعتماد و اطمینان بیشتر به نظام تأمین اجتماعی و دستاوردهای اجتماعی بهتر می‌شود.

هدف رهنمودهای کیفیت خدمت کمک به سازمان‌های تأمین اجتماعی برای بهبود عملکرد خدمت است. بر این اساس، عملکرد خدمت عبارت است از: ایجاد

ارزش برای اعضا، مزایایگیران، و گروه‌های مرتبط (شهروندان، اعضا، کارفرمایان، ارائه‌دهندگان خدمت، و شرکای اجتماعی) به‌واسطه اقدامات و فرایند کسب‌وکار روزمره سازمان تأمین اجتماعی.

این رهنمودها به‌منظور تحقق اهداف زیر تدوین شده‌اند:

- راهنمایی درخصوص اصول و کاربرد کیفیت خدمت؛
 - پشتیبانی از ظرفیت‌سازی جهت ارائه و بهبود کیفیت خدمت؛
 - ارائه استانداردهای متعادل کیفیت خدمت.
- مجلد کیفیت خدمت در بخش نخست رهنمودهای چهارچوب کیفیت خدمت، در بخش دوم رهنمودهای نحوه ایجاد و تدارک خدمت و در بخش سوم رهنمودهای بهبود مستمر را ارائه می‌دهد. ■

رهنمود سرمایه‌گذاری ذخایر تأمین اجتماعی

نویسنده | اتحادیه بین‌المللی تأمین
اجتماعی (ایسا)

مترجم | محمدرضا فرهادی پور

سال انتشار | ۱۳۹۷

➤ رهنمودهای ارائه‌شده در این کتاب برای هیئت مدیره، مدیریت، نهادهای سرمایه‌گذاری، کمیته سرمایه‌گذاری و بخش‌های سرمایه‌گذاری کاربرد دارند. با شناخت اینکه برخی از سازمان‌های تأمین اجتماعی مدیریت سرمایه‌گذاری را به روش درون‌سازمانی انجام می‌دهند، درحالی‌که سازمان‌های دیگر از مدیران برون سازمانی استفاده می‌کنند، هدف از این رهنمودها این است که سازمان‌ها امکان پیگیری فرایند حکمرانی متری را داشته باشند.

رهنمودهای اتحادیه بین‌المللی تأمین اجتماعی درخصوص سرمایه‌گذاری ذخایر تأمین اجتماعی به اعضا اجازه می‌دهد فرایند حکمرانی متری را دنبال کنند. این کار با ایجاد ساختارهای مختلف دخیل در این فرایند آغاز می‌شود که شامل تعریف نقش‌ها و نحوه تعامل این نقش‌ها با فرایندهایی است که قرار است برای رسیدن به اهداف حکمرانی ایجاد شوند. این فرایندها شامل تعریف و پایش

راهبرد سرمایه‌گذاری، نظارت بر عملکرد و گزارش‌دهی می‌شود. بنابراین، این مجموعه از رهنمودها قبل از پرداختن به فرایندهای حکمرانی سرمایه‌گذاری با اصول و ساختارهای حکمرانی سرمایه‌گذاری آغاز می‌شوند. این رهنمودها این موضوع را در نظر می‌گیرند که برخی از سازمان‌های تأمین اجتماعی، مدیریت سرمایه‌گذاری را به‌طور درون‌سازمانی انجام می‌دهند؛ درحالی که دیگر نهادها از مدیران برون‌سازمانی استفاده می‌کنند. فرایندهای حکمرانی سرمایه‌گذاری در سه بخش مجزا شناسایی و بررسی می‌شوند:

- فرایندهای حکمرانی عمومی (مرتبط با سازمان‌های تأمین اجتماعی که مدیریت سرمایه‌گذاری را به صورت درون‌سازمانی و یا برون‌سازمانی انجام می‌دهند)؛
- فرایندهای حکمرانی مشخصاً مرتبط با واحدهای سرمایه‌گذاری درون‌سازمانی؛
- فرایندهای حکمرانی مشخصاً مرتبط با مدیران سرمایه‌گذاری برون‌سازمانی. ■

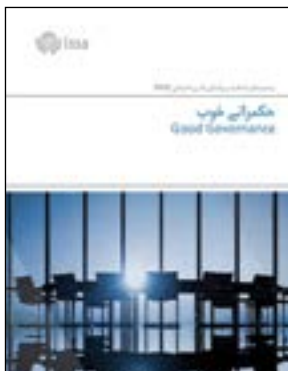
رهنمود راهکارهای اجرایی گسترش پوشش

نویسنده | اتحادیه بین‌المللی تأمین
اجتماعی (ایسا)

مترجم | مجید حسن‌زاده

سال انتشار | ۱۳۹۷

چالش دسترسی کامل به پوشش تأمین اجتماعی برای همه افرادی که استحقاق دریافت آن را دارند، موضوع همه شاخه‌های تأمین اجتماعی به شمار می‌رود و همه سازمان‌ها با درجات متفاوت با آن سروکار دارند. این رهنمودها راهکارهای اجرایی بهبود دسترسی به طرح‌های مشارکتی تأمین اجتماعی برای جمعیت‌هایی که تحت پوشش قرار دادن آنها مشکل و به اصطلاح «سخت‌دسترس» هستند را شناسایی می‌کنند. همسو با چشم‌انداز راهبردی تأمین اجتماعی پویا، اتحادیه بین‌المللی تأمین اجتماعی (ایسا) گسترش پوشش تأمین اجتماعی را از طریق برخی اقدامات از جمله ارائه راهبرد ایسا در گسترش پوشش تأمین اجتماعی، انتشار کتاب مرجع در خصوص گسترش پوشش خویش‌فرمایان و کارگران مهاجر و مطالعات خاص در این زمینه، نظیر گزارش مربوط به کشورهای بریکس و سند چهارچوب راهنما در خصوص تأمین اجتماعی برای کارگران مهاجر در اوراسیا ارتقا می‌بخشد. هدف رهنمودهای ایسا در زمینه راهکارهای اجرایی گسترش پوشش، تقویت ظرفیت سازمان‌های تأمین اجتماعی در ارائه مؤثر برنامه‌های مشارکتی (مبتنی بر حق بیمه) و گسترش پوشش گروه‌های سخت‌پوشش است. ■

رهنمود حکمرانی خوب

نویسنده | اتحادیه بین‌المللی تأمین اجتماعی (ایسا)

مترجم | مجید حسن زاده

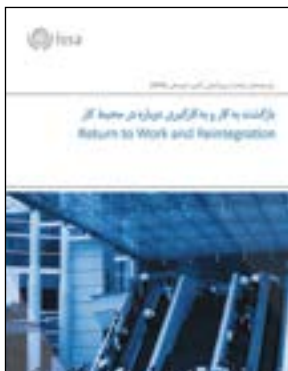
سال انتشار | ۱۳۹۷

مجموعه رهنمودهای اتحادیه بین‌المللی تأمین اجتماعی (ISSA) برای اداره تأمین اجتماعی، شامل استانداردهای تخصصی و به رسمیت شناخته‌شده بین‌المللی در سازمان‌های تأمین اجتماعی بوده و ماحصل بخشی از فعالیت‌های مرکز تعالی ISSA است. این رهنمودهای توسط کمیسیون‌های فنی و کارشناسان دبیرخانه کل اتحادیه و براساس مشاوره گسترده با متخصصان، سازمان‌های بین‌المللی و اعضای ISSA در سراسر جهان شکل گرفته است.

هدف از تدوین مجلد حکمرانی خوب ارائه مرجعی کاربردی و جامع در زمینه حکمرانی خوب بر اساس رهنمودهای ایسا برای سازمان‌های تأمین اجتماعی بوده است. هدف تنظیم یک چهارچوب حکمرانی است که ضمن پشتیبانی از این رهنمودها، دیدگاهی اجمالی از دامنه موضوعات حکمرانی درون سازمانی در سازمان تأمین اجتماعی به کاربران ارائه می‌کند.

رهنمودهای ایسا در خصوص حکمرانی خوب شامل فهرستی از ارکان و عناصر ضروری است که به پیاده‌سازی و پشتیبانی از حکمرانی خوب در سازمان‌های تأمین اجتماعی کمک می‌کنند. همچنین پیشنهادهایی نیز در خصوص نحوه کاربرد هریک از رهنمودها از طریق توصیف ساختارها و سازوکارهای حکمرانی که موجب سهولت بهره‌برداری از رهنمودها می‌شود، ارائه شده است.

رهنمودهای ایسا در خصوص حکمرانی خوب، پایه و مبنایی را بنیان‌گذاری می‌کند که دبیرخانه ایسا می‌تواند بر این اساس، به توسعه بیشتر روش‌ها و ابزارهایی نظیر نرم‌افزارهای آموزش الکترونیک، الگوهای آموزشی، طراحی شاخص‌ها و الگوبرداری حکمرانی خوب، در جهت تسهیل ظرفیت‌سازی و پشتیبانی از تلاش اعضا برای ارتقا و بهبود حکمرانی در سازمان‌ها بپردازد. در حال حاضر، این رهنمودها بر حکمرانی داخلی در سازمان‌های تأمین اجتماعی و حوزه تخصصی از مهم‌ترین موضوعات تأمین اجتماعی متمرکز شده‌اند. ■

رهنمود بازگشت به کار و به‌کارگیری دوباره در محیط کار

نویسنده | اتحادیه بین‌المللی تأمین
اجتماعی (ایسا)

مترجم | مریم ظاهری

سال انتشار | ۱۳۹۷

اتحادیه بین‌المللی تأمین اجتماعی (ایسا) گروهی بزرگ و متنوع از سازمان‌های تأمین اجتماعی، در هر دو بخش شغلی و غیرشغلی، در اکثر کشورهای جهان را در برمی‌گیرد. افزون بر ظهور تغییرات اقتصادی، جمعیت‌شناسی و بازار کار، چالش‌های جدید و حائز اهمیت‌تری که به بسیاری از سازمان‌ها تحمیل می‌شود، منجر به اتخاذ رویکردهایی در جهت کاهش ورود افراد دارای معلولیت به سیستم تأمین اجتماعی و بهبود توانایی مالی سازمان‌ها و کاهش تأثیر کلی شرایط معلولیت بر روی بسیاری از ذی‌نفعان در چهارچوب قانونی‌شان شده است.

بازگشت به کار یکی از موضوع‌های چند وجهی تأمین اجتماعی، مانند جلوگیری از آسیب‌های منجر به از کارافتادگی و بیماری و تلاش‌های گسترده‌تر برای تقویت سلامتی است و همه آن‌ها بخشی از اتخاذ رویکرد فعال سیستم‌های تأمین اجتماعی هستند. از این‌رو، این موضوع باید به‌طور هم‌زمان و به پشتوانه یک رسالت سازمانی هماهنگ و پیوسته اجرا و حمایت شود؛ رسالتی که به کاهش

وقوع و شدت شرایط منجر به از کارافتادگی، حفظ ارتباط کاری برای کارمندان معلول و کاهش ورود به مزایای تأمین اجتماعی و یا اتکای افرادی که معلول شده‌اند و شغل خود را در این شرایط از دست داده‌اند به تأمین اجتماعی منجر شود. لذا، رهنمودهای ISSA در مورد بازگشت به کار و استقرار مجدد باید در پیوند دائمی با رهنمود ISSA با موضوع تقویت ایمنی در کارگاه (محل کار) و رهنمود ISSA در زمینه جلوگیری از خطرهای شغلی مورد استفاده قرار گیرد و به‌مثابه ابزاری کل‌نگر توسط مدیریت ارشد در سازمان‌های تأمین اجتماعی درک شود. ■

رهنمود ارتقای بهداشت محیط کار

نویسنده | اتحادیه بین‌المللی تأمین
اجتماعی (ایسا)

مترجم | مجید حسن‌زاده

سال انتشار | ۱۳۹۷

◀ ارتقای بهداشت محیط کار، به بررسی عوامل مهم خطر بروز بیماری‌های غیرواگیردار و قابل پیشگیری (نظیر چاقی، استعمال دخانیات، دیابت نوع دو، بیماری‌های مرتبط با مصرف الکل و فشارهای روانی) می‌پردازد و مداخله زودهنگام را میسر می‌سازد. محیط کار نیز مکانی است برای انتشار اطلاعات و افزایش آگاهی درخصوص شرایط بهداشتی و بیماری‌های واگیردار نظیر ایدز. کاهش ریسک بیماری در میان‌مدت و بلندمدت به کاهش نیاز به مزایای تأمین اجتماعی و نیز بهبود وضعیت سلامت جمعیت منجر می‌شود. سازمان‌های تأمین اجتماعی نقش مهمی در اثرگذاری و تسهیل بازگشت به کار پس از آسیب‌ها و بیماری‌ها ایفا می‌کنند. ارتقای بهداشت محیط کار با کمک به تسریع روند بهبودی و برگشت سلامتی افراد و کاهش میزان غیبت آنان در محیط کار و صرفه‌جویی در هزینه‌ها مزایای فراوانی برای کارفرمایان و کارگران و سازمان‌های بیمه‌گر دارد.

سازمان‌های تأمین اجتماعی می‌توانند با برعهده‌گرفتن نقش رهبری در تأمین، حفظ و ارتقای بهداشت محیط کار از منافع محسوس بهره‌مند گردند. بر همین اساس، این رهنمودها چنین اقداماتی را پشتیبانی می‌نمایند.

مفاد اشاره‌شده در این رهنمودها چهارچوبی برای اقدام سازمان‌های تأمین اجتماعی فراهم می‌سازد. اساساً آنها راهنمای توسعه و چگونگی اجرای برنامه‌های پایدار و نیاز محور ارتقای بهداشت محیط کار در سازمان‌های مخاطب شامل کارخانجات، کارگاه‌ها بخش خصوصی یا عمومی، نهادها یا سازمان‌ها هستند. فرایندها و رویه‌های تشریح شده مبتنی بر تجارب موفق می‌باشند.

رهنمودها دو حوزه کلیدی را مدنظر قرار داده‌اند:

- سازمان‌های تأمین اجتماعی به‌مثابه تسهیل‌گر تجارب موفق در سازمان‌های مخاطب خود و گام‌های اجرای آن نقش‌ها؛

- سازمان‌های تأمین اجتماعی به‌مثابه الگوها و اقدامات مورد نیاز جهت دستیابی به این وضعیت.

رهنمودهای ایسا در زمینه ارتقای بهداشت محیط کار باید همراه با رهنمودهای ایسا درخصوص بازگشت به کار و بازآرایی محیط کار و همچنین رهنمودهای ایسا در زمینه پیشگیری از مخاطرات شغلی مورد استفاده قرار گیرد و ابزاری جامع برای مدیریت ارشد در سازمان‌های تأمین اجتماعی محسوب شود. ■

رهنمود فعالیت اکچوئریال در تأمین اجتماعی

نویسنده | اتحادیه بین‌المللی تأمین
اجتماعی (ایسا)

مترجم | علی صادقانی

سال انتشار | ۱۳۹۷

این رهنمودها با موضوع فعالیت اکچوئریال در تأمین اجتماعی (رهنمودهای اکچوئریال) با همکاری مشترک اتحادیه بین‌المللی تأمین اجتماعی (ISSA) و سازمان بین‌المللی کار (ILO) تهیه شده‌اند. مخاطبان این رهنمودها، اکچوئری‌ها و سایر متخصصان تأمین اجتماعی شاغل در فعالیت اکچوئریال طرح‌های تأمین اجتماعی و نیز سازمان‌های تأمین اجتماعی، سیاست‌گذاران و دیگر ذی‌نفعان ناظر بر فعالیت اکچوئریال هستند.

اهداف این رهنمودها عبارتند از: راهنمایی ذی‌نفعان گوناگون در انجام آن بخش از وظایفشان که به طراحی، مدیریت، تأمین مالی و ارائه مزایای تأمین اجتماعی مربوط می‌شود. ساختار این رهنمودها به گونه‌ای است که فهرستی از مسائلی که باید به آنها پرداخته شود تهیه و توصیه‌هایی برای انجام این تکالیف ارائه می‌شود. این تکالیف شامل انجام محاسبات اکچوئریال، ارائه یا قاعده‌مندسازی

مشاوره سیاست‌گذاری، نظارت، گزارش‌دهی، مدیریت و اطلاع‌رسانی بوده و با توجه به هر ذی‌نفع متفاوت خواهد بود. این سند اقدام به ارائه مجموعه‌ای از توصیه‌های مربوط به اصول، ساختارها و فرایندهایی می‌نماید که باید در جای خود لحاظ و در جهت تحقق اهداف اشاره‌شده به کار گرفته شوند. لذا این مجموعه در پی کمک به اکچوئری‌ها در تأمین استانداردهای ملی و بین‌المللی و نیز الزامات تنظیم‌گری است. هرچند، رهنمودهای اکچوئریال ISSA-ILO به لحاظ قانونی لازم‌الاجرا نیستند؛ اما باید به‌عنوان یک تجربه موفق و دقیق در رابطه با اهداف گسترده‌تری از بهبود اجرا و نظارت بر فعالیت اکچوئریال در نظر گرفته شود. ■

حقوق تأمین اجتماعی در کشورهای مختلف (۱۰ جلدی)

نویسنده | کمیسیون اروپا

مترجم | لیلا سادات فاطمی نسب

سال انتشار | ۱۳۹۲

مجموعه کتابچه‌های حقوق تأمین اجتماعی در ده مجلد و هر جلد در ارتباط با یک کشور اروپایی به همت مؤسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی ترجمه و به چاپ رسید. کشورهایی که در این مجموعه حقوق تأمین اجتماعی در آنها بررسی شده‌اند عبارتند از: فرانسه، آلمان، اتریش، پرتغال، سوئیس، دانمارک، ایتالیا، اسپانیا، ایرلند و مجارستان.

در این مجموعه درباره هر کدام از کشورهای اروپایی اشاره شده به دوازده موضوع در قالب دوازده فصل پرداخته می‌شود که امکان مقایسه وضعیت تأمین اجتماعی این کشورها با هم را فراهم می‌آورد. موضوع‌های دوازده‌گانه عبارتند از: مروری بر ساختار سازمان حمایت اجتماعی و تأمین مالی، مراقبت‌های بهداشتی و درمانی، کمکهزینه‌های نقدی ایام بیماری، کمکهزینه بارداری و مزایای پدرشدن، مستمری از کارافتادگی، مزایا و مستمری بازنشستگی، مستمری بازمندگان، کمکهزینه‌های مربوط به حوادث ناشی از کار و بیماری‌های شغلی، کمکهزینه عائله‌مندی، حقوق بیمه بیکاری، مزایای مربوط به منابع حداقلی، مراقبت‌های بلندمدت و شرایط بهره‌مندی از آن. ■

نظام‌های سلامت تطبیقی: چشم‌انداز جهانی

✎ نویسندگان | جیمز ای. جانسون و
کارلین اچ. استاسکوف

✎ مترجم | ایروان مسعودی اصل

✎ سال انتشار | ۱۳۹۷

➤ در این کتاب کوشش شده است ساختارها، فرآیندها و دستاوردهای نظام‌های سلامت کشورهای گوناگون معرفی شود. امروزه در همه جوامع تأمین سلامت به مثابه یک حق اساسی مردم شناخته شده است و بخشی از تعهدات دولت‌ها به شمار می‌آید. دولت‌ها به منظور انجام این تعهد هر کدام نظام سلامت خود را متناسب با منابع موجود و شرایط کشور خود تشکیل داده‌اند. نظام سلامت دربرگیرنده تمام افراد و فعالیت‌هایی است که هدف نهایی آن‌ها ارتقای سلامت جامعه انسانی است تا همه مردم بتوانند با برخورداری از سلامت کافی در فعالیت‌های اقتصادی و اجتماعی مؤثر واقع شوند.

نظام‌های سلامت در قرن‌های گذشته واحدهایی کوچک و بیشتر خصوصی یا خیریه و اکثراً غیر مؤثر بودند؛ اما در قرن حاضر با پیشرفت دانش و تکنولوژی به نظام‌های کاملاً پیچیده‌ای تبدیل شده‌اند. امروزه این نظام‌ها الگوهایی از یک

یا چند طراحی اولیه‌اند که در اواخر قرن نوزدهم شکل گرفتند و به تدریج اصلاح شدند. در کشورهای دنیا مدل‌های متفاوتی از سیستم‌های سلامت وجود دارد که شاید بتوان آن‌ها را در طیفی میان مدل‌های کاملاً سوسیالیستی تا مدل‌هایی بر مبنای بازار آزاد تعریف نمود. به طور کلی و از نظر تاریخی، مدل‌های حفاظت مالی سلامت بوریج و بیسمارک را می‌توان مبنای مدل‌های امروزی و نوین نظام سلامت در نظر گرفت. نظام سلامت هر کشور که اساس آن یکی از دو مدل فوق است، متناسب با شرایط سیاسی و اقتصادی هر کشور به گونه‌ای تغییر پیدا کرده‌اند که نمی‌توان هیچ دو کشوری را یافت که نظام سلامت آن‌ها کاملاً مشابه باشد. منابع گوناگون نیز بر این نکته تأکید کرده‌اند که شکل‌گیری، تغییر و توسعه نظام‌های سلامت به صورت تدریجی است و تحت تأثیر نظام سیاسی و رفاهی هر کشور قرار دارد.

شناخت ساختارها و کارکردهای این نظام‌ها برای سیاست‌گذاران و تصمیم‌گیران سلامت کشور اهمیت بسیاری دارد. با درک تنوع عملکردها و سیاست‌های سلامت در سراسر جهان توانایی و ظرفیت عملکرد حوزه سلامت کشور افزایش خواهد یافت و می‌تواند کمک شایانی به افزایش دانش در این حوزه نماید. کتاب حاضر در سه فصل و بیست و سه بخش تجربه‌های کشورهای گوناگون را ارائه می‌کند. فصل اول کتاب، سلامت جهانی و نظام‌های سلامت و عملکردهای آن در رابطه با پیشگیری و درمان بیماری‌ها و همچنین روابط نظام سلامت با سیاست و اقتصاد را ارائه کرده است. در فصل دوم کتاب، نظام‌های سلامت اکثر کشورهای جهان شامل کشورهای کانادا، انگلستان، ایرلند، پرتغال، آلمان، روسیه، استرالیا، ژاپن، کره، هندوستان، اردن، ترکیه، کنگو، نیجریه، غنا، مکزیک و سنت لوسیا تشریح شده و تاریخچه و تجربیات هر کدام از این کشورها بیان شده‌اند. فصل سوم کتاب نیز در سه بخش به چالش‌ها و فرصت‌های نظام سلامت جهانی پرداخته است و به صورت خاص بر نظام سلامت ایالات متحده آمریکا متمرکز شده است. همچنین نقش سازمان‌های غیردولتی در سلامت جهانی و دیگر فرصت‌ها و چالش‌های این حوزه مورد بحث قرار گرفته است. ■

کتابشناسی تحلیلی و انتقادی عدالت اجتماعی

به کوشش | یاشار دارالشفاء، رضا امیدی
و جمعی از نویسندگان

سال انتشار | ۱۳۹۷

◀ کتابشناسی تحلیلی و انتقادی عدالت اجتماعی جلد دوم از مجموعه کتابشناسی‌های تحلیلی و انتقادی حوزه رفاه است که به کوشش یاشار دارالشفاء و رضا امیدی و جمعی از نویسندگان از سوی واحد انتشارات موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی منتشر شد.

این کتاب مجموعه‌ای از کتاب‌های حوزه‌های رفاه و سیاست‌های اجتماعی را پوشش داده است که عدالت اجتماعی مفهوم مرکزی آن‌ها را تشکیل می‌دهد. در مقدمه این کتاب می‌خوانیم:

جوامع امروزی با مسائل اجتماعی متعددی روبه‌رو هستند. طیف گسترده این مسائل اجتماعی از بیکاری، فقر و نابرابری گرفته تا بی‌هنجاری اجتماعی و بحران در اخلاق اجتماعی بسیاری از جوامع را رنجور ساخته است. چندی‌بودن، درهم‌تنیدگی و سیالیت این مسائل اجتماعی یافتن راه‌حلی عملی برای حل یا

کاهش آسیب آن‌ها را به موضوعی پیچیده تبدیل کرده است. ارائهٔ راه‌حل‌های مقطعی، سریع یا تک‌بعدی غالباً نه‌تنها به حل این مسائل نینجامیده، بلکه پیچیده‌تر شدن و بحرانی‌شدن آن‌ها را در پی داشته است. تأمل، بازاندیشی و استفاده از تجربیات بومی، منطقه‌ای و جهانی گام نخست در به‌دست‌آوردن شناخت دقیق از این مسائل و سپس طراحی راهبردها و راهکارهایی برای حل اساسی آن‌ها است.

ادبیات علمی شکل گرفته در حوزهٔ «رفاه و سیاستگذاری اجتماعی» در جهان و ایران برخاسته از تلاش‌هایی عالمانه برای فهم این پیچیدگی‌ها و حرکت به سمت حل مسائل به‌صورتی بلندمدت و همه‌جانبه بوده است. به همین دلیل، شناخت، بازخوانی و نقد ادبیات این حوزه می‌تواند مصداق بازاندیشی و تأمل علمی پیرامون این مسائل قلمداد شود.

مؤسسهٔ عالی پژوهش تأمین اجتماعی در راستای رسالت اجتماعی و علمی خویش کوشیده است با همکاری جمعی از متخصصان با تجربه و پژوهشگران جوان این حوزه ادبیات موجود در این زمینه را نقد و بررسی کند. پروژهٔ تألیف و تدوین «سری کتابشناسی‌های تحلیلی انتقادی» با چنین دغدغه‌ای شکل گرفت.

نخستین کتاب از سری کتابشناسی‌های تحلیلی و انتقادی با عنوان رفاه و سیاستگذاری اجتماعی پیش از این توسط مؤسسه منتشر شد. کتاب حاضر با عنوان دومین کتاب از این مجموعه است که با عنوان عدالت اجتماعی با مشارکت بیش از سی نفر از متخصصان و پژوهشگران جوان این حوزه تدوین شد. تلاش مؤسسه آن است که مجلدات آتی نیز با همکاری پژوهشگران حوزه‌های مختلف علوم اجتماعی در آیندهٔ نزدیک منتشر شود. ■

طراحی و تدوین مدل شایستگی مدیران سازمان تأمین اجتماعی

نویسندگان | آراین قلی پور با همکاری
شروین مشایخی و یاسر باقری

سال انتشار | ۱۳۹۷

گسترده‌ی حوزه خدمات‌دهی سازمان تأمین اجتماعی و پیچیدگی بالای کارکردی آن در کنار تعداد درخور توجه کارکنان سازمان بیانگر حساسیت و اهمیت جایگاه‌های مدیریتی در سازمان تأمین اجتماعی است. همین اهمیت و حساسیت و پیامدهای اقتصادی، اجتماعی و حتی سیاسی قرار گرفتن افراد نامتناسب در جایگاه‌های مختلف مدیریتی در صف و ستاد ضرورت فاصله گرفتن از روش‌های سنتی انتخاب و ارتقاء را مستدل می‌سازد. در آیین‌نامه استخدامی سازمان نیز «شایستگی» به‌مثابه یک اصل تلقی شده است که اگرچه معنای مدنظر خود را از این مفهوم مشخص نکرده، دست‌کم زمینه توجه ویژه به این مسئله را گشوده است.

همه این موارد ضرورت و نیاز و نوعی تمایل را در سازمان تأمین اجتماعی برای عبور از رویکرد سنتی به منابع انسانی نشان می‌دهد؛ قراردادن این تمایل و

نیاز در کنار جریان علمی مدرن درباره «مدل شایستگی» و «کانون ارزیابی»، مناسب بودن رویکرد مذکور برای پاسخ‌گویی به درخواست‌های سازمان را نوید می‌دهد.

چهارچوب نظری این کتاب مبتنی بر نقد رویکردهای تقلیل‌گرا و بهره‌مندی از رویکردهای تلفیقی‌تر بوده است. به همین دلیل، در این رویکرد شایستگی‌ها بیش از آنکه به متغیرهای روان‌شناختی محدود شوند، به عوامل اقتضایی-اجتماعی و شبکه پیوندهای اخلاقی، فنی و اجتماعی که فرد در آن درگیر بوده‌اند. بر اساس این رویکرد، شایستگی به هر دو عامل فرد و موقعیت وابسته خواهد بود. از سوی دیگر، رویکرد نظری کتاب هم نسبت به اقتضائاتی که در موقعیت تاریخی خاص شرح وظایف بر اساس آن تعریف شده‌اند بی‌توجه نیست و هم از پویایی محیطی و موقعیت‌های مختلف سازمان غفلت نمی‌کند و در نهایت به سمت حد میان‌های از منحصربه‌فرد بودن شغل و استاندارد عمومی متمایل است که ضمن پذیرش برخی شایستگی‌های پرتکرار به برخی از شایستگی‌های منحصربه‌فرد نیز قائل است.

در این کتاب مؤلف پس از انجام مطالعه و تحقیقات میدانی دستاوردهای خود را در قالب مدل‌هایی ارائه کرده است؛ مدل شایستگی مدیرکل استان با ۸ شایستگی کلیدی، مدل شایستگی مدیر درمان استان با ۹ شایستگی و مدل شایستگی رئیس شعبه با ۸ شایستگی کلیدی و محوری. ■

سیر تطور قوانین بیمه‌ای حمایت از بازماندگان در ایران

✎ نویسنده: مجتبی قاسمی، زهرا زاده غلام

📅 سال انتشار: ۱۳۹۷

❏ قوانین مستمری را می‌توان به‌سان نرم‌افزاری در نظر گرفت که سازوکار سیستم مستمری و تعامل میان صندوق، کارفرما و مشترکین را شکل می‌دهد. بخش مهمی از قوانین مستمری مربوط به پرداخت مستمری بازنشستگی یا از کارافتادگی به مشترکین اصلی و مستمری (حقوق وظیفه) به بازماندگان قانونی آنها است.

در زمینه حمایت از بازماندگان در طرح‌های مستمری در ایران بیش از یک قرن تجربه قانون‌گذاری وجود دارد؛ اما علی‌رغم یک قرن تجربه قانون‌گذاری در این حوزه نوعی آشفتگی قانونی در حوزه حمایت از بازماندگان قانونی کارکنان دولت مشاهده می‌شود. اکنون پس از گذشت صد سال هنوز یک قانون جامع که موادی از آن به‌طور شفاف و یکجا تکلیف پرداخت حقوق وظیفه به بازماندگان را مشخص کند وجود ندارد. به‌عنوان نمونه، در حال حاضر در مواردی برای برقراری

حقوق وظیفه به موادی از قانون استخدام کشوری سال ۱۳۴۵ استناد می‌شود و در مواردی دیگر برقراری با استناد به موادی از قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب سال ۱۳۸۶ صورت می‌گیرد. این آشفتگی قانونی دشواری‌های بسیاری را برای بازماندگان، کارشناسان اجرایی مربوطه و البته پژوهشگران این حوزه به‌همراه داشته است. یکی از اهداف این نوشتار گردآوری قانون‌های مرتبط به این حوزه بوده است تا افزون بر رصد سیر تاریخی آن امکان دسترسی به تمام مواد قانونی مرتبط در این حوزه برای افراد علاقمند فراهم گردد. به‌طور نگران‌دگان، تهیه و تنظیم یک قانون جامع مستمری، که بخشی از آن به‌طور مشخص به برقراری مستمری برای بازماندگان قانونی بپردازد، گامی بسیار مهم در جهت رفع آشفتگی‌های موجود در این زمینه است. ■

سیاستگذاری اشتغال در برنامه‌های توسعه ایران

نویسندگان | زهرا کریمی موغاری،
خدیجه پری

سال انتشار | ۱۳۹۷

این کتاب مهم‌ترین ابزارهای سیاست‌گذاری دولت در رابطه با تسریع رشد سرمایه‌گذاری، تولید و اشتغال را بررسی می‌کند. یکی از پیش‌شرط‌های رشد سرمایه‌گذاری، تولید و اشتغال دسترسی به تسهیلات بانکی است؛ به همین جهت کتاب تحولات سیاست‌های پولی و اعتباری و پیامدهای آن را در دوره‌های گوناگون ارائه می‌کند. سیاست‌های ارزی و تجاری نیز در رقابت‌پذیری تولیدات داخلی و به تبع آن گسترش ظرفیت‌های تولیدی نقش تعیین‌کننده‌ای دارد. با توجه به سهم بالای درآمد نفت در منابع ارزی کشور و شوک‌های مثبت و منفی ناشی از نوسان‌های درآمد نفت، سیاست‌های ارزی و تجاری و تأثیر آن بر واردات و صادرات غیر نفتی تجزیه و تحلیل شده است.

مؤلفان سیاست‌هایی را که در هر دوره مستقیماً بر عملکرد بازار کار مؤثر بوده، از جمله تعیین حداقل مزد، تحولات بیمه‌های اجتماعی و سیاست‌های آموزشی را

بررسی کرده‌اند. همچنین در دوره‌های مختلف سیاست‌های مهم کلان اقتصادی، مانند ایجاد صندوق ذخیره ارزی و هدفمند کردن یارانه‌ها و برنامه‌های بزرگ ایجاد اشتغال از جمله حمایت از تعاونی‌ها و طرح ضربتی اشتغال را مطرح کرده‌اند. کتاب از هفت فصل تشکیل شده است. فصل اول به سیاست‌های اشتغال قبل از انقلاب اختصاص یافته است. این فصل عمده‌تأسیسات‌های اشتغال در برنامه‌های چهارم و پنجم عمرانی (۵۶-۱۳۴۶) و پیامدهای اجرای این سیاست‌ها را بررسی می‌کند. فصل دوم به سیاست‌های اشتغال در دوران انقلاب و جنگ می‌پردازد. در این دوره که اقتصاد کشور عموماً با رکود و افزایش بیکاری مواجه بوده، دولت برای ایجاد شغل برای جویندگان کار سیاست‌های کلان اقتصادی خاصی را اعمال نموده که مستقیم و غیرمستقیم بر وضعیت اشتغال تأثیر گذاشته است. فصل سوم سیاست‌های اشتغال در برنامه اول توسعه را بررسی می‌کند. در این فصل تأثیر اعمال سیاست‌های تعدیل اقتصادی بر عملکرد بازار کار مطالعه می‌شود. فصل چهارم در تحلیل سیاست‌های اشتغال در برنامه دوم توسعه پس از ترسیم تصویری از شرایط نامناسب اقتصاد کشور، سیاست‌های اعمال شده برای افزایش سرمایه‌گذاری، تولید و اشتغال معرفی شده است. فصل پنجم به سیاست‌های اشتغال در برنامه سوم توسعه پرداخته است. در این فصل نقش صندوق ذخیره ارزی برای ایجاد ثبات در اقتصاد کشور، وام خود اشتغالی و طرح ضربتی اشتغال و پیامدهای آن‌ها تحلیل شده است. فصل ششم مربوط به سیاست‌های اشتغال در برنامه‌ی پنجم توسعه است. در این فصل شرایط رکودی حاکم بر اقتصاد طی این دوره تحلیل و سیاست‌های دولت برای مقابله با گسترش بیکاری تجزیه و تحلیل شده است. فصل آخر، با مروری بر سیاست‌های اشتغال در برنامه ششم توسعه (۱۴۰۰-۱۳۹۶) جمع‌بندی از مجموعه سیاست‌های اشتغال اعمال شده قبل و پس از انقلاب اسلامی ایران و پیامدهای آن را ارائه می‌دهد و بر اساس تجربه‌های حاصل از اجرای این سیاست‌ها پیشنهادهایی را مطرح می‌کند. ■

چالش‌ها و فرصت‌ها در مدیریت مراقبت سلامت

نویسندگان | ساستین گارتتر و کاتجا
سویز

مترجم | مجید شیخ محمدی

سال انتشار | ۱۳۹۷

کتاب چالش‌ها و فرصت‌ها در مدیریت مراقبت سلامت شامل مجموعه‌ای از مقاله‌ها است که تعدادی از متخصصان علوم پزشکی، بازاریابی و مهندسی صنایع و سیستم‌ها در کشورهای مختلف آن‌ها را گردآوری و تألیف کرده‌اند. در این کتاب تلاش شده است با معرفی مسائل و چالش‌های حوزه سلامت و ترسیم یک تصویر حیاتی از چالش‌های جاری و پیش روی مدیریت نقطه تعادلی در منافع ذی‌نفعان مختلف در نظام‌های سلامت ارائه کند.

مقاله‌های کتاب موضوع‌های چالشی بخش مراقبت سلامت، پتانسیل‌های آن‌ها برای آینده و پیامدهای مدیریتی آن‌ها را بررسی می‌کنند. در بخش مطالعه‌های موردی نیز بهترین و برجسته‌ترین روش‌ها و تجربه‌های به کاررفته در کشورهای اروپایی ارائه می‌شود. در نهایت، کتاب با ارائه دیدگاه‌های حوزه‌های علمی و دانشگاهی و همچنین پزشکان و شاغلان حوزه مراقبت‌های سلامت در پُر کردن

شکاف میان علم و کاربرد عملی آن تلاش می‌کند.

فصل اول کتاب نظام مراقبت‌های سلامت را بررسی می‌کند که شامل مقاله‌هایی دربارهٔ هزینه‌های این مراقبت‌ها، مدل‌سازی مفهومی تکامل مشارکت‌محور در درمان پزشکی و تنوع روش‌های مدیریتی و نوآوری‌های درمانی است.

فصل دوم از بیمارستان‌ها و پذیرش نوآوری‌ها در بیمارستان‌ها، طراحی بیمارستان بیمارگرا و دانش‌محور و ارزیابی کیفیت درمان در پزشکی کودکان بحث می‌کند. فصل سوم تیم‌های مراقبت‌های سلامت شامل توسعهٔ کار مشارکتی، پتانسیل‌های همکاری‌های بین حرفه‌ای، مدیریت این همکاری‌ها و نوآوری‌های این حوزه را بررسی می‌کند.

فصل چهارم دیدگاه‌های بیماران، حمایت از بیماران و مشارکت بیماران را مطرح می‌نماید.

فصل پنجم به فناوری‌ها و نوآوری‌های حوزهٔ مراقبت سلامت اختصاص دارد.

فصل ششم معرفی جعبه‌ابزاری برای سازمان‌دهی مراقبت سلامت را بر عهده دارد.

فصل هفتم به مطالعه‌های موردی در حوزه‌های قابل فهم شدن زبان پزشکی، رتبه‌بندی آنلاین ارائه‌دهندگان مراقبت‌های سلامت در آلمان، چالش‌های ارتباطات سلامت الکترونیک، جایگاه ICH در نوآوری‌های سازمانی، همکاری‌های بین‌رشته‌ای و بازدهی‌های گروهی پزشکی می‌پردازد. ■

تحولات بیمه بیکاری در نظام رفاهی ایران

نویسنده | کیوان مرتضوی

سال انتشار | ۱۳۹۷

◀ بیمه بیکاری کارگران را در قبال تغییر و تحولات اقتصادی، رکودها، اختلافات شخصی و صنفی و خطامشی‌های اقتصادی دولت‌ها که منجر به بروز بیکاری می‌شدند، حمایت می‌کند. کتاب حاضر از تحولات بیمه بیکاری در جهان و ایران بحث می‌کند و اسناد، قوانین و سنت‌های مختلف این موضوع را ارائه کرده است.

در این کتاب تلاش شده است تا در پنج فصل ضمن پرداختن به مباحث بیکاری و بیمه آن، الگوهای رایج در نظام رفاه و برخورد این الگوها با معضل بیکاری و ویژگی مدیریت در طرح‌های بیمه بیکاری، چگونگی تأمین مالی و دامنه مقررات منظور شده در انواع طرح‌ها، ویژگی‌ها و عملکرد سیستم بیمه بیکاری در ایران، مواضع سیستم بیمه بیکاری در مواجهه با تحولات بازار کار و در نهایت، چالش‌ها و فرصت‌های پیش رو بررسی شود.

فصل اول کتاب به مباحث نظری و مفهومی و ادبیات بیمهٔ بیکاری اختصاص دارد. مؤلف ابتدا بیکاری و بیمهٔ بیکاری را تعریف می‌کند و به انواع سیستم‌های بیمه‌های بیکاری اجباری، اختیاری، مقطوع و ... می‌پردازد و در ادامه دیدگاه‌های مختلف کلاسیک‌ها، نوکلاسیک‌ها و نظریه‌های مطرح معاصر را مرور می‌کند. فصل دوم کتاب از بیکاری در چهارچوب نظام رفاهی بحث می‌کند و به مواردی مانند تأمین مالی، محدودیت‌های نقدینگی، دامنهٔ مقررات، پیامدها و سطوح دستمزد در طرح‌های بیمهٔ بیکاری اشاره می‌کند. فصل سوم کتاب به مرور تجربهٔ سایر کشورهای جهان اختصاص دارد. ابتدا تاریخچه‌ای از بیمهٔ بیکاری در نظام‌های لیبرال و کمونیستی ارائه می‌کند و نیز قطعنامه‌های سازمان بین‌المللی را مورد بحث و بررسی قرار می‌دهد. سپس، تجربیات کشورهایمانند کانادا، ایالات متحده آمریکا، انگلیس، سوئد، ژاپن، مصر، شیلی و ... را مرور می‌کند. فصل چهارم کتاب نظام بیمهٔ بیکاری در ایران را مطرح می‌کند و به مواردی مانند تاریخچه، سیر تحول قانونی و ویژگی‌های قانونی بیمهٔ بیکاری و تحولات جمعیتی و بازار کار ایران می‌پردازد. سپس سیاست‌گذاری‌های دولت‌ها برای مقابله با تحولات را مورد بحث قرار می‌دهد. فصل پنجم گزارشی از عملکرد سیستم بیمهٔ ایران و صندوق بیمهٔ بیکاری از ابتدا تا دوران معاصر ارائه می‌دهد. در نهایت، در فصل ششم که فصل نهایی کتاب است به چالش‌ها و راهکارهای پیش‌رو در حوزهٔ بیمهٔ بیکاری اختصاص یافته است و مشکلات قانونی، مدیریتی و اجرایی و راهکارهایی برای حل آن‌ها ارائه می‌شود. ■

تحلیل هزینه‌های بیماران (راهنمایی برای مدیران)

نویسندگان | دونالد اس. شپارد،
دومینیک هاجکین، یوان.ئی. آنتونی

مترجم | ابوالقاسم پوررضا

سال انتشار | ۱۳۹۷

◀ کتاب تأمین مالی حمایت‌های اجتماعی کتابی است کاربردی و مخصوص سیاست‌گذاران و تصمیم‌گیران این حوزه که موضوع‌های علمی را با زبان ساده و به‌دور از پیچیدگی‌های فنی بیان کرده است. این کتاب با مشارکت ILO (سازمان بین‌المللی کار) و ISSA (اتحادیه بین‌المللی تأمین اجتماعی) و توسط شش نفر از برجسته‌ترین کارشناسان این دو سازمان نوشته شده است. کتاب با این سوال مهم شروع می‌شود که آیا دولت‌های رفاه گسترده و تأمین اجتماعی که دایره خدماتش روزبه‌روز بزرگتر می‌شود، در آینده مداوم و پایدار خواهد بود؟ آیا کشورهایی که برای مثال اکنون تا ۳۰ درصد از GDP خود را صرف تأمین اجتماعی می‌کنند می‌توانند در آینده نیز از پس این مخارج بر آیند؟ نتیجه بحث و بررسی‌های فراوان نظری و تجربی به‌منزله پاسخ پرسش‌های بالا این است که تمام این مسئله‌ها به حکمرانی مالی نظام

تأمین اجتماعی بستگی دارد.

این کتاب به سیاست‌گذاران می‌گوید که چگونه می‌شود نظام تأمین مالی کارآمد و کارایی را برای انواع گوناگون حمایت‌های اجتماعی اعم از بلندمدت، کوتاه‌مدت، درمان، بیکاری و حتی درآمد پایه شهروندی طراحی کرد. کتاب برای طیف گسترده‌تری از تحلیلگران سیاست حمایت اجتماعی و برنامه‌ریزان تدوین شده است. کتاب به تحلیلگران امور مالی کمک می‌کند تا به سؤالاتی که معمولاً سیاست‌گذاران مطرح می‌کنند پاسخ دهند. در ادامه فهرستی از این سؤالاتی متداول به‌همراه فصلی از کتاب که به آن‌ها پاسخ داده شده است می‌آید:

- اگر یک مزایای رفاهی خاص (یا یک مجموعه از مزایای رفاهی) با یک سطح مشخص معرفی شود، چه سطحی از مخارج کوتاه‌مدت، میان‌مدت یا بلندمدت مورد انتظار است؟ (فصل دوم).

- تأثیر احتمالی سیستم (یک طرح یا مزایای جدید) بر عملکرد اقتصاد و بودجه دولت چه خواهد بود؟ (فصل سوم و چهارم).

- چگونه سطح کلی معینی از حمایت اجتماعی را تأمین مالی کنیم؟ به زبان دیگر، چگونه مطمئن شویم که وقتی موعد پرداخت مزایا فرا می‌رسد یا وقتی مزایای جدیدی معرفی می‌شود، منابع کافی در دسترس خواهند بود؟ آیا پرداخت‌های انتقالی را از طریق مالیات تأمین مالی کنیم یا از طریق کسورات و حق بیمه یا پرداخت‌های شخصی و انفرادی؟ چه کسی باید بهای خدمات ارائه‌شده در سیستم حمایت اجتماعی را پرداخت کند؟ (فصل پنجم).

- چگونه ارزش پولی که برای پرداخت مالی بدهی‌های آینده ذخیره شده است را حفظ کنیم؟ (فصل ششم).

- چگونه مدیریت و حکمرانی مالی را ساماندهی کنیم تا استفاده بهینه و مسئولانه از منابع کمیاب داشته باشیم؟ (فصل هفتم). ■

تأمین مالی حمایت‌های اجتماعی

نویسندگان | میکائیل خیهون، ولگاف اسکونر، آرتور ون دی میرنداک، کریستوف هاگمجر، فابیو برتانو و پیر پلاماندون

مترجم | عباس خندان

سال انتشار | ۱۳۹۷

❏ کتاب تأمین مالی حمایت‌های اجتماعی کتابی است کاربردی و مخصوص سیاست‌گذاران و تصمیم‌گیران این حوزه که موضوع‌های علمی را با زبان ساده و به‌دور از پیچیدگی‌های فنی بیان کرده است. این کتاب با مشارکت ILO (سازمان بین‌المللی کار) و ISSA (اتحادیه بین‌المللی تأمین اجتماعی) و توسط شش نفر از برجسته‌ترین کارشناسان این دو سازمان نوشته شده است.

کتاب با این سوال مهم شروع می‌شود که آیا دولت‌های رفاه گسترده و تأمین اجتماعی که دایره خدماتش روز به روز بزرگتر می‌شود، در آینده مداوم و پایدار خواهد بود؟ آیا کشورهایی که برای مثال اکنون تا ۳۰ درصد از GDP خود را صرف تأمین اجتماعی می‌کنند می‌توانند در آینده نیز از پس این مخارج بر آیند؟ نتیجه بحث و بررسی‌های فراوان نظری و تجربی به‌منزله پاسخ پرسش‌های بالا این است که تمام این مسئله‌ها به حکمرانی مالی نظام تأمین اجتماعی بستگی دارد.

این کتاب به سیاست‌گذاران می‌گوید که چگونه می‌شود نظام تأمین مالی کارآمد و کارآیی را برای انواع گوناگون حمایت‌های اجتماعی اعم از بلندمدت، کوتاه‌مدت، درمان، بیکاری و حتی درآمد پایه شهروندی طراحی کرد. کتاب برای طیف گسترده‌تری از تحلیلگران سیاست حمایت اجتماعی و برنامه‌ریزان تدوین شده است. کتاب به تحلیلگران امور مالی کمک می‌کند تا به سؤالاتی که معمولاً سیاست‌گذاران مطرح می‌کنند پاسخ دهند. در ادامه فهرستی از این سؤال‌های متداول به همراه فصلی از کتاب که به آن‌ها پاسخ داده شده است می‌آید:

- اگر یک مزایای رفاهی خاص (یا یک مجموعه از مزایای رفاهی) با یک سطح مشخص معرفی شود، چه سطحی از مخارج کوتاه‌مدت، میان‌مدت یا بلندمدت مورد انتظار است؟ (فصل دوم).

- تأثیر احتمالی سیستم (یک طرح یا مزایای جدید) بر عملکرد اقتصاد و بودجه دولت چه خواهد بود؟ (فصل سوم و چهارم).

- چگونه سطح کلی معینی از حمایت اجتماعی را تأمین مالی کنیم؟ به زبان دیگر، چگونه مطمئن شویم که وقتی موعد پرداخت مزایا فرا می‌رسد یا وقتی مزایای جدیدی معرفی می‌شود، منابع کافی در دسترس خواهند بود؟ آیا پرداخت‌های انتقالی را از طریق مالیات تأمین مالی کنیم یا از طریق کسورات و حق بیمه یا پرداخت‌های شخصی و انفرادی؟ چه کسی باید بهای خدمات ارائه‌شده در سیستم حمایت اجتماعی را پرداخت کند؟ (فصل پنجم).

- چگونه ارزش پولی که برای پرداخت مالی بدهی‌های آینده ذخیره شده است را حفظ کنیم؟ (فصل ششم).

- چگونه مدیریت و حکمرانی مالی را ساماندهی کنیم تا استفاده بهینه و مسئولانه از منابع کمیاب داشته باشیم؟ (فصل هفتم). ■

بررسی تحولات نظام رفاه اجتماعی در ایران (از منظر سیاستی، ساختاری، نهادی)

نویسنده | محمد زاهدی اصل

سال انتشار | ۱۳۹۷

«همه کشورهای جهان، به‌ویژه در یک‌صد سال اخیر، ضرورت توجه عملی به موضوع رفاه اجتماعی را پذیرفته‌اند. میزان توسعه‌یافتگی کشورها در بخش عمده‌ای از شاخص‌ها با معیار استیفا و تأمین حقوق انسانی و شهروندی در حوزه رفاه اجتماعی عرضه‌شده از سوی دولت‌ها سنجیده می‌شود. مجامع بین‌المللی با محوریت سازمان ملل متحد و نهادهای وابسته به آن نیز در ورود دولت‌ها به این حوزه مؤثر بوده‌اند. کشور ما ایران نیز به دلیل عضویت در جامعه جهانی و در نتیجه پیروی از شاخص‌های رفاه اجتماعی و توسعه اقتصادی باید به این حوزه توجه داشته باشد.

در این راستا کتاب بررسی تحولات نظام رفاه اجتماعی در ایران (از منظر سیاستی، ساختاری، نهادی) به سفارش مؤسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی و به قلم دکتر محمد زاهدی اصل تألیف و توسط انتشارات مؤسسه به چاپ رسید. اثر

حاضر همان گونه که از نام آن پیدا است، تحولات نظام رفاهی و سیاست‌های اجتماعی ایران را از سه منظر سیاستی، ساختاری و نهادی بررسی می‌کند. فصل اول کتاب به بیان کلیات و طرح مسئله می‌پردازد. در فصل دوم کتاب تحولات تاریخی مربوط به سیاست‌ها و ساختارهای رفاه و تأمین اجتماعی ایران با تکیه بر اسناد و مدارک معتبر از استقرار نظام مشروطیت و آغاز عصر قانون‌گذاری به معنای حقوقی و در بستر حاکمیت ملی آن در چند دوره مطرح و بررسی شده است.

فصل سوم کتاب با رعایت اختصار، وضعیت رفاه و تأمین اجتماعی در برخی از کشورهای جهان را معرفی کرده است. ملاک اصلی در انتخاب کشورها ویژگی‌های آن‌ها چه از بُعد منطقه‌ای و چه از لحاظ نظام سیاسی بوده است. در فصل چهارم دیدگاه‌ها و الگوهای جهانی در عرصه رفاه اجتماعی و چگونگی مدیریت آن با تکیه بر مکاتب گوناگون مطرح شده است. سپس، مباحث مربوط به سازمان‌ها و مؤسسه‌های خدمات اجتماعی اعم از دولتی، حکومتی و عمومی در بخش‌های بیمه‌ای، حمایتی و امدادی از منظر فرایند مدیریتی بررسی و با هدف سازمان‌دهی بهتر مطالب در دو دوره قبل و بعد از انقلاب و به تفکیک سازمان‌های حمایتی و بیمه‌ای ارائه شده است.

فصل پنجم به جمع‌بندی و نتیجه‌گیری اختصاص داده شده است. ابتدا جمع‌بندی سیر تاریخی تحولات رفاه اجتماعی و سپس، تحلیل وضعیت رفاه اجتماعی در چهار دهه بعد از انقلاب ارائه می‌شود و پس از آن مؤلف ضمن بررسی نظر کارشناسان الگوی نظام رفاهی خود را پیشنهاد می‌کند. ■

بحران جهانی بازنشستگی: تعهدات بی‌پشتوانه و نحوه پر کردن شکاف

نویسنده | ریچارد مارین

مترجمان | افشین خاکباز

سال انتشار | ۱۳۹۷

کتاب بحران جهانی بازنشستگی به مثابه پژوهشی ثانویه و در قالب دوازده فصل در صدد است نشان دهد ده‌ها میلیون بازنشسته آمریکایی از دو جنبه در معرض مشکلات جدی قرار دارند: در مقام مقایسه وضع خود نسبت به دیگران و در مقام مقایسه وضع فعلی نسبت به وضع قبلی خود. برخلاف سه دهه بعد از جنگ جهانی دوم که درآمد سالانه خانواده‌هایی که در رده بالا و پایین مقیاس درآمد قرار داشتند، حدود ۳ درصد افزایش می‌یافت، بخش عمده‌ای از رشد درآمد در چهار دهه پس از آن در میان افرادی متمرکز بود که بیشترین درآمد را داشتند. بنابراین کسانی که در آن دهه‌ها وضع مالی و معیشتی خوبی پیدا کردند، همچنان قادر خواهند بود تسهیلات بهداشتی و معیشتی بهتری در دوران بازنشستگی فراهم سازند، درحالی‌که افرادی که بدون پس‌انداز کافی بازنشسته می‌شوند از چنین موقعیتی برخوردار نیستند. چنین تفاوتی برای این گروه مسلماً دردناک است. در

واقع تفاوت بین سطح زندگی دوره پیش از بازنشستگی و پس از بازنشستگی ناراحتی آنها را بیشتر می‌کند. آنهایی که با پس‌انداز اندکی بازنشسته می‌شوند و مجبورند فقط با مستمری تأمین اجتماعی بسازند، معمولاً فقط می‌توانند کمتر از نصف مبلغی را که پیش از بازنشستگی خرج می‌کردند خرج کنند. البته به‌نظر می‌رسد بسیاری از مردمان جهان با اینکه حتی از این مبلغ هم کمتر خرج می‌کنند، زندگی راحتی دارند؛ اما حتی آنها نیز اگر مجبور شوند سطح زندگی معمول خود را رها کنند، ممکن است بسیار نگران و ناراحت شوند. غلبه بر مشکلات جاری مستلزم برنامه مالی هوشمندانه است؛ اما تنها در صورتی می‌توان در برابر این چالش واکنش قدرتمندی نشان داد که کاملاً درک شود. کتاب حاضر در راستای درک عمیق‌تر این چالش نوشته شده است. ■

اهداف عمومی با ابزار خصوصی: خرید استراتژیک خدمات سلامت

نویسندگان | الکساندر اس. پرکر، زینگزو لیو، ادیت وی. ولنیای و انیس باریس

مترجمان | کامبیز منظم و صادق غضنفری

سال انتشار | ۱۳۹۷

«تغییر پارادایم سلامت و افزایش انفجار گونه هزینه‌ها، رشد تکنولوژی پزشکی، افزایش تقاضا، افزایش آگاهی و ارتباطات، سبب شده است که تمام کشورها برای تحقق اهداف سلامت با محدودیت منابع روبه‌رو باشند و برای استفاده بهینه از منابع موجود چاره‌ای جز اولویت‌بندی نیست. این امر در کشورهای در حال توسعه که با دشواری‌های بیشتری در تأمین منابع مالی مواجه هستند، مهم‌تر و حساس‌تر است. ورود بیمه‌ها و سایر پردازندگان جمعی به شکل نهادهای آگاه برای پذیرش ریسک و انباشت آن به‌مثابه حامی و وکیل افراد تحت پوشش سبب شده است که این پردازندگان عمومی وادار به انتخاب به جای افراد تحت پوشش خود (به عنوان خریدار آگاه) بشوند.

امروزه خرید راهبردی یکی از بهترین راه‌های استفاده از منطق اقتصادی برای کسب بهترین نتایج و دستاوردها از منابع کمیاب موجود تلقی می‌شود. این امر

نیاز به آشنایی و تجهیز به دانش و مهارت‌هایی دارد. کتاب حاضر که مدتی است که جزو یکی از بهترین اسناد مکتوب در ادبیات جهانی در مورد خرید استراتژیک است به‌طور جدی یکی از اساسی‌ترین راهکارها برای مواجهه با این چالش بزرگ را بررسی کرده است. به‌دلیل احساس کمبود به کتابی فارسی در این زمینه با ویژگی‌های مهمی همچون کامل، روان و کاربردی بودن متن و قابلیت فهم آسان، مؤسسه‌عالی پژوهش تصمیم به ترجمه این کتاب گرفت. کتاب در سه بخش تنظیم شده است. بخش نخست چهارچوب سیاستی را بررسی می‌کند و فصل‌های زیر را دربرمی‌گیرد: اقتصاد سیاسی خرید استراتژیک؛ طراحی سیاست در خرید استراتژیک؛ ساختار سازمانی خریداران؛ محیط سازمانی؛ تولید، حکمرانی و مدیریت.

بخش دوم با محوریت بررسی شالوده اقتصادی شامل فصل‌های زیر است: تئوری کارفرما- کارگزار و کاربرد آن در خدمات سلامت؛ هزینه توابع مطلوبیت پزشکان و بیماران؛ مدل‌های اقتصادی رفتار پزشک؛ مدل‌های اقتصادی رفتار بیمارستان؛ انگیزش و پرداخت مرتبط با عملکرد؛ مکانیسم‌های پرداخت و رفتار ارائه‌دهنده؛ تقاضای القائی ارائه‌دهنده و ارائه خدمات غیر ضروری؛ سازمان‌دهی خدمات سلامت با تأمین مالی عمومی؛ قراردادن خدمات درمانی؛ ایجاد انگیزش و کنترل هزینه‌ها.

بخش سوم به چهارچوبی به ارزشیابی اختصاص دارد و کارایی در خرید را به بحث می‌گذارد. ■

اقتصاد نابرابری

نویسنده | توماس پیکتی

مترجم | علی صباغی و محمدرضا
فرهادی پور

سال انتشار | ۱۳۹۲

کتاب حاضر به موضوع نابرابری و سیاست‌های بازتوزیعی می‌پردازد. در این راستا نظریه‌های مهم چپ و راست این حوزه را به بحث می‌گذارد و مکانیسم‌ها و سازوکارهای شکل‌گیری نابرابری را به تفصیل مورد بحث قرار می‌دهد. نظریات مختلف چپ و راست در توضیح چگونگی اتفاق افتادن نابرابری و بازتوزیع نادرست ثروت تعارض‌ها و اختلافات زیادی با هم دارند. این تعارض بین چپ و راست، نشان می‌دهد که اختلافات مربوط به شکل عینی و شرایط مطلوب سیاست بازتوزیع لزوماً به علت اصول متناقض عدالت اجتماعی نیستند، بلکه به علت تحلیل‌های متناقض از مکانیسم‌های اقتصادی و اجتماعی هستند که نابرابری را ایجاد می‌کنند. در واقع، اینجا اجماع معینی در خصوص اصول بنیادی عدالت اجتماعی وجود دارد: اگر نابرابری، حداقل تا حدی، به دلیل عواملی فراسوی کنترل افراد است، مانند نابرابری موهبت‌های اولیه ناشی از ارث یا شانس (که نمی‌توانند به تلاش فردی

مرتبط باشند)، پس این فقط بر عهده دولت است که در جستجوی کاراترین روش ممکن برای بهبود تعداد زیادی از فقیرترین‌ها (کسانی که باید با معکوس‌ترین عوامل مبارزه کنند) باشد.

کتاب به‌منظور دنبال کردن این موضوعات با تفصیل بیشتر در فصل اول به یادآوری تاریخ و اندازه نابرابری در دنیای امروز شروع می‌کند که می‌تواند در درک ما از شناسایی مجموعه‌های اصلی حقایقی که هر نظریه نابرابری و بازتوزیعی باید مدنظر قرار دهد، کمک کند. دو فصل بعد (دوم و سوم) تحلیل‌هایی پیشرو از مکانیسم‌هایی ارائه می‌دهند که نابرابری را تولید می‌کنند، با تأکید بر مقاصد سیاسی دخیل در تضاد روشنفکری بین نظریه‌های مخالف و حقایق مشاهده‌شده و قابل مشاهده‌ای که می‌توانند به درک بیشتر ما در تصمیم‌گیری در این مورد که کدام نظریه‌ها درست هستند، کمک کنند. فصل دوم ابتدا به نابرابری بین سرمایه و کار، یک نابرابری بنیادی می‌پردازد که عمیقاً تحلیل پرسش اجتماعی را از قرن نوزدهم تحت تأثیر قرار داده است. فصل سوم به نابرابری درآمد ناشی از خود کار می‌پردازد که شاید به پرسش اصلی در خصوص نابرابری معاصر تبدیل شده است (اگر همیشه چنین نبوده است). سپس در فصل چهارم، کاوش عمیق‌تر در موضوع اصلی، یعنی شرایطی که در آن بازتوزیع ممکن و ابزارهای دستیابی به آن ممکن می‌شود انجام می‌گیرد. در این فصل توجه خاصی به نابرابری و بازتوزیع در فرانسه خواهد شد، اگرچه کمبود نسبی داده‌های موجود و تحلیل‌ها (در تضاد جدی با توجه اختصاص‌یافته به بیکاری، «گسست اجتماعی» و سایر موضوعات اصلی مباحثه سیاسی در فرانسه سال‌های ۱۹۹۰) در زمان‌هایی نویسنده را مجبور به تکیه صرف بر مطالعاتی از کشورهای دیگر، به‌ویژه ایالات متحده برای تشریح، تأیید و رد نظریه‌های موردبحث کرده است. ■

اصول علم اکچوئریال

نویسندگان | مایکل شریز

مترجمان | علی صادقخانی و هاله
فرزانه

سال انتشار | ۱۳۹۷

◀ علوم اکچوئریال رویکردهایی را برای قیمت‌گذاری و مدیریت ریسک‌ها بر اساس اصول بیمه و دیگر ثمره‌های تأمین مالی ایجاد نموده است. این علم در دنیا سابقه‌ای طولانی دارد که در سال‌های اخیر به همت دانشگاه‌ها، پژوهشکده‌ها و صاحب‌نظران بیمه‌های تجاری و اجتماعی به پیشرفت‌های قابل تأملی در راستای آشنا نمودن دانش‌پژوهان و کارشناسان با علوم اکچوئریال دست‌یافته است. علوم اکچوئریال حوزه‌های مالی متعددی را شامل می‌شود؛ اما در حوزه بیمه می‌توان آن را به سه بخش غیر زندگی، زندگی و مستمری‌ها دسته‌بندی نمود.

ارزیابی‌های اکچوئریال نقش بسیار مهمی در تحلیل و رصد وضعیت مالی طرح‌های بیمه اجتماعی و پیشنهاد سیاست‌های مناسب برای تضمین پایداری آن‌ها ایفا می‌کند. بهره‌گیری از این مهارت برای ارتقای مدیریت علمی صندوق‌های بیمه اجتماعی همواره مورد تأکید نهادهای بین‌المللی بوده است.

کتاب پیش‌رو یکی از جدیدترین و جامع‌ترین کتاب‌های این حوزه با مطالب پایه‌ای، متنوع، جامع و سودمندی است که توسط پرفسور مایکل شریز، استاد مطالعات اکچوئریال در دانشگاه نیو سووت ولز، تألیف شده است.

نکته مهم در این کتاب آن است که نویسنده بدون آنکه موضوع خاصی را به صورت نامتناسب گسترش دهد و وارد جزئیات شود، حجم عمده‌ای از مطالب مورد نیاز مالی و اکچوئریال را تجزیه و تحلیل کرده و از طریق ارائه مثال‌ها و تمرین‌های گوناگون مجموعه مناسبی را برای فراگیری اصول بنیادین این علم فراهم آورده است.

فصل اول کتاب به اساس شکل‌گیری دانش اکچوئریال می‌پردازد و تاریخچه مختصری از فعالیت‌های صورت گرفته را مورد بررسی قرار می‌دهد. فصل دوم با قوانین احتمال آغاز می‌شود و توزیع‌های آماری پرکاربرد در این علم را معرفی نموده و کاربرد آن‌ها را در دنیای واقعی مطرح می‌کند.

فصل سوم به مباحث مرتبط با جمعیت‌شناسی، مدل‌های بقا و مخاطره و جداول مرگ و میر می‌پردازد.

فصل چهارم تا ششم در ارتباط با مفاهیم و ابزارهای مالی، اقتصاد بیمه و حسابداری و مدیریت اکچوئریال است.

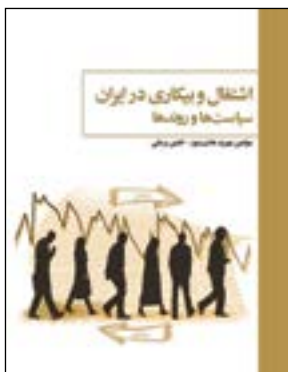
فصل هفتم نقش اکچوئری‌ها را در نظام‌های تأمین مالی نشان می‌دهد و نحوه متنوع‌سازی ریسک و تجمیع آن را بررسی می‌کند.

فصل هشتم انواع بیمه‌های زندگی و مستمری‌ها و تعهدات مربوط به آن‌ها را بررسی می‌کند.

فصل نهم مباحث مرتبط با بیمه‌های غیر زندگی است.

فصل دهم بیمه‌های درمان و تأمین اجتماعی را به طور جامع بررسی می‌کند و انواع مزایای بازنشستگی و مراقبت‌های درمانی و همچنین لایه‌های مختلف ذخایر بازنشستگی را به بحث می‌گذارد.

در نهایت، فصل یازدهم استانداردها و اخلاق حرفه‌ای یک اکچوئری را تبیین می‌کند و ورشکستگی‌های اخیر بیمه‌ای ناشی از غفلت اکچوئری را از نظر می‌گذراند. ■

اشتغال و بیکاری در ایران: سیاست‌ها و روندها

نویسندگان | بهروز هادی زنوز و

افشین برمکی

سال انتشار | ۱۳۹۷

◀ کتاب اشتغال و بیکاری در ایران: سیاست‌ها و روندها نتایج یک طرح پژوهشی در گروه اقتصاد و سرمایه‌گذاری موسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی است که به‌منظور مطالعه حوزه اشتغال و بیکاری و تأثیرات آن‌ها بر سازمان تأمین اجتماعی انجام گرفته است.

در رابطه متقابل بازار کار و صندوق‌های بازنشستگی افزایش اشتغال و بهبود بهره‌وری نیروی کار می‌تواند موجب افزایش تعداد اعضا و وجوه سرانه دریافتی صندوق‌های بازنشستگی به‌ویژه سازمان تأمین اجتماعی شود. بنابراین، وضعیت مالی این صندوق‌ها تحت تأثیر مستقیم تحولات بازار کار است. مؤلفان تلاش کرده‌اند در این راستا اهداف زیر را در کتاب دنبال کنند:

(۱) ارزیابی وضعیت بازار کار و پیش‌بینی تحولات آن در دوران برنامه با توجه به میزان تحقق‌پذیری اهداف برنامه ششم و برنامه‌ها و طرح‌های ستاد اقتصاد مقاومتی.

- (۲) ارزیابی رابطه متقابل بازار کار و سازمان تأمین اجتماعی از نظر ورود نیروی کار به صندوق تأمین اجتماعی و خروج از آن.
- (۳) پیشنهاد سیاست های افزایش اشتغال در کشور از طریق رشد اقتصادی فراگیر با توجه به موانع نهادی و انگیزش های مالی سرمایه گذاری در کشور. این سیاست ها به منظور اصلاح احتمالی رویکردها و سیاست های دولت به ایجاد اشتغال در اقتصاد کشور پیشنهاد خواهد شد.
- کتاب در دو قسمت تحت عنوان «شناخت وضع موجود» و «سیاست های پیشنهادی» تدوین شده است. جلد حاضر که به شناخت وضع موجود اختصاص دارد، مباحث زیر را پوشش می دهد:
- (۱) مبانی نظری، مطالعات تجربی و روش شناسی مطالعه
- (۲) تحول جمعیت و تأثیر آن بر جمعیت در سن کار و جمعیت فعال
- (۳) تحولات تقاضای نیروی کار
- (۴) ابعاد و ویژگی های بیکاری در اقتصاد ایران
- (۵) ارزیابی اجمالی سیاست های دولت برای رونق تولید و ایجاد اشتغال
- (۶) شناخت نقاط قوت و ضعف، فرصت ها و تهدیدهای توسعه اشتغال و سرمایه گذاری در سطح ملی
- (۷) تحول اشتغال و سرمایه گذاری در دوره برنامه ششم توسعه (۱۴۰۰ - ۱۳۹۶). ■

ابر قدرت‌های در سایه

نویسنده | سوزان جورج

مترجم | علی دادگر و محمود میرهاشمی

سال انتشار | ۱۳۹۲

➤ ابر قدرت‌های در سایه، می‌کوشد روایتی از در هم تنیدگی‌های سه نظام اقتصادی، سیاسی، و اجتماعی با تمرکز بر ایالات متحده آمریکا و اتحادیه اروپا ارائه دهد. بازیگران اصلی نظام اقتصادی در این روایت، «شرکت‌های فرامilitي» هستند که به مدد پدیده جهانی شدن، در سراسر دنیا گسترده شده‌اند. خط سیر این کتاب، پیگیری پیکار نمایندگان سه نظام یاد شده، به‌خصوص در سال‌های پایانی قرن بیستم و پانزده سال آغازین قرن بیست‌ویکم است. ادعای محوری کتاب این است که به تجویز مکتب نئولیبرالیسم، دولت‌های ملی در برابر شرکت‌های فرامilitي مرتکب مسامحه و عقب‌نشینی شده‌اند و به آنان، اختیار و آزادی بی‌حد و حصر اعطا کرده‌اند، در نتیجه قدرت و نفوذ این شرکت‌ها، به‌شکل روزافزونی گسترش یافته و متعاقب آن، آزادی عمل و حق تعیین سرنوشت شهروندان در حوزه‌های مختلف و با مکانیزم‌های متعدد، در معرض تهدید قرار گرفته است.

این همان چیزی است که نگارنده کتاب از آن، تحت عنوان آفت نئولیبرالیسم یاد می‌کند که در سال‌های اخیر، به جان مردم‌سالاری افتاده است. در طول پنج فصل کتاب، نویسنده تلاش می‌کند نشان دهد که قدرت گرفتن شرکت‌های فراملیتی، چرا و از کجا آغاز شد. هر یک از فصول پنج‌گانه کتاب، به واکاوی یکی از سازوکارهایی می‌پردازد که به ظهور و تکثیر این قدرت‌های نامشروع، یاری رسانده‌اند: پدیده لابی‌گری، مقوله پیمان‌نامه‌های بین‌المللی، مسئله مقررات‌زدایی، مورد سازمان ملل و بالاخره، پروژه باز طراحی جهانی. نویسنده نتیجه می‌گیرد که فقدان حضور یک نظم دمکراتیک در سطح فراملی و همچنین عدم وجود یک منشور صریح و الزام‌آور به‌منظور ساماندهی به رفتار شرکت‌های بزرگ، بستر مناسبی برای بلند پروازی‌های افسار گسیخته اصحاب سرمایه فراهم آورده است که چشم‌انداز نگران‌کننده‌ای از استیلای منافع خصوصی بر سرنوشت شهروندان و تجمیع قدرت و ثروت در دست یک هسته بسیار کوچک از سوداگران را ترسیم می‌کند.

فصل اول به تفصیل به لابی‌گری و موضوعات مرتبط با آن پرداخته است و به شناسایی شناخته‌شده‌ترین بازیگران این عرصه در دو سده اخیر، یعنی لابی‌گرها می‌پردازد. فصل دوم و سوم پیمان‌های بین‌المللی و ابعاد اقتصادی و حقوقی آنها مورد بررسی قرار می‌دهد. فصل چهارم به این مبحث می‌پردازد که چگونه شرکت‌های بین‌المللی علناً تشکیلات رسمی خود را در سازمان ملل راه انداخته‌اند و سازوکار چنین روندی توسط «معاهده جهانی سازمان ملل» ترسیم و تسهیل شده است. نویسنده این امر را تجلی رویای جاه‌طلبانه طبقه داووس، یا همان شرکت‌کنندگان در مجمع جهانی اقتصاد، برای مدیریت جهان می‌داند. عنوان جاه‌طلبانه‌ای که مجمع جهانی اقتصاد برای این نقشه خود انتخاب کرده، «برنامه بازطراحی جهانی» است. در نهایت، فصل پنجم به دامنه این بلند پروازی‌های طبقه داووس می‌پردازد. ■

هرم وارونه جمعیت

نویسنده | آنتینا ام. شوارزو و ام. اس. آریاس

مترجم | مجید حسن زاده

سال انتشار | ۱۳۹۶

کتاب حاضر تحت عنوان «هرم وارونه جمعیت» تکامل تدریجی نظام‌های بازنشستگی در اروپا را به تصویر می‌کشد. کتاب به‌خوبی این موضوع را تشریح می‌کند که چگونه سیاست‌گذاران با توجه به قاعده پهن هرم جمعیتی (با تعداد زیاد جوانان و تعداد کم سالمندان)، قادر بودند پوشش بیمه‌ای را گسترش دهند و سخاوتمندانه به افزایش مستمری پردازند. در شرایطی که افزایش امید به زندگی و کاهش نرخ باروری به کاهش تعداد جمعیت در سن کار و افزایش جمعیت سالمند منجر شده است، هرم جمعیتی در بسیاری از کشورهای اروپایی به شکل یک ستون و یا حتی هرم وارونه درآمده است. این امر انجام اصلاحات مستمر و پایدار در نظام‌های بازنشستگی را اجتناب‌ناپذیر کرده است. نویسندگان کتاب بر این باورند که حرکت به سمت نظام بازنشستگی پایدار نیاز به اصلاحاتی در بازار کار، بهبود مکانیسم پس‌انداز، و شاید استفاده از منابع عمومی تکمیلی دارد.

به تعبیر نویسندگان، اصلاحات سیاست بازنشستگی باید با سیاست‌های افزایش انعطاف‌پذیری بازار کار همراه شود تا نیروی کار سالمند در بازار کار باقی بماند. این سیاست‌ها به تشویق کارفرمایان برای ارائه آموزش‌های مادام‌العمر و آموزش‌های مخصوص نیروی کار سالمند به منظور افزایش سطح بهره‌وری آنها می‌پردازد. همچنین، دولت‌ها می‌توانند کارآمدی و کارایی نظام‌های درآمدی خود را مجدداً بررسی کنند تا از طریق آنها نیازهای اجتماعی را تأمین نمایند.

نویسندگان بر این باورند که راه‌حل‌های متفاوتی برای اصلاحات در کشورهای مختلف وجود دارد؛ اما در هر صورت، این تحولات باید به‌طور گسترده مورد بحث قرار گیرند و مورد قبول عموم باشند.

کتاب در هفت فصل همراه با یک خلاصه اجرایی تنظیم شده است. فصل اول به معرفی مفهوم هرم وارونه جمعیت می‌پردازد. فصل ۲ به ظهور و توسعه نظام‌های بازنشستگی و انتظارات اجتماع از این حوزه نگاهی می‌اندازد. فصل ۳، اصلاحات نظام‌های بازنشستگی اجرا شده در دو دهه اخیر و تأثیرشان بر تضمین پایداری مالی نظام و کاهش فقر را مورد بحث و بررسی قرار می‌دهد. فصل ۴ روش‌های ارتقاء پس‌اندازهای عمومی و خصوصی جهت تکمیل درآمد در دوران بازنشستگی را، در حالی که مدل تأمین مالی کنونی در چند دهه آتی تحت فشار قرار می‌گیرد، مدنظر قرار می‌دهد. فصل ۵ به فرصت‌های مالی جبران منابع حاصل از مالیات بر کار از محل سایر منابع مالی نگاهی می‌اندازد و فصل ۶ امکان و فرصت‌های ممانعت از کاهش نیروی کار را مورد توجه قرار می‌دهد. فصل پایانی نیز درس‌های فراگرفته شده از دو دهه اعمال اصلاحات در نظام‌های بازنشستگی را جمع‌بندی نموده و گزینه‌هایی را برای کشورها، جهت مواجهه با فشارهای مالی و جمعیتی پیش رو پیشنهاد می‌دهد. ■

گفتگوی اجتماعی، تضاد یا اختلاف

نویسنده | مهدی حسین آبادی

سال انتشار | ۱۳۹۶

◀ این کتاب به دنبال مطالعه جامعه‌شناختی رابطه کارگران، کارفرمایان و دولت در تنظیم روابط کار صنعتی ایران است. با نگاهی به وضعیت روابط کار صنعتی ایران می‌توان گفت: گفت‌وگوی اجتماعی سه‌جانبه در روابط کار صنعتی ایران تحقق نیافته، روابط کار صنعتی تنظیم نشده و همواره این رابطه درگیر تنش‌های مختلف بوده است. توصیف و تحلیل یافته‌های این کتاب از بعد تاریخی نشان می‌دهد که تنش بین طبقه کارگر و کارفرما مانع اصلی سازش یا گفت‌وگوی اجتماعی بوده و در حقیقت نگرش پدرسالارانه کارفرمایان به کارگران را نشان می‌دهد؛ ضمن اینکه عناصر دیگری چون احزاب سیاسی و نیروهای خارجی به این کشمکش دامن زده‌اند. یافته‌های مطالعات کیفی نیز نشان می‌دهد در حال حاضر از یک‌سو وجود تشکلهای مختلف کارگری و کارفرمایی، ضعف هماهنگی و عدم تمرکز در بین آنها و نرسیدن به یک دستور مشترک عامل مهمی در عدم برقراری گفتگوی اجتماعی

در محیط کار است و از سوی دیگر با استفاده از نظریهٔ گفتمان می‌توان بیان کرد که تولید و درک مختلف معنایی از گفت‌وگوی اجتماعی توسط کنشگران مختلف در روابط کار صنعتی سبب کنش‌های متفاوت و متعارضی شده که گفت‌وگوی اجتماعی را به چالش کشیده است.

کشورهایی موفق به انجام اصلاحات مؤثر در صندوق‌های بیمه اجتماعی خود شده‌اند که در یک گفت‌وگوی اجتماعی با شرکای خود به توافق رسیده‌اند. گفتنی است با توجه به اهمیت سه‌جانبه‌گرایی و گفت‌وگوهای اجتماعی در روابط کار و همچنین در ساختار تصمیم‌سازی سازمان تأمین اجتماعی، مؤسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی طی دو سال اخیر انجام مطالعاتی را در وجوه مختلف این مسئله در دستور کار قرار داده است و در همین راستا با انتشار کتاب اخیر با رویکردی جامعه‌شناختی این موضوع مهم را مورد مطالعه قرار داده است. ■

گفتگوی اجتماعی سه‌جانبه‌گرایی

گردآوری | سازمان جهانی کار

مترجم | علی صباغی

سال انتشار | ۱۳۹۶

گفتگوی اجتماعی سه‌جانبه ملی، دولت، کارگران و کارفرمایان را دور هم جمع می‌کند تا در مورد سیاست‌های عمومی، قانون و دیگر تصمیم‌گیری‌های مؤثر بر مشارکت‌کنندگان اجتماعی، با هم به بحث و هم‌اندیشی بپردازند. مشورت سه‌جانبه می‌تواند تضمین‌کننده مشارکت بیشتر میان مشارکت‌کنندگان سه‌جانبه باشد و باعث ایجاد اجماع در مورد سیاست‌های ملی مربوطه شود.

این کتاب که در مورد گفتگوی اجتماعی سه‌جانبه ملی است، در واقع پاسخی است به تقاضاها و نیازها در راستای اهداف استراتژیک سازمان بین‌المللی کار در مورد گفتگوی اجتماعی. همچنین این کتاب ابزاری جهانی برای نهادینه کردن یا تقویت سازوکارها و نهادهای سه‌جانبه است.

سازمان بین‌المللی کار برای خدمت‌رسانی به سه جزء تشکیل‌دهنده‌اش، یعنی دولت، سازمان‌های کارفرمایی و سازمان‌های کارگری، به وجود آمده است. هدف

این کتاب، ارائه کردن طیفی از انتخاب‌ها به این اجزا یا اعضای تشکیل‌دهنده آن است تا بتوانند سازوکاری جهت گفتگوی اجتماعی سه‌جانبه ملی ایجاد کنند یا اینکه سیستم‌های موجود را تقویت کنند.

این کتاب الزامات و شروط مربوط به استانداردهای بین‌المللی کار و همچنین درس‌ها و تجربی را که توسط سازمان بین‌المللی کار طی سال‌های گذشته بدست آمده را مطرح می‌کند؛ درس‌ها و تجربی که برای ارتقاء گفتگوی اجتماعی و ارائه توصیه‌های خط‌مشی گونه، ظرفیت‌سازی و هدایت عملی اجزا سه‌جانبه در همه نواحی جهان لازم است و به کار گرفته می‌شود.

فصل اول کتاب به گفتگوی اجتماعی سه‌جانبه ملی می‌پردازد و فرایندها و نهادها، شامل اختیارات و پیامدهای گفتگوی اجتماعی را مورد بحث قرار می‌دهد. فصل دوم ماهیت و پیامدهای احتمالی و قراردادی گفتگوی اجتماعی سه‌جانبه ملی را بر اساس سه گزینه مورد بحث قرار می‌دهد: فرایندهای مذاکره، مشاوره و یا مبادله اطلاعات. فصل سوم عوامل مورد نیاز برای موفقیت گفتگوی اجتماعی سه‌جانبه ملی و همچنین عوامل تضعیف‌کننده آن را مورد بحث قرار می‌دهد.

فصل چهارم مزایای احتمالی گفتگوی اجتماعی سه‌جانبه ملی، شامل مزایای مربوط به فرایند گفتگوی اجتماعی و نتایج آن را مورد بررسی قرار می‌دهد. فصل پنجم مخالفت‌های احتمالی با فرایند گفتگوی اجتماعی سه‌جانبه ملی که ممکن است بروز کند را مورد بررسی قرار می‌دهد و پاسخ‌های احتمالی را مطرح می‌کند. فصل ششم به روش‌شناسی این گفتگوها می‌پردازد و فصل هفتم سازمان‌ها و وزرای مسئول و نحوه انتخاب آنها را مورد بررسی قرار می‌دهد. فصل هشتم به تمهیدات قانونی این گفتگوها پرداخته و فصل نهم تعدادی از استانداردهای مهم بین‌المللی کار این حوزه را ارائه می‌کند. فصل دهم نیز نقش اداره بین‌المللی کار در پشتیبانی از گفتگوی اجتماعی سه‌جانبه در سطح ملی را تشریح می‌کند. ■

جلد اول مجموعه کتابشناسی تحلیلی و انتقادی رفاه و سیاست‌گذاری اجتماعی

به کوشش | ارشا امیدی و مهدی سلیمانی

سال انتشار | ۱۳۹۶

◀ این کتاب نتیجه همکاری جمعی و همفکری این پژوهشگران، معرفی و تحلیل انتقادی بیش از بیست اثر مطرح در حوزه رفاه و سیاست‌گذاری اجتماعی است. هدف این کتابشناسی‌ها، در گام نخست، هدفی توصیفی است تا تصویری حتی‌الامکان واقعی‌تر از آورده‌ها و داشته‌های حوزه علمی موضوع کتابشناسی ارائه گردد. هدف دوم این متون، تعیین جایگاه این آثار و دستاوردهای آن‌ها در حوزه رفاه و تأمین اجتماعی است تا ویژگی زمانمند و مکانمند آن‌ها احیا شوند. در گام سوم، سنجش کیفیت گزاره‌های مورد ادعای آثار از خلال تعیین نسبت آن اثر با ادبیات آن حوزه در سطح جهانی و ملی موردنظر بوده است. دو گام نخست، ماهیتی توصیفی‌تر و گام سوم، ماهیتی تحلیلی و انتقادی‌تر دارند. کتاب‌هایی که در این کتابشناسی نقد و بررسی شده‌اند عبارت‌اند از: نظریه رفاه؛ سیاست اجتماعی چیست؟ (معرفی تحلیل و نقد از مجتبی بیات)، نظریه‌های رفاه

جدید (دریا فلسفی)، موضوعات و رهیافت‌های سیاست‌گذاری اجتماعی (زهرة سروش فر)، سیاست‌گذاری اجتماعی (زهرا وکیل)، مقدمه‌ای بر سیاست‌گذاری اجتماعی (مونا خورشیدی)، سیاست اجتماعی؛ بنیان‌های مفهومی و نظری (ابوذر قاسمی نژاد)، رفاه (یاشار دارالشفاء)، آناتومی رفاه اجتماعی (صحرا اکرامی)، سیاست اجتماعی و توسعه (محسن جعفری مقدم)، جهانی‌شدن و دولت رفاه (کمال رضوی، فهمیه بهرامی)، دولت رفاه در اروپا (حسام سلامت)، تأمین اجتماعی در اروپا: توسعه یا تعطیل (مونا خورشیدی)، دولت رفاه و حمایت‌های اجتماعی: راهبردهای فقرزدایی (یاشار دارالشفاء)، محیط‌زیست و سیاست اجتماعی (فرهاد بذرافکن)، سیاست‌گذاری اجتماعی در خاورمیانه (یاسر باقری)، نظام رفاه اجتماعی در جهان: مطالعه تطبیقی (شیما غلامرضا کاشی)، کارکردهای تأمین اجتماعی در ایران: ضرورت‌های برپایی نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی (مهسا اسدالله نژاد)، اسلام و تأمین اجتماعی، مبانی و راهکارهای حمایتی و بیمه‌ای در قرآن، روایات، اخلاق و فقه اسلامی (رضا امیدی)، الگوهای تأمین اجتماعی از دیدگاه اسلام و غرب (محمد رضا قرائی). ■

فرهنگ و دولت رفاه

گردآوری | وی ام فون اورشات،
مایکل اوپیلکا و بریگیت فو افینگر

مترجم | ابوذر قاسمی نژاد

سال انتشار | ۱۳۹۶

این کتاب با مینا قرار دادن فرهنگ و ارتباط متقابل آن با سیاست‌های رفاهی، بسترمند بودن سیاست‌های رفاهی را به ما گوشزد می‌کند و سیاست‌های فارغ از فرهنگ عمومی را محکوم به شکست می‌داند. کتاب، ارتباط بین نظر و عمل در حوزه سیاست اجتماعی است. از یک‌سو، با ارائه مباحث نظری نگاه خواننده را به حوزه‌های نظری جلب می‌کند و رویکردهای نظری مرتبط را به‌خوبی ارائه می‌کند.

از سوی دیگر، با توجه به فرهنگ رفاه حاکم بر جوامع خاص، تأثیر سیاست‌های اجرایی را در عرصه عمل نشان می‌دهد. این اثر، با نگاهی تطبیقی و بین فرهنگی می‌تواند راهگشای علاقه‌مندان حوزه سیاست اجتماعی باشد. با تدوین بحث‌های تئوریک و تطبیقی منسجم و ارائه تجربیات گوناگون از رژیم‌های رفاهی مختلف، دیدگاه‌های متنوعی از ارتباط بین فرهنگ و سیاست‌های رفاهی ارائه می‌دهد. این نگاه تطبیقی، پیچیدگی این حوزه روبه رشد را نشان می‌دهد و به سیاست‌گذاران اجتماعی هشدار می‌دهد که باید از ارائه سیاست‌های از بالا به پایین اجتناب کنند و تعامل متقابلی با گروه‌های هدف داشته باشند. ■

فرار بزرگ: سلامت، ثروت و خاستگاه‌های نابرابری

نویسنده | انگس دیتون

مترجم | محمدرضا فرهادی پور

سال انتشار | ۱۳۹۶

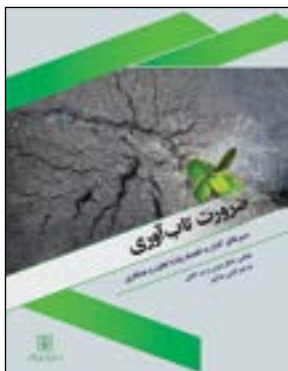
انگس دیتون اقتصاد دان اسکاتلندی-آمریکایی و استاد دانشگاه پرینستون آمریکا است که در سال ۲۰۱۵ جایزه نوبل را برای سه دهه مطالعه و تحقیقات در حوزه درآمد، هزینه، رفاه، فقر و سلامت دریافت کرده است. کتاب «فرار بزرگ» به تبیین و تشریح رابطه بین این موارد می‌پردازد و حاوی ایده‌های اصلی دیتون است. دیتون در این کتاب به ارزیابی سلامت، ثروت و ریشه‌های نابرابری و رفاه در سراسر جهان می‌پردازد. «فرار بزرگ» داستان فرار مردم از فقر، بیماری‌ها، مشکلات بهداشتی و رنج به‌سوی رفاه، سلامت و توسعه و پیشرفت است. اما در این فرار کسانی جا مانده‌اند و بدون گفتن داستان آن‌ها، نمی‌توان داستان فرار به‌سوی رفاه و توسعه را بیان کرد. دیتون بر این باور است که نابرابری در جهان روبه‌روز در حال گسترش است، اما در حال حاضر زندگی افراد نسبت به گذشته بسیار بهتر شده است. دیتون در این کتاب بیش از هر چیز به این پرسش می‌پردازد که

آیا افزایش درآمد کمک مؤثری به افزایش بهداشت و سلامت می‌کند؟ پاسخ او منفی است. نجات جان انسان‌ها در کشورهای فقیر هزینه زیادی ندارد و باوجود عدم رشد درآمد در این کشورها، ما شاهد موارد زیادی از بهبود شرایط بهداشتی و سلامت مردم بوده‌ایم. او معتقد است که همبستگی مقطعی بین سلامت و درآمد، ناشی از تنوع در کیفیت نهادهای بوده است، درحالی‌که در طول زمان هم بهبود شرایط بهداشت و سلامت و هم افزایش درآمد و رشد اقتصادی در نتیجه پیشرفت در دانش اتفاق افتاده‌اند.

دیتون بر رابطه بین رشد اقتصادی و کاهش فقر در سراسر جهان اذعان دارد، اما معتقد است که کاهش فقر در کشورهای مختلف به شکلی نابرابر اتفاق افتاده است و بعضی از کشورها مانند آمریکا و کشورهای اروپای غربی سهم بیشتری دارند. همچنین رشد اقتصادی دو کشور چین و هند تأثیر زیادی بر کاهش نابرابری در آمار جهانی داشته است. با این وجود این گونه نیست تمامی کشورها روند کاهشی فقر را طی کرده باشند.

دیتون یکی از مهم‌ترین مباحث خود را در فصل هفتم و آخر این کتاب مطرح می‌کند. در این فصل به‌شدت به کمک‌های خارجی حمله می‌کند و این مسئله را مطرح می‌کند که چگونه کمک‌های خارجی به‌نوعی رفع مسئولیت از کشورهای پیشرفته کمک کرده است و در عین حال در کشورهای فقیرتر، این کمک‌ها به گسترش فساد و دیکتاتوری کمک کرده‌اند. در واقع دیتون معتقد است کمک‌های خارجی به‌جای اینکه در بخش سلامت و کمک به مردم مصرف شوند، توسط باندهای قدرت برای افزایش سلطه، کودتاها و درگیری‌های داخلی مصرف می‌شوند که در نهایت عملاً نه تنها به افزایش سلامت در این کشورها کمک نمی‌کند، بلکه وضعیت را وخیم‌تر می‌کنند.

خواندن کتاب «فرار بزرگ» می‌تواند درک متفاوتی از جایگاهمان در جهان به ما بدهد و در عین حال مطالب کتاب همزمان با مطرح کردن گذشته و شرایط حال، به‌نوعی آینده‌های احتمالی را هم برای ما ترسیم می‌کند. ■

ضرورت تاب‌آوری: مسیرهای گذار به اقتصاد پایا با تعاون و همکاری

نویسنده | مایکل لویس و پت کاناتی

مترجم | افشین خاکباز

سال انتشار | ۱۳۹۶

✦ نویسندگان این کتاب، پت کاناتی و مایکل لویس می‌کوشند ضمن تشریح و تحلیل ریشه‌های مشکلات اقتصادی کنونی نظام سرمایه‌داری، برای برون‌رفت از این وضعیت راه حلی ارائه دهند و در این مسیر، از تجربیات خویش مدد می‌گیرند. کتاب با ارائه تحلیلی از مشکلات کنونی اقتصاد کاپیتالیستی آغاز می‌شود و به بحث از بین رفتن تعادل در رابطه متقابل میان انسان و بوم زیست‌های متعددی را که حیات ما بسته به آن‌هاست، می‌پردازد. اکنون اقتصاد جهانی به استخراج و بهره‌برداری فزاینده از منابع طبیعی، به‌ویژه سوخت‌های فسیلی به‌عنوان منبع ارزان تأمین انرژی می‌پردازد و این به‌نوعی، بر این پیش‌فرض استوار است که جریان انرژی ارزان قیمت همواره ادامه خواهد داشت و به‌تبع آن، رشد اقتصادی بی‌پایان که نوشداروی مشکلات است همچنان ادامه خواهد یافت. در برابر این رویکرد، تلاش‌هایی برای ایجاد جامعه‌ای پایدار و اقتصادی پایا آغاز

شده است که به جای پیشبرد منویات شرکت‌های عظیم چندملیتی، به دنبال یافتن راهی برای حل مشکلات توده‌های مردم بر اساس ایجاد رابطه‌ای متعادل با بوم ریست‌ها و منابع طبیعی و همبستگی اجتماعی میان مردم است. کتاب حاضر نمونه‌های متعددی از چنین تلاش‌هایی را که عمدتاً در چهارچوب تعاون مردمی انجام می‌شوند ارائه می‌کند. در اکثر موارد، این فعالیت‌ها به گونه‌ای سازمان یافته‌اند که نیازهای گروه‌های محروم را رفع کنند. از جمله می‌توان به تعاونی‌هایی که برای دسترسی خانواده‌های کم‌درآمد به مسکن، خوراک، و اعتبارات ارزان قیمت ایجاد شده‌اند اشاره کرد. ■

شناسایی فسادهای احتمالی در نظام سلامت

نویسنده | حسین جودکی

سال انتشار | ۱۳۹۶

◀ در این کتاب برخی مفاهیم و مداخلات مرتبط با مسئله فساد در نظام سلامت تشریح شده‌اند. هدف این کتاب بیشتر مفهوم‌سازی در خصوص فساد در نظام سلامت است تا تشریح تکنیکی ابزارها و مداخلات؛ زیرا به نظر می‌رسد مفهوم فساد در نظام سلامت آن‌چنان‌که باید درک نشده، در مورد آن زبان مشترکی وجود ندارد و نقش آن جدی گرفته نمی‌شود. عموماً چنین تصور می‌شود که مشکلات فعلی که به‌طور روزمره با آن‌ها دست‌به‌گریبان هستیم به دلیل مدیریت ضعیف یا فقدان دانش علمی موردنیاز به وجود آمده‌اند؛ اما درک چگونگی شکل‌گیری فساد نشان می‌دهد، در بسیاری مواقع، این فساد است که پشت سر ناکارایی و سوء مدیریت پنهان شده است.

کتاب در هشت فصل شکل گرفته است: فصل اول «تعریف فساد و مصادیق آن در نظام سلامت»؛ فصل دوم «چهارچوبی برای درک فساد در نظام سلامت و

راهکارهای مقابله با آن»؛ فصل سوم «ضرورت مقابله با فساد در نظام سلامت»؛ فصل چهارم «شناسایی، ردگیری و اندازه‌گیری فساد در نظام سلامت»؛ فصل پنجم «راهبردهای مقابله با انواع مصادیق فساد در نظام سلامت»؛ فصل ششم «ادغام راهبردهای مقابله با فساد در سیاست‌ها و برنامه‌های حوزه سلامت»؛ فصل هفتم «نقش سازمان تأمین اجتماعی در مقابله با فساد در نظام سلامت»؛ فصل هشتم «جمع‌بندی و نتیجه‌گیری». ■

راهنمای بین‌المللی سیاست اجتماعی و محیط‌زیست

 نویسنده | تونی فیتز پتریک

 مترجم | هرمز همایون پور

 سال انتشار | ۱۳۹۶

◀ این کتاب به خطرات مهیب و ویرانگری که تغییرات آب و هوایی را متوجه کرده زمین و ساکنان آن کرده است، می‌پردازد و ضمن شرح اقداماتی که دولت‌ها و نهادهای پیشرفته برای مقابله با این خطرات و پیشگیری از نابودی سیاره ما انجام دادند، بررسی می‌کند که نقش سیاست اجتماعی در این میان چیست و چگونه می‌تواند از پس تعارض و برخورداری برآید که الزامات بین اقدامات زیست‌محیطی و اجتماعی وجود دارد. به بیانی دیگر، کتاب وجوه تعارض و همسازی دو موضوع اصلی فراوری جامعه‌های بشری-یعنی سیاست اجتماعی و سیاست زیست‌محیطی- را از دیدگاه برخی کارشناسان بین‌المللی، ضمن توصیف اقداماتی که دولت‌ها انجام داده‌اند و تجربیات آ‌ها، بازمی‌گشاید.

در فصل اول کتاب مروری جامع بر رابطه موجود بین تغییرات اقلیمی و سیاست اجتماعی ارائه می‌شود. در فصل دوم کاهش تغییرات اقلیمی، از زاویه توزیع و انصاف

مورد بحث قرار می‌گیرد. در فصل سوم رهیافتی مفهومی نسبت به مقولات عدالت و انصاف، توزیع و فقر عرضه می‌شود و بعد به مرور طیفی از شواهد تجربی، عمدتاً در بریتانیا می‌پردازد. بخش اعظم کتاب از فصل چهارم به بعد به تحلیل داده‌ها و اطلاعات فراتر از بریتانیا می‌پردازد. در فصل پنجم پیامدهای مالیات‌های سبز بر سطوح نابرابری در اسکاندیناوی مورد بررسی قرار می‌گیرد. در فصل ششم به دامنه و حدودی می‌پردازد که سازمان‌های غیردولتی محیط‌زیست اروپا، توسط نظام سیاسی و سیاست‌گذاری نهادینه شده‌اند یا نشده‌اند. در فصل هفتم به بررسی اجماع واشنگتن بر آمریکای لاتین پرداخته می‌شود. در فصل هشتم یاسوکو کامه یاما مروی کوتاه بر سیاست‌های زیست‌محیطی و سیاست‌های اجتماعی در ژاپن بعد از جنگ جهانی دوم ارائه می‌کند. در فصل نهم، کارن بل، آنچه را که «اجماع اقتصادی مداوم» می‌خواند به چالش می‌کشد و در ادامه به دفاع از نظریه «تهدیه عدم رشد» می‌پردازد. در فصل دهم جولی. آل مک آرتور اقتصاد اجتماعی را در کانادا تحلیل می‌کند و حدودی را که این اقتصاد عملاً می‌تواند بدیلی برای سخت‌سری‌های نئولیبرال حکمرانی آن کشور، ارائه کند، بررسی می‌کند. نهایتاً در فصل یازده، کارن هو سی با تکیه بر داده‌های استرالیا به بررسی این موضوع می‌پردازد که استفاده از سازوکارهای بازار در سیاست زیست‌محیطی تا چه اندازه هم با مقولات درازمدت عدالت اجتماعی از نظر حقوق بشر و هم با مقولات کوتاه‌مدت‌تر برابری و انصاف در حوزه تخصیص و بهره‌برداری از منابع طبیعی تضاد دارد. در ادامه کتاب در بخش سوم بر تدوین و اجرای سیاست‌ها و اصلاحات سیاسی متمرکز می‌شود. و نهایتاً در فصل‌های پایانی کتاب در بخش چهارم، تلاش می‌شود تا خطرهایی را شناسایی کند که چالش‌های عمده زیست‌محیطی قرن بیست و یکم هستند و راهکارهای بدیلی برای این چالش‌ها و مشکلات ارائه می‌کند. ■

دایره المعارف کاربردی تجهیزات پزشکی

گردآوری و تألیف | فاطمه شجاعی

سال انتشار | ۱۳۹۶

این کتاب به معرفی تجهیزات نوین پزشکی، نحوه استفاده مطلوب از آنها، نحوه نگهداری و مخاطرات و مسائل و مشکلات کاربرد این تجهیزات می‌پردازد. تجهیزات پزشکی، به‌ویژه تجهیزات مصرفی و نیمه‌مصرفی، جزئی لاینفک از فرایندهای تشخیص و درمان بیماری‌ها بشمار می‌روند و سالیانه سهم قابل توجهی از هزینه‌های نظام سلامت کشور را به خود اختصاص می‌دهند.

با پیشرفت روزافزون علم و تکنولوژی، به تنوع و کاربردهای ملزومات پزشکی نیز افزوده می‌شود و از نقش‌های نوینی در این عرصه رونمایی می‌گردد. پیشگیری، پایش، تشخیص، تسکین و درمان بیماری‌ها، از جمله کاربردهای متنوع این تجهیزات هستند.

کیفیت و کارایی فعالیت‌های بهداشتی و درمانی، رابطه تنگاتنگی با کیفیت و ایمنی لوازم پزشکی پیدا کرده است. از یک سو، به دلیل تنوع و گوناگونی این محصولات، شاهد

افزایش مداوم تقاضا برای استفاده از ملزومات پزشکی و به تبع آن، افزایش هزینه‌ها در این بخش هستیم. لذا ضروری است برای تجویز، نگهداری و استفاده بهینه از این سرمایه بزرگ، تدابیر موثری اتخاذ گردد. از سوی دیگر، استفاده نابجا و نادرست از وسایل پزشکی، گاهی می‌تواند ایمنی بیماران را با مخاطرات جدی مواجه نماید.

کتاب حاضر نتیجه یکی از تحقیقات صورت گرفته در سازمان تأمین اجتماعی است. سازمان تأمین اجتماعی با دارا بودن حدود ۸۰ بیمارستان و کلینیک و ۲۷۵ مرکز درمانی سرپایی به عنوان دومین تولیدکننده خدمات درمانی در کشور شناخته می‌شود. به دلیل تنوع و حجم قابل توجه خدمات در حال ارائه در این مراکز، معاونت درمان سازمان، علاوه بر نظارت مستمر بر کیفیت این خدمات، توجه ویژه به مدیریت بهینه مصارف، استفاده صحیح و مناسب از وسایل و ملزومات پزشکی را به منظور حصول اطمینان از رعایت استانداردهای مربوطه و کاهش خطاهای احتمالی ناشی از استفاده نادرست از ابزار و وسایل پزشکی به عنوان یکی از اولویت‌ها مدنظر داشته و با هدف آگاهی بخشی و ارتقاء دانش و معلومات کاربران تدوین مجموعه‌ای در این زمینه را در دستور کار خود قرار داده است.

کتاب نتیجه تلاش‌های کارشناسان حوزه‌های مختلف (داروسازی، مهندسی تجهیزات پزشکی، علوم آزمایشگاهی، پرستاری، مامایی و اتاق عمل) شاغل در واحدهای ستادی معاونت درمان و مراکز درمانی تابعه سازمان تأمین اجتماعی است.

مطالب این مجموعه در ۱۴ فصل تنظیم شده است و بخش‌های مختلف آن شامل تعاریف، دسته‌بندی اقسام، تصاویر و شرح مختصر تجهیزات پرمصرف بخش‌های عمومی، بلوک زایمان، چشم، ارنولوژی، ارتوپدی، جراحی مغز و اعصاب، قلب و عروق، گوش و حلق و بینی، دندانپزشکی، آزمایشگاه، رادیولوژی، متعلقات پرمصرف دستگاه‌های پزشکی و همچنین ابزار ستهای جراحی است. ■

توسعه اشتغال پایدار؛ جلد اول: توسعه کسب و کار برای اشتغال پایدار

نویسندگان: علی ربیعی و عیسی
منصوری

سال انتشار: ۱۳۹۶

«سیاست اشتغال یک فرآیند هماهنگ و مرتبط است که همه مخالفان و ذی‌نفعان نقش‌آفرین را در تصمیم و اجرا برای رسیدن به اهداف اشتغال به هم پیوند می‌دهد. بیش و پیش از هر چیز، سیاست‌گذاری اشتغال از تعهد صریح سیاسی و سیاستی برای رسیدن به سطح مناسبی از اشتغال، آغاز می‌شود. مهم‌ترین نکته در فرآیند سیاست‌گذاری اشتغال، قرار گرفتن امر اشتغال در مرکز (و به عنوان هسته) همه سیاست‌های اقتصادی-اجتماعی است. اما بررسی سهم و نقش اشتغال در عرصه سیاسی و سیاستی جهان در دوره‌های مختلف به‌ویژه از سه دهه قبل به این سو، نشان می‌دهد اشتغال، محور یا یکی از مؤلفه‌های محوری سیاست‌ها نبوده است. بخش قابل‌ملاحظه‌ای از این جهت‌گیری را می‌توان متأثر از غالب شدن نگرش اقتصاد آزاد در دنیای سیاست‌گذاری اقتصادی در سطح جهان دانست. اما واقعیت امروز ایران و همین‌طور بسیاری از کشورهای

دیگر بیانگر آن است که بی‌ثباتی اقتصادی، مالی گرایی در عرصه اقتصاد و عدم تعادل در حوزه‌های اجتماعی و اقتصادی افزایش یافته و همه این‌ها باعث شده به‌تدریج توجه صاحب‌نظران مجدداً به سمت اشتغال و ضرورت توجه به آن به‌عنوان یک مسئله محوری، جلب گردد.

از این نظر و بنا بر اهمیت موضوع فوق، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در راستای شناسایی و بسط سازوکارهای مرفقی اشتغال و معرفی منابع غنی در این عرصه، انتشار کتاب حاضر را در دستور کار قرار داد. این کتاب شامل ۸ فصل با عناوین ذیل است: سیاست‌گذاری اشتغال، دینامیک کسب‌وکار و اشتغال، کسب‌وکار و اشتغال، زنجیره ارزش، توسعه سیستم کسب‌وکار، انتخاب رشته‌های هدف، مطالعه سیستم کسب‌وکار ۱، مطالعه سیستم کسب‌وکار ۲. ■

تاریخ درمان، پزشکی و بیمارستان‌ها در سلام و ایران جلد ۱ تا ۴

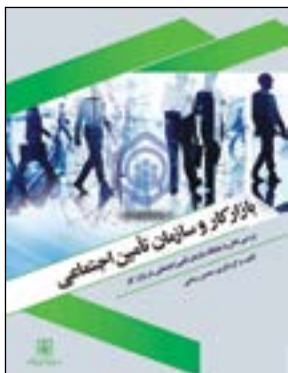
نویسنده | دکتر علی اکبر ولایتی

سال انتشار | ۱۳۹۶

◀ در جلد اول این مجموعه، که به پزشکی در ایران و در جهان اسلام در دوره‌های مختلف تاریخ می‌پردازد، پس از ارائه فصلی در باب باورهای موجود در تمدن‌های معروف جهان باستان در خصوص منشأ بیماری‌ها و شیوه‌های آیینی و غیر آیینی درمان آن‌ها، به پزشکی در ایران پیش از تاریخ تا آغاز دوره هخامنشی و پس از آن تا دوران ساسانیان و تأسیس آموزشگاه جندی‌شاپور پرداخته می‌شود.

جلد دوم این مجموعه، تاریخ مورد بحث را در جهان اسلام و نیز در ایران (از ظهور اسلام تا دوران یورش مغولان)، با معرفی بیمارستان‌های هر دوره تاریخی در بافت محیط اجتماعی آن دوره، و نیز معرفی پزشکان مشهور هر دوره، به همراه زندگینامه، آثار و بیان دیدگاه‌های آنان درباره بیماری‌ها و درمان‌های پیشنهادی

به تصویر می‌کشد.
جلد سوم این مجموعه، همان تاریخ را در دوره‌های مختلف، از آغاز حمله مغول تا پایان دوران زندیه بازگو می‌کند.
جلد چهارم به پزشکی در ایران معاصر، از دوره قاجار تا استقرار نظام جمهوری اسلامی ایران، و چگونگی شکل‌گیری پزشکی مدرن می‌پردازد. ■

بازار کار و سازمان تأمین اجتماعی

نویسنده | محسن ریاضی

سال انتشار | ۱۳۹۶

هدف اصلی این کتاب، یافتن پاسخ برای این پرسش بوده است که آیا قوانین، مقررات و سیاست‌های سازمان تأمین اجتماعی ضد تولید و اشتغال‌زایی در بازار کار است؟ برای رسیدن به پاسخ درست، نظرات موافق و مخالف بر اساس آمار و اطلاعات و مبانی علمی مطرح شده در این زمینه، مورد کنکاش قرار گرفته است. بررسی اثرات متقابل بازار کار و تأمین اجتماعی بر یکدیگر، سیاست‌های تأمین اجتماعی در بازار کار و اثرات اشتغال‌زایی آن‌ها، عوامل مؤثر بر ایجاد اشتغال و جایگاه سازمان تأمین اجتماعی در از دیگر اهداف تدوین این کتاب بوده است. دو بخش اصلی این پژوهش شامل «مبانی نظری» و «مبانی تجربی» به شرح ذیل است.

مبانی نظری تحقیق به «چگونگی تأثیرگذاری سازمان تأمین اجتماعی بر بازار کار از طریق نهادهای بازار کار»، «چگونگی تأثیرگذاری سازمان تأمین اجتماعی بر عرضه

و تقاضای نیروی کار»، «هزینه‌های مبادلاتی تأمین اجتماعی برای کارفرمایان»، «جایگاه بیمه‌های اجتماعی و حمایت‌های اجتماعی در بازار کار»، «اثرات متقابل بازار کار و سازمان تأمین اجتماعی بر یکدیگر»، «مطالعات انجام‌شده در زمینه عوامل مؤثر در ایجاد اشتغال» و «نقش و جایگاه سازمان تأمین اجتماعی» می‌پردازد. همچنین چگونگی شکل‌گیری عرضه و تقاضای نیروی کار در اقتصاد و عوامل مؤثر بر عرضه و تقاضای نیروی کار و چگونگی تأثیرگذاری سازمان تأمین اجتماعی بر این عوامل را مورد بررسی قرار می‌دهد.

در بخش تجربی نیز به مواردی از قبیل بررسی تحولات «بازار کار کشور»، «جایگاه سازمان تأمین اجتماعی در برنامه‌ها و سیاست‌های اشتغال‌زایی کشور»، «بررسی نظریه ضد اشتغال‌زا بودن سازمان تأمین اجتماعی» و «سیاست‌های اشتغال‌زایی و پایداری مالی سازمان تأمین اجتماعی» می‌پردازد. در این راستا، ابتدا تحولات بازار کار و روند مشاهده شده در آن در دو بعد عرضه و تقاضا مورد بررسی قرار می‌گیرد. بررسی روندها و نسبت‌های جمعیتی و بازار کار در ایران از جمله عرضه و تقاضای نیروی کار و نیز نرخ بیکاری در دوره زمانی ۹۰ - ۱۳۳۵ مهم‌ترین مبحث این بخش را به خود اختصاص می‌دهد.

بررسی نقش و جایگاه سازمان تأمین اجتماعی در سیاست‌های اشتغال‌زایی، بخش بعدی این کتاب تشکیل می‌دهد. در این فصل در ابتدا سیاست‌های اشتغال‌زایی اتخاذ شده در برنامه‌های پنج‌ساله توسعه کشور قبل و بعد از انقلاب مورد بررسی قرار می‌گیرد، سپس به جایگاه سازمان تأمین اجتماعی در سیاست‌های مذکور پرداخته شده است. راهکارهای اشتغال‌زایی مرتبط با سازمان تأمین اجتماعی در تدوین برنامه‌ها و سیاست‌های موجود و قوانین و مقررات دائمی کشور، از دیگر مباحث این فصل است. ■

آینده طرح‌های بازنشستگی چندلایه

تألیف و ویرایش | لانس بوبنبرگ،
کاسپر یون ایویک و ادوستر هاوت

مترجم | رضا غزال

سال انتشار | ۱۳۹۶

◀ این کتاب منبع مناسبی جهت طراحی، تعدیل و یا بهبود نظام‌های بازنشستگی کشور است در حال حاضر بسیاری از صندوق‌های بازنشستگی کشور با مشکلات فراوانی همچون کمبود نقدینگی مواجه بوده و به بیانی ورشکسته هستند. با این وجود هنوز تغییرات و اصلاحات لازم و کافی در رابطه با صندوق‌های بازنشستگی کشور صورت نگرفته است. کتاب حاضر با استفاده از تجربه کشور هلند که بر طبق نظر کارشناسان از ساختار و عملکرد بهتری در مقایسه با سایر کشورهای توسعه‌یافته برخوردار بوده است، این فرصت را به سیاست‌گذاران و متصدیان کشورمان می‌دهد تا از تجارب هلند و همچنین سایر کشورهای مطرح شده در کتاب در جهت اصلاح و بهبود وضعیت صندوق‌های بازنشستگی، به‌طور خاص، و نظام بازنشستگی کشوری به‌طور عام، استفاده نمایند.

کتاب حاضر دربرگیرنده چهار بخش است: بخش نخست تحت عنوان «نظام‌های بازنشستگی چندلایه»، عملکرد نظام‌های بازنشستگی چندلایه را در مرکز بحث قرار داده و اثرات احتمالی روندهای فراگیر در اقتصاد جهانی و بحران اقتصادی را مورد ارزیابی قرار می‌دهد.

بخش دوم کتاب «توزیع و تقسیم بین نسلی ریسک» را به‌عنوان یکی از عملکردهای اساسی هر سیستم بازنشستگی در مرکز بحث قرار می‌دهد. این بخش عملکرد صندوق‌های بازنشستگی و دولت را مورد بحث قرار داده، نقش انواع مختلف اوراق قرضه شاخص بندی شده را ارزیابی نموده و سعی در کشف اثرات باز توزیعی صندوق‌های بازنشستگی و دولت را برای تعدادی از شوک‌های کلان اقتصادی می‌نماید.

بخش سوم کتاب با عنوان «صندوق‌های بازنشستگی و برنامه‌ریزی مالی طی چرخه عمر» بر دو موضوع شامل فقدان عزم راسخ و دانش مالی بیمه‌گذاران طرح‌های بازنشستگی افراد و سیاست‌های بهینه بازنشستگی در مرحله صرف ثروت بازنشستگی تمرکز دارد.

بخش پایانی کتاب تحت عنوان «آینده نظام‌های بازنشستگی چندلایه» سعی در کشف اثر روندها و بحران‌ها بر سیاست‌های بهینه بازنشستگی و رابطه بین عملکردها و لایه‌های طرح‌های مختلف بازنشستگی دارد. ■

افول بازنشتگی سنتی

نویسنده | جورج ا. مکنزی

مترجم | وحید میره بیگی

سال انتشار | ۱۳۹۶

❏ کتاب حاضر، بر چالش‌های پیش‌روی نظام‌های بازنشتگی و کمرنگ شدن نقش بازنشتگی سنتی (DB) تمرکز دارد و به منظور یافتن پاسخی برای پرسش‌های اساسی خویش به مطالعه تطبیقی اقتصاد ده کشور مهم پرداخته است. کتاب سه هدف اصلی را دنبال می‌کند. نخست اینکه عواملی که سبب افول طرح‌های بازنشتگی سنتی می‌شوند را تا حد امکان به‌نحو کامل تبیین می‌کند و دوام و ماندگاری این طرح‌ها در بخش عمومی را توضیح می‌دهد. دومین هدف، پیشنهاد اصلاحاتی است که ریسک‌های بازنشتگی کارگران بخش خصوصی و احتمالاً بخش عمومی را کاهش می‌دهد؛ منظور ریسک‌هایی است که به دلیل افول طرح‌های بازنشتگی سنتی پدید آمده‌اند. اصلاحات در بخش خصوصی به هدف احیای بازنشتگی سنتی - اگر ممکن باشد- به دنبال ایجاد انواع دیگری از طرح‌های بازنشتگی سنتی است که بتواند همان قدر حمایت مناسب را ارائه دهد. یا

شکل‌های دیگری از طرح‌ها را به وجود آورد که ویژگی‌های ارزشمند مستلزم احیای بازنشستگی سنتی را حفظ کند، ویژگی‌هایی که احتمال احیای آن توسط طرح‌های جایگزین کم است. اصلاحات بخش عمومی می‌توانند به‌عنوان روش‌هایی در نظر گرفته شوند که در آن‌ها بازنشستگی بخش عمومی باید بر شالوده مالی بی‌نقصی استوار گردد. سومین هدف، مرور برخی از نوآوری‌ها در طرح‌های لایه اول است؛ به‌ویژه اصلاحات سوئدی به تشریح، مورد بحث قرار گرفته است.

فصول کتاب در دو بخش گروه‌بندی شده‌اند. بخش اول شامل پنج فصل است که زمینه تاریخی بازنشستگی کارفرما-پشتیبان و ویژگی‌های اساسی ساختاری این بازنشستگی‌ها در ده کشور منتخب را مطرح می‌کند، اقتصاد طرح‌های بازنشستگی کارفرما-پشتیبان را مرور می‌کند و مناقشات اخیر در حسابداری، سرمایه‌گذاری و تأمین مالی آنها را تحلیل می‌کند، به مسائل کلیدی تنظیم‌گری طرح‌ها و مسائل خاص بازنشستگی‌های کارفرما-پشتیبان بخش عمومی می‌پردازد. بخش دوم حاوی سه فصل بوده و با تحلیل تغییراتی که اخیراً در نقش بازنشستگی‌های مزایای معین پدید آمده آغاز می‌شود. این فصل به تبیین اینکه چرا نقش این بازنشستگی‌ها در برخی کشورها به‌شدت در حال کمرنگ شدن است و در برخی کشورها خیر، کمک می‌کند. سپس با دستور کار اصلاحات جامع طرح‌ها به مقابله برمی‌خیزد و با خلاصه‌ای از یافته‌های اصلی کتاب و برخی پیشنهادات پایان می‌پذیرد.

یافته‌ها و ایده‌های کتاب برای پژوهشگران و سیاست‌گذاران از چند لحاظ ارزشمند است. نویسنده تلاش کرده به تناسب موضوع، بر عوامل اقتصادی (مانند عملکرد بازار)، اجتماعی (مانند نقش اتحادیه‌ها و گروه‌های اجتماعی)، سازمانی - مقرراتی (مانند چهارچوب تنظیم‌گری)، جمعیت‌شناختی (سال‌مندی) و مهارتی - فردی (مانند فراست مالی و دوراندیشی) را در نظر داشته باشد. همچنین با مرور تجربه کشورهای مختلف، نشان داده است که از سویی، علی‌رغم مشکلات بازنشستگی DB، دست شستن از آن تا چه اندازه می‌تواند ریسک‌افزا باشد و از سوی دیگر اقدام به اصلاح این طرح‌ها با چه دشواری‌ها و پیچیدگی‌هایی روبه‌رو است. ■

اصول و مبانی بیمه‌های اجتماعی

گردآوری و تألیف | علی اخوان بهبهانی

سال انتشار | ۱۳۹۶

این کتاب همانطور که از عنوان آن پیدا است به مبانی و اصول بیمه‌های اجتماعی، تعریف مفاهیم این حوزه، مبانی نظری و تاریخچه شکل‌گیری بیمه‌های اجتماعی می‌پردازد. در این کتاب مباحث پایه بیمه‌های اجتماعی، تجربه کشورهای پیشرفته و همچنین تجربه خاص ایران مطرح شده است. این روزها مباحث زیادی در حوزه سیاست‌گذاری و همچنین در حوزه عمومی در مورد ضرورت اصلاح تأمین اجتماعی و همچنین نقش آن در توسعه، مطرح شده است. این در حالی است که، ایده‌هایی که در این حوزه مطرح می‌شوند؛ گاهی نه تنها مسائل و مشکلات بیمه‌های اجتماعی را حل نمی‌کنند، بلکه مشکلاتی را هم به آن اضافه می‌کنند. دلیل اصلی این امر عدم آشنایی سیاست‌گذاران و تصمیم‌گیران با مسائل این حوزه است. کتاب حاضر با شناسایی این مسئله سعی کرده است تا به شکلی جامع امکان آشنایی خواننده‌ها با مسائل بیمه‌ای را فراهم کند و تمامی حوزه‌های آن را پوشش

دهد. تاکنون کتاب‌های زیادی در مورد مباحث مختلف بیمه‌های اجتماعی منتشر شده است. کتاب حاضر نیز به نوعی مباحث مهم این حوزه را پوشش می‌دهد. تأمین اجتماعی به عنوان یک نیاز بشری در سراسر جهان مورد استفاده قرار می‌گیرد و زندگی اکثر انسانها، به نوعی تحت تأثیر آن قرار گرفته است. تأمین اجتماعی به مفهوم کنونی خود حاصل یک روند تاریخی طولانی است. این روند با احساس نیاز انسان به امنیت اقتصادی در رویارویی با خطرات اجتماعی آغاز شد و به تدریج در طی قرون و اعصار با تغییرات اوضاع اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فکری جوامع انسانی متحول شد تا به وضع کنونی خود رسید و همچنان نیز در حال تغییر است. بر این اساس نظام‌های تأمین اجتماعی متفاوتی در کشورهای مختلف شکل گرفته است که هرچند از لحاظ مقررات و دامنه شمول، تفاوت‌هایی با هم دارند، اما از نظر اصول، عملکرد و تعهدات و مزایا تا حد زیادی به یکدیگر شباهت دارند و از الگوهای تقریباً مشخصی تبعیت می‌کنند که هر نوع سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری در این حوزه نیازمند درک و فهم این الگوها است.

نیاز بشری و اهمیت تأمین اجتماعی از یکسو و چالش‌های موجود در این حیطه و بحران‌های ناشی از ناکارآمدی صندوق‌های بازنشستگی از سوی دیگر، این ضرورت را ایجاد کرده است که اصول و مفاهیم تأمین اجتماعی همراه با زمینه‌های تاریخی و تجارب مختلف در این زمینه بیشتر مورد بررسی قرار گیرد.

با توجه به این مسئله، هدف اصلی این کتاب، آشنایی خواننده با مفاهیم کلیدی و اساسی بیمه‌های اجتماعی (به عنوان یکی از مؤلفه‌های تأمین اجتماعی) و همچنین مفهوم تأمین اجتماعی است. در کتاب پیش رو سعی شده است در چهار فصل ضمن آشنایی مختصر با تعریف، مفاهیم و تاریخچه تأمین اجتماعی، به مبانی نظری تأمین اجتماعی، بستر اقتصادی نظام تأمین اجتماعی، نظام‌های چندلایه تأمین اجتماعی و اصول و مبانی تأمین اجتماعی از دیدگاه اسلام پرداخته شود. ■

اصول تأمین اجتماعی

گردآوری | دپارتمان تأمین اجتماعی،

دفتر بین‌المللی کار

مترجمان | علی‌ماهر، حسین مشیری تبریزی

سال انتشار | ۱۳۹۶

«تأمین اجتماعی» بر دو معنای عام و خاص دلالت دارد. در معنای عام، تأمین اجتماعی حوزه‌های حمایتی و بیمه‌ای را دربرمی‌گیرد و در معنای خاص صرفاً شامل بیمه‌های اجتماعی است. بیمه اجتماعی مهم‌ترین سازوکار همبستگی اجتماعی در جوامع مدرن به‌شمار می‌آید که ظرفیتی را برای ائتلاف صنفی و طبقاتی فراهم می‌کند. بیمه اجتماعی شرايطی را فراهم می‌کند تا گروه‌های مختلف اجتماعی، مخاطرات شغلی و اجتماعی خود را با هم سهیم شوند. از این‌رو، صندوق‌ها و سازمان‌های بیمه‌ای سازوکارهایی اجتماعی برای پوشش‌دادن مخاطرات نیروی کار بوده است. در دوران جدید، با توجه به تغییرات جمعیتی، تغییر در ترکیب مشاغل، بروز و نمود مخاطرات جدید، و مواردی از این دست، به‌تدریج دامنه فراگیری نظام بیمه‌ای از مشاغل دستمزدی به مشاغل غیردستمزدی نیز گسترش یافته است. بدین‌معناکه در دهه‌های اخیر نظام

بیمه‌ای تلاش دارد تا با ادغام تمام نیروی کار پیامدهای منفی ناشی از انواع دوگانگی‌های بازار کار را پیشگیری و جبران کند. در این راستا، درک جایگاه و اهمیت نظام بیمه‌ای در لایه‌های مختلف جامعه و ارتباط آن با حیات اجتماعی افراد و خانواده‌ها بسیار ضروری است.

مؤسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی در راستای مأموریت‌های خود در زمینه گفت‌وگو، دانش‌افزایی، و بسط ادبیات حوزه رفاه و تأمین اجتماعی ترجمه کتاب‌های متعددی را در دستور کار قرار داده است. کتاب حاضر که از مجموعه متون راهنمای سازمان بین‌المللی کار در زمینه نظام تأمین اجتماعی است، مبتنی بر بخش رسمی اقتصاد تدوین شده است و به اهتمام آقایان علی ماهر و حسین مشیری ترجمه شده است. در این کتاب ضمن بحث از چستی تأمین اجتماعی و بررسی دامنه اقدام آن، درباره گروه‌های هدف تأمین اجتماعی و مخاطرات شغلی تحت پوشش این نظام، تأمین مالی طرح‌های بیمه‌ای، و نحوه اداره تأمین اجتماعی بحث می‌شود. امید است این کتاب مورد استقبال و استفاده دانشجویان و دانش‌پژوهان این حوزه قرار گیرد. ■

نظام‌های مستمری در ۵۳ کشور جهان

نویسنده | ادوارد وایت هاوس

مترجمان | ندا شعرباف شعار، سمیره

احمدی، پگاه فرزین پور

سال انتشار | ۱۳۹۵

◀ کتاب چشم‌اندازی بر نظام‌های مستمری در ۵۳ کشور جهان، چکیده‌ای از وقایعی است که تحلیل جامعی را در مورد نظام‌های درآمدی بازنشدگی در سراسر دنیا برای اطلاع‌رسانی بیشتر به سیاست‌گذاران ارائه می‌دهد. رابرت هولزمن، رئیس بخش تأمین اجتماعی بانک جهانی، و مارک پیرسون، سرپرست سیاست‌های اجتماعی سازمان همکاری‌های اقتصادی و توسعه، این گزارش را ارائه داده‌اند. این کتاب گزارشی است که سازمان همکاری‌های اقتصادی و توسعه در سال ۲۰۰۵، با عنوان نگاهی به نظام‌های مستمری: سیاست‌های دولتی در کشورهای عضو به چاپ رساند. این کتاب، علاوه بر کشورهای مذکور، به بررسی نظام‌های مستمری در ۲۳ کشوری که عضو این سازمان نیستند نیز می‌پردازد. این کشورها از میان مناطق مختلف دنیا انتخاب شده‌اند: اروپای شرقی و آسیای مرکزی، آمریکای لاتین و کارائیب، خاورمیانه و شمال آفریقا

ازجمله این مناطق هستند. حدود یک‌چهارم جمعیت دنیا و ۵۸ درصد کارگرانی که در سراسر دنیا به‌صورت رسمی تحت پوشش نظام‌های بیمه‌ای قرار دارند در این کشورها قرار گرفته‌اند. در این کتاب، نظام مستمری کشورهای مختلف به‌تفصیل ذکر شده است و تمامی عناصر نظام‌های درآمد بازنشستگی ازجمله مزایای مبتنی بر آزمون استطاعت مالی، مستمری‌های پایه و طرح‌های مستمری مبتنی بر درآمد بخش دولتی و طرح‌های مستمری اجباری بخش خصوصی به تفکیک بیان شده‌اند. کتاب به بررسی جزئیات سازمانی، اجزا و قوانین بخش‌های مختلف نظام درآمد بازنشستگی می‌پردازد. این اجزا به دنبال پرسش‌های زیر مطرح می‌شوند: تحت پوشش قرار گرفتن افراد در طرح‌های مستمری چگونه برنامه‌ریزی می‌شود؟ چه فرضیاتی در این خصوص وجود دارند؟ فرضیات پایه ممکن است به نفع همه افراد نباشد، اما اهمیت الگوی نظام‌های مستمری از این‌روست که ارزش این متغیرها ممکن است تغییر کند. در بخش دیگری از این کتاب، نتایج اصلی و تجربی مطرح شده‌اند، ازجمله شرایط آتی احراز مستمری برای کارگران کنونی با سطوح درآمدی متفاوت. در این بخش شاخص نرخ جایگزینی به‌عنوان مبنای تعیین شده است که تعریف آن به این صورت است: شرایط احراز مستمری انفرادی به‌عنوان بخشی از درآمدهای انفرادی در زمان اشتغال. در بخش دیگر نیز به بیان نقش مهم مالیات بر درآمدهای شخصی و حق بیمه‌های تأمین اجتماعی در تعیین درآمد سالمندان پرداخته شده است. همچنین، میزان خالص نرخ جایگزینی (که همان میزان خالص مالیات‌ها و یا حق بیمه به نسبت درآمدهاست) نیز بیان شده است. کتاب در بخش سوم نیز به بیان نتایج تجربی و تبیین ارتباط میان شرایط احراز مستمری و درآمد کاری افراد می‌پردازد. تحلیل فوق بر تفاوت‌های کلیدی نظام‌های درآمد بازنشستگی کشورهای مختلف تأکید می‌کند. علاوه بر این، تغییر درآمدهای مستمری ازجمله اصلاحات اخیر در بسیاری از نظام‌های درآمد بازنشستگی کشورها بوده است. ■

اسناد سیاستی نظام تأمین اجتماعی چندلایه کشور

گردآوری و تدوین | اسماعیل گرجی پور

سال انتشار | ۱۳۹۵

◀ کشورهای زیادی الگوهای چندلایه نظام تأمین اجتماعی را به منظور ارتقای کمیت و کیفیت تأمین اجتماعی اجرا کرده‌اند. در ایران نیز، با توجه به چالش‌هایی که در نظام تأمین اجتماعی کشور وجود داشت، در ماده ۲۷ قانون برنامه پنجم توسعه کشور طراحی و استقرار نظام تأمین اجتماعی چندلایه مورد توجه قرار گرفت. اهم مزایای استقرار نظام تأمین اجتماعی چندلایه عبارت‌اند از: تخصصی کردن حوزه‌های امدادی، حمایتی و بیمه‌ای مبتنی بر تفکیک و تمایز امور و تقسیم کار؛ سطح‌بندی و اولویت‌بندی خدمات و پوشش (سطح‌بندی خدمات و پوشش بر اساس میزان نیاز، توانمندی و مشارکت)؛ ایجاد عدالت در دسترسی به خدمات و پوشش به‌ویژه در سطح پایه؛ تمرکز حمایت‌ها و کمک‌های مالی دولت در لایه حمایتی و پس‌از آن سطوح نیمه حمایتی؛ ساماندهی لایه بیمه‌ای در حداقل دو سطح بیمه‌های فراگیر و بیمه‌های اجباری در جهت توسعه شمول

آن به تمامی خانوارها با اولویت شاغلین؛ اصلاح ساختار سازمانی لایه بیمه‌ای در جهت همسویی، یکپارچگی، وحدت رویه و افزایش کارآمدی؛ طراحی بیمه اجتماعی فراگیر خاص شاغلین کم‌درآمد غیر مزد و حقوق‌بگیر و غیررسمی که حدود شش میلیون نفر هستند و با احتساب افراد تبعی آن‌ها جمعیتی بالغ بر حدود بیست میلیون نفر را تشکیل می‌دهند؛ جلوگیری از تحمیل قوانین حمایتی بر صندوق‌های بیمه‌گر؛ ممانعت از سرریز بار مالی مضاعف بر دوش دولت؛ ساماندهی و سطح‌بندی لایه حمایتی با رویکرد به توانمندسازی و پوشش بیمه‌ای جامعه هدف و تقلیل تدریجی کمک‌های مستقیم؛ و استانداردسازی بیمه‌های تکمیلی از طریق تصویب و ابلاغ نمونه قراردادهای فردی و گروهی و ضوابط یکسان برای همه (در جهت افزایش اعتماد و تضمین حقوق متقابل).

در این راستا، اسناد سیاستی نظام تأمین اجتماعی چندلایه کشور با تلاش کارشناسان و صاحب‌نظران کشور در این حوزه تهیه و تدوین شد. در کتاب حاضر این اسناد به همراه پیوست‌ها گردآوری شده‌اند. این کتاب در شش بخش ساماندهی شده است. در بخش اول روش‌شناسی سند سیاست‌گذاری تبیین شده است و پس‌از آن، اسناد سیاستی نظام تأمین اجتماعی چندلایه در ایران ارائه شده‌اند. به‌طور مشخص، الگوی کلان نظام تأمین اجتماعی چندلایه در ایران به‌عنوان سند اول مطرح شده است. سپس، سند سیاستی لایه مساعدت اجتماعی، سند سیاستی لایه بیمه اجتماعی پایه و تکمیلی، سند سیاستی نظام تأمین اجتماعی چندلایه در حوزه بیمه اجتماعی سلامت و سند سیاستی شناسایی خانوارها و تشکیل پایگاه اطلاعات اقتصادی خانوارها به ترتیب تبیین شده‌اند. ■

آزادی مالی برای حمایت اجتماعی

گردآوری و ویراستاری | سازمان
بین‌المللی کار

مترجم | جعفر خیرخواهان

سال انتشار | ۱۳۹۵

◀ بسیاری بر این باورند که هزینه‌های حمایت اجتماعی از توان مالی جامعه خارج است یا اینکه در دوره‌های تعدیل اقتصادی چاره‌ای به‌جز کاهش مخارج دولتی نیست. اما حتی در فقیرترین کشورها گزینه‌های دیگری نیز وجود دارد. این کتاب طیفی از گزینه‌ها را ارائه می‌دهد که به‌منظور گسترش آزادی عمل مالی و ایجاد منابع جهت سرمایه‌گذاری‌های اجتماعی می‌توان مورد بررسی قرار داد. این گزینه‌ها عبارت‌اند از: (۱) باز تخصیص مخارج عمومی؛ (۲) افزایش درآمدهای مالیاتی؛ (۳) گسترش پوشش تأمین اجتماعی و درآمد حاصل از حق بیمه؛ (۴) مذاکره جهت دریافت کمک و پرداخت‌های انتقالی؛ (۵) حذف جریانات مالی غیرقانونی؛ (۶) استفاده از ذخایر مالی و ارزی؛ (۷) استقراض یا استمهال بدهی موجود؛ و (۸) اتخاذ یک چهارچوب برای اقتصاد کلان مناسب‌تر. تمام گزینه‌های تأمین مالی که در این کتاب توصیف می‌شود از پشتیبانی

بیانیه‌های سیاست‌گذاری سازمان ملل و نهادهای مالی بین‌المللی برخوردار است. دولت‌ها در سرتاسر جهان چندین دهه است که این گزینه‌ها را به کار می‌برند، و طیف وسیعی از گزینه‌های درآمدی را از خود نشان می‌دهند. در این کتاب تجربه این کشورها و تدابیری که به کار بسته‌اند تشریح شده است و منابع خوبی را برای برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری در این زمینه به دست می‌دهد. ■

بیمه و تأمین مالی مراقبت‌های سلامت

نویسنده | فرانچسکو پائولوچی

مترجم | حکیمه مصطفوی

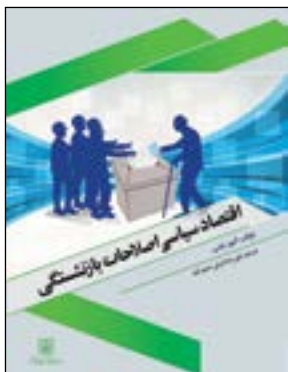
سال انتشار | ۱۳۹۵

◀ علی‌رغم رشد سریع مطالعات اقتصادی مربوط به تعامل میان برنامه‌های تأمین مالی مراقبت‌های سلامت، این موضوع هنوز در صدر توجهات قرار دارد. این کتاب به دنبال مشارکت در ادبیات مربوط به تأمین مالی مراقبت‌های سلامت و بیمه‌ها است تا از این طریق رویکردهایی در مورد چهارچوب بیمه‌های تکمیلی، بیمه پایه سلامت و برنامه‌های تأمین مالی ارائه دهد.

این کتاب حاوی مطالب ارزشمندی است؛ زیرا بیمه تکمیلی سلامت به‌عنوان جایگزینی برای تأمین مالی مشارکتی که به‌طور کارآمد باعث افزایش کارایی و حق انتخاب مشتریان می‌گردد و از سوی سیاست‌گذاران و تحلیل‌گران سلامت موردتوجه قرار گرفته است. به‌عبارت‌دیگر امروزه رقابت در بازارهای بیمه تکمیلی سلامت به‌عنوان ابزاری برای رسیدن به افزایش کارایی و حق انتخاب مشتریان موردتوجه است. البته ممکن است وابستگی فزاینده به بازارهای رقابتی و آزاد برای

بیمه تکمیلی سلامت، دسترسی به آن را برای گروه‌های آسیب‌پذیر کاهش دهد. علت آن است که رقابت باعث می‌شود بیمه‌گران بر اساس میزان مخاطره‌پذیری افراد، حق بیمه‌های متفاوتی برای آن‌ها تدوین نمایند. این راهبردها ممکن است باعث تعیین حق بیمه‌های بالا یا حتی عدم پوشش گروه‌های آسیب‌پذیر و با مخاطره بالا گردد.

این کتاب نتیجه تحقیقات نویسنده در فاصله سال‌های ۲۰۰۲ تا ۲۰۰۷ است؛ یعنی زمانی که به‌عنوان دانشجو روی پایان‌نامه مقطع دکترای خود با عنوان «تدوین برنامه‌های تأمین مالی مراقبت‌های سلامت پایه و تکمیلی: پیامدهای آن بر کارایی و تأمین مالی» در دپارتمان مدیریت و سیاست‌گذاری سلامت دانشگاه ارازموس روتردام مشغول مطالعه بوده است. هدف این کتاب، تدوین یک چهارچوب نظری نو و قوی برای تحلیل مفاهیم اقتصادی است تا از این طریق طرحی مناسب برای برنامه‌های بیمه و تأمین مالی مراقبت‌های سلامت طراحی نماید و همچنین زمینه را برای تحلیل تجربی کارایی و هزینه اثربخشی تعاملات پیچیده میان منابع مالی بیمه پایه و بیمه تکمیلی فراهم نماید. ■

اقتصاد سیاسی اصلاحات بازنشتگی

نویسنده | اولیور پامپ

مترجم | علیرضا اشرفی احمدآباد

سال انتشار | ۱۳۹۵

این کتاب با اتکا به تحقیقات موجود در زمینه نظام‌های بازنشتگی و اصلاح آن‌ها قصد دارد ابتدا مدل‌های اقتصاد سیاسی فعلی را بررسی کند که نشان می‌دهند سیاست بازنشتگی بیشتر یک مسئله سیاسی است. سپس اثبات می‌کند که هرگونه اصلاح در بازنشتگی تا حدود زیادی تغییر در سیاست باز توزیع است. در ادامه و در مهم‌ترین بخش این کتاب یک مدل اقتصاد سیاسی برای نظام بازنشتگی ابداع می‌کنیم که به‌طور مشخص سلايق سیاسی گروه‌های سنی مختلف و همچنین برخی از مشوق‌های سیاسی پایه ناشی از اندازه نظام بازنشتگی و جو سیاسی را لحاظ می‌کند؛ از این‌رو، سیاست بازنشتگی با توجه به توازن مالی با سایر محصولات سیاست عمومی بررسی می‌شود. مدل ساده به وجود آمده که نسل‌های مختلف در آن همپوشانی دارند، امکان به دست آوردن آسان سلايق سیاسی در گروه‌های مختلف سنی را فراهم می‌کند. باین‌حال، هنگام تحلیل

چشم‌انداز اصلاح بازنشستگی، این به‌تنهایی کافی نیست؛ چراکه سلايق سياسي را بايد از طريق فرايند انتخابات جمع‌آوري كرد.

آثار موجود درزمينه اقتصاد سياسي اين فرايند جمع‌آوري را بيشتر با اين فرض تحليل كرده‌اند كه يك نظام دموكراسي مستقيم با همه‌پرسی از مردم وجود دارد يا تنها شرايط دموكراسي نيابتي را تحليل كرده‌اند، بي‌آنكه تأثير انواع مختلف نظام‌هاي انتخاباتي را لحاظ كنند. اين كتاب قصد دارد اين كمبود را برطرف كند. با توجه به سنت تحقيقاتي موجود در اقتصاد سياسي، اين كتاب سعي دارد با تمرکز بر سلايق سياسي رأي‌دهندگان و شيوه جمع‌آوري اين سلايق از طريق نهادهای انتخاباتی داخلی يك تحليل نظري ارائه دهد. اين تمرکز امكان بررسي حالت‌هاي مختلف از لحاظ امكان پذيري و سمت‌وسو اصلاح بازنشستگی را فراهم مي‌كند. در نهايت، برخي از فرضيات به‌دست‌آمده از اين مدل، به شكل موقت با استفاده از داده‌هاي نظرسنجي از ۲۱ کشور با استفاده از برنامه بين‌المللي نظرسنجي اجتماعي آزموده مي‌شوند. ■

راهنمای عملی پژوهش و سیاست‌گذاری در حوزه تأمین اجتماعی

گردآوری | اتحادیه بین‌المللی
تأمین اجتماعی (ایسا)

مترجم | رضا امید

سال انتشار | ۱۳۹۵

◀ کتاب حاضر به چگونگی انتقال و پیاده‌سازی نتایج پژوهش در حوزه سیاست‌گذاری می‌پردازد. در این کتاب با بیان شواهدی از تجربه کشورهای در حال توسعه این موضوع بررسی شده است. نویسندگان کتاب سعی کرده‌اند با درک موقعیت سیاست‌گذاران و سازمان‌ها در مواجهه با مسائل مختلف، انواعی از تکنیک‌های کمی و کیفی پژوهش را متناسب با مسائل تخصصی این حوزه بیان کنند. برای پژوهش‌های خاص سیاست‌گذاری مناسب است و آموخته‌های بسیاری برای سیاست‌گذاران فراهم می‌کند.

در بخش اول کتاب به این موضوع پرداخته می‌شود که چگونگی میزان اثرگذاری پژوهش به شیوه به کار بستن و شیوه انتقال نتایج پژوهش بستگی دارد. به‌روز شدن پیوسته، در موقعیت‌های مختلفی نظیر اصلاح در نظام تأمین اجتماعی، اجرای سیاست‌ها، پیشرفت‌های اداری، و گسترش پوشش، الزامات و ضرورت‌هایی به همراه دارد. از این‌رو، ساختن یک چهارچوب عمل واحد امری ضروری است که به سازمان‌های تأمین

اجتماعی کمک می‌کند تا عملکرد سازمان را بهبود ببخشند و نتایج مورد انتظار برنامه را به دست آورند.

در بخش دوم کتاب توضیح می‌دهد که رابطهٔ سیاست‌گذاری و پژوهش در سازمان‌های تأمین اجتماعی چگونه است.

بخش سوم مراحل مختلف مدیریت فرایند پژوهش را بررسی می‌کند. سازمان باید بداند چگونه می‌تواند خود را با کل فرایند طراحی و پیشبرد پژوهش و به‌کارگیری یافته‌های آن انطباق دهد. این انطباق به‌نوبهٔ خود سازمان را نسبت به مفید بودن خروجی‌های پژوهش و در نتیجه مصرف بهینهٔ منابع مالی پژوهش مطمئن می‌سازد. بخش چهارم کتاب فنون پژوهش آماری در تأمین اجتماعی را توضیح می‌دهد؛ شامل شاخص‌ها و نظام داده‌ها، طبقه‌بندی‌های مختلف داده‌های مورد نیاز و تکنیک‌های گردآوری و ذخیرهٔ داده‌ها. طراحی، مدیریت، نظارت و اصلاح نظام‌های تأمین اجتماعی آنگاه به‌خوبی انجام خواهد شد که به داده‌های مطلوب دسترسی داشته باشیم.

بخش پنجم بر پژوهش اکچوئری تمرکز دارد، شامل پرسش‌هایی در زمینهٔ مدل‌سازی، بودجه‌های اجتماعی، و مدل‌های مختلف اکچوئری که باید مطالعه شود. و بخش ششم کتاب نمایی کلی از مفاهیم پایه، مسائل واقعی و ابزار مختلف پژوهش کیفی ارائه می‌دهد. بخش هفتم، رویکردهای فراگیر به سیاست‌گذاری و سایر گونه‌های شواهد و مستندات و نحوهٔ استفاده از آن‌ها را در برمی‌گیرد. گرچه از منابع داده‌های کمی در تهیهٔ برخی انواع مستندات استفاده می‌شود، اما منابع کیفی نقش مهم‌تری در طراحی سیاست‌ها دارند. در نهایت در بخش هشتم کتاب نقش انواع مختلف ارزشیابی در پژوهش تأمین اجتماعی توضیح داده می‌شود. ارزشیابی برآوردی از عملکرد برنامه‌ها و سیاست‌ها ارائه می‌دهد، میزان تأثیر آن بر افراد، خانواده‌ها، جماعت‌ها، و اهداف توسعهٔ ملی را می‌سنجد، و موفقیت‌ها و ناکامی‌ها را مستندسازی می‌کند. با استفاده از اطلاعات حاصل از ارزشیابی، سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان به محدودیت منابع پی می‌برند؛ این موضوع در زمینهٔ کمک به اعضا و جماعت‌های گسترده‌تر بسیار مفید است. ■

شاخص‌های جهانی حقوق بازنشستگی

مؤلف | مرکز مشاوره منابع انسانی

مترجم | مریم جولایی مقدم

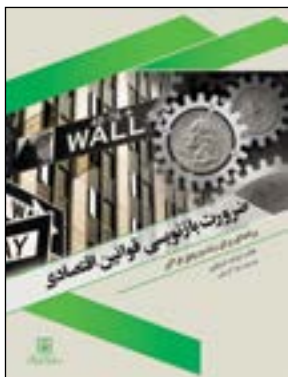
سال انتشار | ۱۳۹۵

« در این کتاب پس از تحلیل و بررسی مدل‌های اقتصاد سیاسی فعلی، نقش امور سیاسی در سیاست‌های بازنشستگی مشخص شده و سپس، مدلی از اقتصاد سیاسی برای نظام بازنشستگی معرفی شده است که به‌طور مشخص، سلايق سیاسی گروه‌های سنی مختلف را لحاظ می‌کند.

امروزه همه نظام‌های بازنشستگی در سراسر جهان، اعم از دولتی و خصوصی، نسبت به گذشته زیر فشار بیشتری هستند. بسیاری از کشورها یا در پی اصلاحاتی در نظام بازنشستگی‌شان هستند یا اصلاحاتی را اعمال کرده‌اند. در این فضای جهانی تغییر، خیلی مهم است که همراه با همدیگر یاد بگیریم که بهترین عملکرد ممکن، برای زمان حال و آینده، چیست؟ این کتاب ویرایش هفتم از گزارش «شاخص بازنشستگی جهانی ملبورن مرسر» است و درواقع پژوهشی است در این حوزه که نظام بازنشستگی ۲۵ کشور جهان با سیاست‌ها و عملکردهای متفاوت را مقایسه می‌کند.

بسیاری از چالش‌ها و دشواری‌های مرتبط با پیر شدن جمعیت در میان کشورهای مختلف صرف‌نظر از تفاوت‌های اجتماعی، سیاسی، تاریخی و اقتصادی آن‌ها یکسان است. اصلاحات و تغییرات ضروری برای رویارویی با این مشکلات نیز یکسان هستند و همگی مرتبطانند با مسائلی از قبیل سن بازنشستگی، تشویق افراد به اشتغال طولانی‌تر، میزان پول پس‌انداز برای بازنشستگی، مسائل مربوط به طراحی نظام مزایا برای جلوگیری از کسر شدن مزایا پیش از سن بازنشستگی.

در این کتاب به بررسی این نکات پرداخته شده است که آیا نظام‌های بازنشستگی قادر به ارائه خدمات در آینده خواهند بود؟ نکته جالب و قابل توجه این است که برخی کشورها سن مشارکت نیروی کار را بالا برده‌اند درحالی‌که سن کاری در سایر کشورها ثابت باقی مانده است. ما همچنین شاهد نوسانات قابل توجهی در ارزش دارایی‌های بازنشستگی (به‌صورت درصدی از تولید ناخالص داخلی) بودیم که عموماً به دلیل بحران‌های مالی جهانی و تفاوت در تخصیص دارایی‌ها بوده است. هدف اصلی این کتاب بررسی‌دن و آزمودن نظام درآمد بازنشستگی کشورهای مختلف با استفاده از بیش از ۴۰ شاخص است. هدف مهم دیگر کتاب مشخص کردن محدودیت‌ها و نارسایی‌های نظام‌های بازنشستگی کشورهای مختلف و ارائه پیشنهادهایی اصلاح‌جویانه است که منجر به ارائه مزایای بازنشستگی بیشتر، افزایش پایداری و بقای نظام در درازمدت و افزایش اعتماد به نظام بازنشستگی شوند. ■

ضرورت باز نویسی قوانین اقتصادی: برنامه‌ای برای رشد و رونق فراگیر

نویسنده ژوزف استیگلیتز

مترجم | زهرا کریمی

سال انتشار | ۱۳۹۵

این کتاب نشان می‌دهد که افزایش نابرابری در آمریکا حاصل اعمال سیاست‌های نئولیبرالی در این کشور بوده که قوانین و قواعدی را در تاروپود آمریکا تنیده که بر مبنای آن بخش اندکی از جمعیت این کشور منافع حاصل از دستاوردهای اقتصادی را تصاحب می‌کنند و بخش اعظم جمعیت از مواهب رشد اقتصادی بی‌بهره‌اند. استیگلیتز در این کتاب نشان می‌دهد که نظام اقتصاد نئولیبرالی نظام بیماری است که به فعالیت‌های سوداگرانه در بازارهای مالی بیش از سرمایه‌گذاری‌های مولد پاداش می‌دهد. در این سیستم بیمار به ناگزیر گرایش به نوآوری کاهش می‌یابد و به رشد بلندمدت آسیب وارد می‌شود. به سخی دیگر، اگر نظام سرمایه‌داری کنترل نشود می‌تواند به نتایج فاجعه باری منجر شود.

استیگلیتز همانند بسیاری دیگر از منتقدین دیدگاه نئولیبرالی، بروز بحران در نظام سرمایه‌داری لیبرال را قطعی می‌داند و بحرانی مشابه بحران مالی سال ۲۰۰۸ را

پیش‌بینی می‌کرد. این پیش‌بینی‌ها سرانجام به واقعیت پیوست و بحران از بازارهای مالی آغاز شد و آسیبی جدی به تمامی بخش‌های اقتصادی وارد آورد. هزینه سنگین این بحران بر دوش خانوارهای کم‌درآمد و متوسط‌الحال قرار گرفت و فقر و نابرابری تشدید گردید. برای جلوگیری از بروز این گونه بحران‌ها، و ایجاد جامعه‌ای مرفه، بازنویسی قوانین در جهتی که عملکرد اقتصادی را بهبود بخشد و چشم‌انداز بهتری را برای مردم ترسیم کند ضروری است.

این کتاب تصریح می‌کند که کاهش نابرابری صرفاً با اعمال سیاست‌های مالیاتی امکان‌پذیر نیست. قواعد حاکم بر بازارها تأثیر تعیین‌کننده‌ای بر نحوه توزیع درآمد دارد؛ به‌علاوه، صاحبان سرمایه قادرند که بر تدوین و اجرای قوانین در جهت تأمین منافع خود، اعمال نفوذ کنند. باید بر اساس شناخت دقیق سازوکار اقتصاد کشور، قواعد و قوانین جدیدی را برای سالم‌سازی بخش‌های اقتصادی تدوین کرد. در این راستا استیگلیتز بر تحقق هدف اشتغال کامل و توانمندسازی کارگران، برای کاهش فقر و نابرابری و تضمین رشد اقتصادی تأکید می‌کند.

با توجه به نابرابری عمیق و نارضایتی فزاینده مردم، باید تغییرات گسترده و جامعی در ساختارهای اقتصادی ایجاد شود تا در کوتاه‌مدت سطح رفاه خانوارهای کم‌درآمد و متوسط‌الحال بهبود یابد و در بلندمدت نوآوری، سرمایه‌گذاری و تولید و اشتغال مولد تقویت شود.

هرچند این کتاب به تحلیل مشکلات اقتصادی امریکا و ارائه راهکارهای مناسب برای این کشور می‌پردازد ولی کتاب مفیدی برای خواننده ایرانی نیز هست زیرا علاوه بر شناخت ریشه‌های تشدید فقر و نابرابری در نظام نتولیبرالی، ترکیب مناسبی از سازوکار بازار و مداخله دولت برای تضمین رشد و عدالت اجتماعی به دست می‌دهد که با آرمان‌های نظام جمهوری اسلامی ایران انطباق می‌یابد. از این رو، هدف اصلی از ترجمه این کتاب جلب نظر پژوهشگران و سیاست‌گذاران به نظرات منتقدین نظام سرمایه‌داری بدون کنترل است. ■

مدیریت صندوق‌های بازنشستگی: حکمرانی، پاسخگویی و سیاست‌های سرمایه‌گذاری

✎ نویسندگان | آلبرتو آر. موسالم و
رابرت جی. پالاسیوس

✎ مترجم | محمدرضا فرهادی پور

✎ سال انتشار | ۱۳۹۵

◀ این کتاب مجموعه مقالات دومین کنفرانس بانک جهانی درباره صندوق‌های بازنشستگی عمومی، حکمرانی، پاسخگویی و شفافیت این صندوق‌ها است. مسائل مطرح شده در این کتاب، مشخصاً مرتبط با مسائل و مشکلاتی است که سازمان تأمین اجتماعی و سایر صندوق‌های بازنشستگی ایران با آن‌ها دست به‌گریبان‌اند. صندوق‌های بازنشستگی در زمینه این قبیل مسائل و مشکلات و راه‌حل آن‌ها از فقر خاصی رنج می‌برند و تابه‌حال نیز مسائلی همچون حکمرانی، پاسخگویی و شفافیت کمتر موردتوجه آن‌ها قرار گرفته است. اما شرایط فعلی سازمان تأمین اجتماعی و آینده پیش روی این سازمان که از مسائل مربوط به جمعیت تحت پوشش این صندوق و همچنین سربه‌سری منابع و مصارف آن ناشی می‌شود، به‌ناچار مسائل مربوط به سرمایه‌گذاری و مدیریت دارایی‌های این صندوق را در موقعیت خاصی قرار می‌دهد. البته، از آنجاکه این مباحث در سطح جهانی نیز به‌تازگی موردتوجه

قرار گرفته‌اند، بنابراین صندوق تأمین اجتماعی ایران نیز می‌تواند در راستای استفاده از تجارب بین‌المللی به‌طور همزمان در این راه گام بردارد. یکی از مهم‌ترین موضوعات مطرح شده در این کتاب اقتصاد سیاسی صندوق‌های بازنشستگی است و این که دولت منابع این صندوق‌ها را در راستای منافع به‌غیر از مزایا و حقوق بازنشستگی ذی‌نفعان آن‌ها به کار می‌گیرند. از سوی دیگر، ممکن است این صندوق‌ها به‌جایی برای ایجاد روابط سیاسی تبدیل و کارکرد اصلی خود دور شوند. هر چه این صندوق‌ها سیاسی‌تر شوند، احتمال به‌کارگیری مدیران شایسته و متخصص در حوزه‌های مختلف کمتر و در نتیجه، پاسخ‌گویی‌شان ضعیف‌تر می‌شود. تخصص‌گرایی در مشاغل مدیریتی و سرمایه‌گذاری صندوق‌های بازنشستگی امری بسیار حیاتی است که تجارب نویسندگان این کتاب بر آن صحه می‌گذارد. ■

ساخترهای اجتماعای اقتصاد

نویسنده | پی‌یر بوردیو

مترجم | حسن چاوشیان

سال انتشار | ۱۳۹۵

«کتاب «ساختارهای اجتماعی اقتصاد» به ارائه نمونه‌ای زنده و روشن، از رویکرد تاریخی چند روشی برای تبیین پدیده‌های اقتصادی می‌پردازد؛ بیشتر حجم کتاب وقف ارائه تصویر تجربی متقاعدکننده‌ای از برنامه ساخت‌گرایانه‌ای شده است که بوردیو به‌مثابه بدیلی برای اقتصاد ارتدوکس و همچنین رویکرد شبکه‌ای حاکم بر جامعه‌شناسی اقتصادی آمریکایی پیشنهاد می‌کند. این کتاب تحلیلی درباره تغییرات میدان مسکن در فرانسه- تبدیل مناطق مسکونی استیجاری و پُرتراکم به خانه‌های شخصی تک‌واحدی در مناطق مسکونی کم‌تراکم در دهه هشتاد است. در این مطالعه تجربی مفصل و همه‌جانبه، در هر فصل جنبه متفاوتی از این پدیده بررسی شده است. بوردیو طیفی از روش‌های کمی و کیفی را به کار می‌گیرد تا دگرگونی این میدان را بررسی کند، از ملاحظه شکل‌گیری و تکوین سیاست‌های کلیدی مالی و برنامه‌ای که بازار اجاره و مسکن را پی‌ریزی کردند تا تغییرات ساختار

صنعت ساختمان و تغییر شالوده طبقاتی مالکیت خانه، دلایل کنشگران برای خریدن خانه‌هایی که ساکن آن هستند و برداشت‌های بعدی آن‌ها دربارهٔ این تصمیمشان. مصاحبه با متصدیان فروش نشان می‌دهد که آن‌ها کاملاً می‌دانند که در اصل اعتبار می‌فروشند نه خانه. وظیفهٔ آنان هماهنگ ساختن آرزوهای خریداران با توان قرض گرفتن آن‌ها است. مصاحبه با خریداران بار اولی نمایانگر سرخوردگی و یأس آن‌ها نسبت به خانه‌هایشان و پشیمانی از هزینه‌های غیراقتصادی، منزوی شدن در حومهٔ شهر و صرف هزینه‌های زمانی و پولی است.

بورديو برای تبیین کنش اقتصادی به‌جای اتکا به مفهوم «عقلانیت»، بافهم دقیق و تجربی بر ساخت تاریخی رختار کنشگران سروکار دارد. بسیاری از نتایج تحلیل‌های بورديو روی اقدامات دولت در بخش مسکن، به‌خصوص تأثیر مقروض شدن افراد و کاهش فاصلهٔ میان چپ و راست سیاسی دلالت‌های مهمی برای خوانندگان ایرانی خواهد داشت. اما خوانندگان این اثر باید گوش‌به‌زنگ باشند که با متن آسانی روبرو نیستند، چون خصیصهٔ سبک دشوار بورديو این است که نهایت دقت و تمرکز را از خواننده می‌طلبد.

وجه شایان‌ذکر دیگر «ساختارهای اجتماعی» این است که بورديو به‌شدت از سه مفهوم کلیدی‌اش، عادت‌واره، میدان و انواع مختلف سرمایه کمک می‌گیرد. در این اثر نه‌تنها چگونگی انجام تحلیل تجربی از چند مبحث اقتصادی را به کمک سه مفهوم کلیدی بورديو روشن می‌کند، بلکه بهرهٔ مهمی نیز از نظریهٔ بازار او می‌گیرد. «ساختارهای اجتماعی اقتصاد» با فصل کوتاهی دربارهٔ «ریشه‌های رنج و عذاب خرده‌بورژواها» پایان می‌یابد. بورديو اشاره می‌کند که خریداران اغلب چنان مشتاق داشتن یک خانه هستند که حاضرند برایش متحمل رنج نیز بشوند. ممکن است لازم شود حتی شغل اضافی بگیرند، ساعات زیادی صرف رفت‌وآمد کنند یا -چنان‌که بعدها از آن به‌شدت پشیمان می‌شوند- از مرکز به حومه شهر نقل مکان کنند. بورديو اشاره می‌کند که تصمیم‌هایی از این نوع، منتج به‌گونه‌ای از رنج اجتماعی می‌شود که آن را با عنوان «رنج و عذاب خرده‌بورژواها» نام می‌برد. ■

رفاه اجتماعی در ایران معاصر

نویسنده | دکتر محمدعلی اکبری

سال انتشار | ۱۳۹۵

◀ امروزه رفاه و تأمین اجتماعی از جمله شاخصه‌های مهمی در نظر گرفته می‌شود که با تکیه بر آن می‌توان کیفیت عادلانه بودن جوامع را موردسنجش قرار داد. همچنین این موضوع به‌مثابه سازوکارهای نوینی محسوب می‌شود که با گسترش و تعمیق آن در تمام لایه‌های اجتماعی، می‌توان به هدف برقراری عدالت اجتماعی نزدیک شد. بر این اساس، در جهان امروز، بدون تکیه بر رویه‌های نهادینه‌شده و تعمیم‌یافته دستیابی به رفاه و تأمین اجتماعی نمی‌توان جامعه‌ای باثبات، شاداب و خلاق ساخت.

کتاب حاضر با عنایت به اهمیت و جایگاه مسائل این حوزه، درصدد بازشناسی برنامه‌ریزی دولتی برای نیل به آرمان رفاه و تأمین اجتماعی ایرانیان، طی سال‌های ۱۳۸۵ الی ۱۳۸۰ هجری شمسی، است. مطالب کتاب بر اسناد و مدارک دست‌اول تهیه شده‌اند و کوشش فراوانی به عمل آمده است تا تصویری مستند از

وضعیت برنامه‌ریزی دولتی در بخش رفاه و تأمین اجتماعی ارائه شود. به‌علاوه، برای این که مستندسازی تاریخی برای برنامه‌ریزان و محققان کنونی نیز قابل‌استفاده باشد، الگوی رایج شکلی در شناخت نظام برنامه‌ریزی و مدیریت، به‌عنوان الگوی توصیفی، نیز مبنای کار توصیفی گرفته شده است. فایده عملی پژوهش تاریخی در حوزه رفاه و تأمین اجتماعی این است که نتایج این تحقیق با منطق و زبان علمی دانش برنامه‌ریزی و برنامه‌ریزان سازگاری دارد و از این رو می‌تواند پشتوانه دقیقی برای مطالعه پیشینه برنامه‌ریزی به کار گرفته شود. بدین ترتیب، برنامه‌ریزان با مطالعه این «متن پایه» می‌توانند تجارب امر برنامه‌ریزی دولتی را در یک چشم‌انداز تاریخی، پشتوانه تصمیمات خود سازند و تا حد امکان از تکرار الگوهای نامناسب و روش‌های غلط پرهیز کنند. پژوهش حاضر از این جهت که تجارب موجود در زمینه برنامه‌ریزی را در اختیار برنامه‌ریزان قرار می‌دهد دارای اهمیت درخور توجهی است. برنامه‌ریزان از طریق مطالعه این پژوهش درمی‌یابند که پیشینیانشان در این وادی چگونه رفتار کرده‌اند و اقدامات آنان چه پیامدها و دستاوردهایی را در پی داشته است و امروز آنان دقیقاً در چه نقطه‌ای قرار دارند. ■

در مسیر پایداری طرح تحول سلامت

گردآوری و تألیف | گروه سلامت
مؤسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی

سال انتشار | ۱۳۹۵

◀ نظام سلامت، با توجه به اهمیت سلامت و نقش آن در جامعه، از اولویتهای اصلی دولت‌ها بوده است. تغییرات مداوم و مستمر در سبک‌های زندگی و الگوهای بیماری‌های افراد جامعه از یک‌سو و افزایش انتظارات و هزینه‌های سلامت از سویی دیگر، مدیریت بخش سلامت را همواره با چالش‌های جدی مواجه کرده است. در همین راستا نظام‌های سلامت همواره تلاش می‌کنند به شکلی پویا با رفع چالش‌ها، پاسخگوی نیازها و انتظارات آحاد مردم جامعه باشند. کشور ما نیز در دهه‌های اخیر در جهت اصلاح نظام سلامت گام‌هایی را برداشته است که بعضی از آن‌ها موفق و برخی هم ناموفق بوده‌اند.

در این کتاب، طرح تحول سلامت و چالش‌ها و فرصت‌های آن‌ها مورد بحث قرار گرفته است و راهکارهایی برای ارتقای آن ارائه شده است. یکی از نکات مثبت این کتاب بررسی این طرح از منظر سازمان‌های بیمه‌گر و مسائل و مشکلاتی است که

این سازمان‌ها با آن‌ها مواجه شده‌اند. همچنین سعی شده است تا دیدگاه‌های افراد صاحب‌نظر و مسئولین این حوزه جمع‌آوری شود. از دیدگاه این افراد ازجمله مشکلات و چالش‌های این طرح عبارت‌اند از:

غلبه دیدگاه کوتاه‌مدت بر طرح، عدم جامعیت، تضاد منافع، شتاب‌زدگی در طراحی و اجرا، عدم کفایت سیستم ارزشیابی، ضعف در تولید وزارت بهداشت، نبود سیستم اطلاعاتی یکپارچه، عدم تناسب در سیاست‌گذاری، ضعف در بدنه کارشناسی، عدم توجه به بعد تقاضا، بی‌عدالتی در پرداخت‌ها و ... ■

اسلام و تأمین اجتماعی: مبانی و راهکارهای حمایتی و بیمه‌ای در قرآن، روایات، اخلاق و فقه اسلامی

نویسنده | احمد قابل

سال انتشار (چاپ دوم) | ۱۳۹۵

این کتاب که به بررسی مبانی و راهکارهای حمایتی و بیمه‌ای در قرآن؛ روایات و فقه اسلامی پرداخته و موضوع اصلی آن بررسی نسبت «دین و تأمین اجتماعی» است، حاصل پژوهش‌های چهارگانه‌ای در حوزه قرآن، سنت، اخلاق و فقه است. کتاب در سه بخش تدوین شده است: اسلام و اهداف و مبانی تأمین اجتماعی، اسلام و راهبردهای حمایتی، اسلام و راهبردهای بیمه‌ای. نویسنده در این کتاب تلاش داشته است مبانی تأمین اجتماعی را در آیات و روایات جستجو کند. وی استدلال می‌کند که مطلوبیت اجتماعی در متون روایی کاملاً مطلق است و مشروط به هیچ شرطی نیست. به بیان روشن‌تر عدالت اجتماعی در جامعه اسلامی حکم می‌کند. متغیرهایی نظیر مذهب، جنسیت، سن، درجه برخورداری از مواهب اجتماعی، قومیت و موارد مشابه عامل تمایز، انحصار، تبعیض یا سلطه نباشند. به‌طور کلی در این کتاب سعی شده است با رویکردهای انطباقی، آیات و روایات برای تأیید اهمیت امور حمایتی و بیمه‌ای بررسی و نشان داده شود که آموزه‌های دینی نه تنها منافاتی با تحقق تأمین اجتماعی ندارند، بلکه حتی راهبردها و سازوکارهایی را بدین منظور پیش‌بینی کرده‌اند. ■

چشم‌اندازها و گرایش‌های بین‌المللی هدفمند کردن مزایای اجتماعی

نویسنده | نیل. گیلبرت

مترجم | هرمز همایون‌پور

سال انتشار | ۱۳۹۴

◀ کتاب حاضر محصول طرحی ملی در باب گرایش‌ها و روش‌های مرتبط با هدفمند کردن مزایای اجتماعی است که از سوی انجمن بین‌المللی تأمین اجتماعی (ایسا) با همکاری «مرکز مطالعات تطبیقی رفاه و فقر خانواده» در دانشکده رفاه اجتماعی، دانشگاه کالیفرنیا در برکلی، به اجرا درآمد.

این کتاب رهیافت‌های مختلف را نسبت به هدفمند کردن مزایای اجتماعی تحلیل می‌کند و نتایج تلاش‌های به‌عمل آمده و پیامدهای این تلاش‌ها را در آینده حمایت اجتماعی در کشورهای بریتانیا، ایتالیا، هلند، نیوزلند، سوئد و آمریکا مورد بررسی قرار می‌دهد. این کشورها، معرف نظام‌های رفاهی صنفی‌گرا، محدود و فراگیر (اسپینگ - آندرس، ۱۹۹۰) محسوب می‌شوند و نرخ‌های هزینه اجتماعی زیاد، متوسط و کم دارند. هدف کتاب حاضر این است که با بررسی و تحلیل این تجربه‌ها به پژوهشگران، سیاست‌گذاران و دانشجویان رشته‌های رفاه اجتماعی کمک کند تا چشم‌اندازهای خود را نسبت به گزینه‌های سیاست‌گذاری گسترش داده و بر آگاهی‌های خود از امکان طراحی‌های مختلف در حوزه هدفمند کردن مزایای اجتماعی و پیامدهای این کار بیفزایند. ■